

BÜLTEN

68

14 EKİM

MİTINGİ

BİR HAZİN HÜRRİYET

Satarsın satarsın gözlerinin dikkatini, ellerinin nurunu,
bir lokma bile tatmadan yoğurursun bütün nimetlerin hamurunu.
Büyük hürriyetinle çalışsın el kapısında,
anarı ağlatanı Karun etmek hürriyetiyle, hürsün!

Sen doğar doğmaz dikilir tepene,
işler ömrün boyunca durup dinlenmeden yalan değirmenleri,
büyük hürriyetinle parmağın şakağında düşünürsün
vicdan hürriyetiyle, hürsün!

Başın ensenden kesik gibi düşük,
kolların iki yanında upuzun,
büyük hürriyetinle dolaşıp durursun,
işsiz kalmak hürriyetiyle, hürsün!

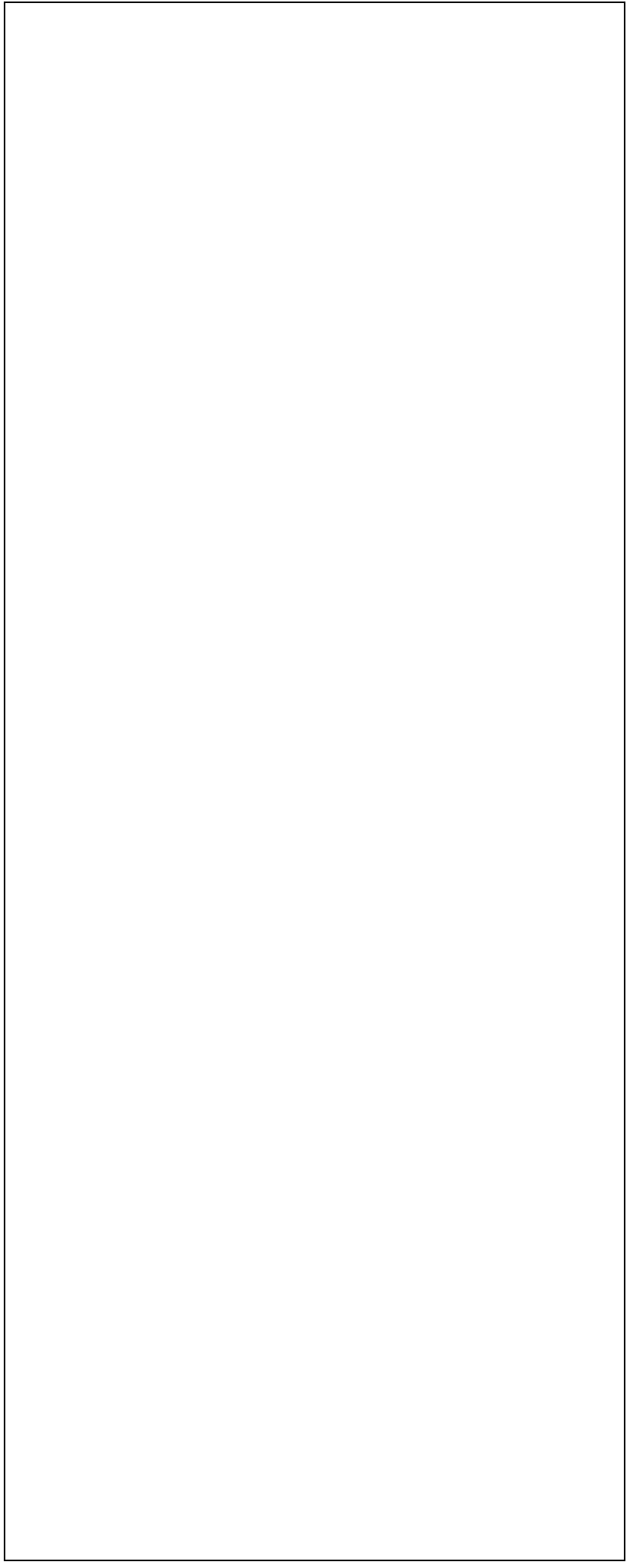
En yakın insanınmış gibi verirsin memleketini,
günün birinde , mesela, Amerika'ya ciro ederler onu
seni de büyük hürriyetinle beraber,
hava üssü olmak hürriyetiyle, hürsün!

Yapışır yakana kopası elleri Valstrit'in,
günün birinde, diyelim ki, Kore'ye gönderilebilirsin,
büyük hürriyetinle bir çukuru doldurabilirsin,
meçhul asker olmak hürriyetiyle, hürsün!

Bir alet, bir sayı, bir vesile gibi değil
insan gibi yaşamalıyız dersin,
büyük hürriyetinle basarlar kelepçeyi,
yakalanmak, hapse girmek, hatta asılmak hürriyetinle, hürsün!

Ne demir, ne tahta, ne tül perde var hayatında,
hürriyeti seçmene lüzum yok
hürsün.

Bu hürriyet hazin şey yıldızların altında.

TEMMUZ – EYLÜL 2006 ÇALIŞMA RAPORU

03 – 08 Temmuz 2006	İŞ MAKİNALARI KURSU (AÇS)
07 – 12 Temmuz 2006	İŞ MAKİNALARI KURSU (TEKFEN)
24 – 30 Temmuz 2006	LPG PERSONEL EĞİTİCİLERİ EĞİTİMİ
24 – 29 Temmuz 2006	TAVAN VİNCİ OPERATÖRLÜĞÜ KURSU (BOTAŞ CEYHAN)
31 Tem.– 05 Ağsts 2006	İŞ MAKİNALARI OPERATÖRLÜĞÜ KURSU (ANTAKYA TEMS.)
07 – 12 Ağustos 2006	İŞ MAKİNALARI OPERATÖRLÜĞÜ KURSU (DİTAŞ A.Ş.)
02 – 03 Eylül 2006	YANGIN TESİSATI YETKİLENDİRME KURSU
02 – 24 Eylül 2006	AUTOCAD 2004 BİLGİSAYAR KURSU
18 – 22 Eylül 2006	KAZAN KURSU
26 – 29 Eylül 2006	DOĞALGAZ İÇ TESİSAT KURSU
30 Eylül 2006	ŞUBE DANIŞMA KURULU 3. TOPLANTISI

İŞ MAKİNALARI KURSU (AÇS)		İŞ MAKİNALARI KURSU (TEKFEN)	
Tarih:	03-08 Temmuz 2006	Tarih:	07 – 12 Temmuz 2006
Yer:	Adana Çimento Sanayi	Yer:	Tekfen
Katılımcı:	27	Katılımcı:	17
Sunan:	Mak.Müh. Yusuf TEK	Sunan:	Mak.Müh. Yusuf TEK
LPG PERSONELLERİ EĞİTİMİ		TAVAN VİNCİ OPERATÖRLÜĞÜ KURSU (BİL)	
Tarih:	24-30 Temmuz 2006	Tarih:	24-29 Temmuz 2006
Yer:	MMO Adana Şb.	Yer:	Botaş (BİL - Ceyhan)
Katılımcı:		Katılımcı:	38
Sunan:	Mak.Müh.	Sunan:	Mak.Müh. Sabahattin KESTEN
İŞ MAKİNALARI KURSU (ANTAKYA)		İŞ MAKİNALARI KURSU (DİTAŞ A.Ş.)	
Tarih:	31 – 05 Ağustos 2006	Tarih:	07 – 12 Ağustos 2006
Yer:	Antakya Temsilcilik	Yer:	Ditaş A.Ş. (Niğde)
Katılımcı:	42	Katılımcı:	15
Sunan:	Mak.Müh. Sabahattin KESTEN	Sunan:	Mak.Müh. Sabahattin KESTEN
YANGIN TESİSATI YET. KURSU		AUTOCAD 2004 BİLGİSAYAR KURSU	
Tarih:	02 – 03 Eylül 2006	Tarih:	02 – 24 Eylül 206
Yer:	MMO Adana Şb.	Yer:	Merkez End. Mesl. Lisesi
Katılımcı:	30	Katılımcı:	16
Sunan:	Mak.Müh.Sabahattin BOZBEY	Sunan:	Mak. Müh. Hamit ARSLAN
KAZAN KURSU		DOĞALGAZ İÇ TESİSAT YET. KURSU	
Tarih:	18 – 22 eylül 2006	Tarih:	26 – 29 Eylül 2006
Yer:	MMO Adana Şb.	Yer:	MMO Adana Şb.
Katılımcı:	22	Katılımcı:	28
Sunan:	Mak.Müh. Yusuf TEK	Sunan:	Mak. Müh. Tark DEMİRAY

Teknik Kitaplarımızdan yararlanıyor musunuz?

Bilindiği gibi günümüz dünyasında en büyük yatırım insana yapılan yatırımdır. Nitelikli, bilgi birikimi yüksek çalışanlar, çağımızda yaşanan imhacı rekabet ortamında firma, kurum ve kuruluşların yarışı sürdürmelerinin en büyük güvencesidir. Bu anlayıştan yola çıkan Odamız meslektaşlarımıza ve diğer ilgilenenlere yönelik kitaplar yayınlamaktadır.

Adana Şube olarak; her firma, kurum ve kuruluşta bir teknik kitaplık oluşturulmasına katkıda bulunmak istiyoruz. Odamız yayın listesinden gerekli gördüğünüz kitapları satın alarak çalışanlarınızın kullanımına sunabilirsiniz.

Not: Kitaplarımızın içeriklerini ve ücretlerini web sitemizden (<http://adana.mmo.org.tr>) öğrenebilirsiniz

Endüstri İşletme Mühendisliği Meslek Dalı Komisyonu (EİM/MDK) Çalışmalarını Sürdürüyor

Şubemiz bünyesinde oluşturulan ve Aslı ALVAR, Ömer SALCAN, Uğur ALTUNAY, Hüseyin MEYDAN, Mustafa DALAY ve Mahmut TEBERİK'in görev aldığı EİM/MDK u, yaptığı görev dağılımında Aslı ALVAR Başkanlık, Ömer SALCAN Başkan Vekilliği ve Uğur ALTUNAY Sekreterlik görevlerine getirildi.

Komisyonumuz periyodik olarak yaptığı toplantılar sonrasında iki yıllık genel çalışma programını hazırladı. Buna göre;

- 1 Sanayi bölgesindeki firmalarda çalışan EİM sayısının ve organizasyondaki yerlerinin dağılımının yapılması,
- 1 EİM/MEDAK çalışmalarının, amaç ve hedefinin duyurulacağı, örgütlenme yapısını güçlendirecek sosyal aktiviteler düzenlenmesi,
  - Üniversite E.M. bölüm başkanıyla görüşme sonrasında, endüstri mühendisliği nedir, firmaların endüstri mühendisine neden ihtiyacı var gibi soruların cevaplarını içeren ve geçmişten günümüze ilerlemeyi anlatacak bir sunumun hazırlanması ve bu sunumun kamuoyu ile paylaşılması,
  - Öğrenci üyelerle örgütlenme, mesleki gelişim vb. bağlamda yakın ilişkilerin sürdürülmesi,
  - Üyelerimizin ve öğrencilerin mesleki eğitilmelerine katkı sağlanması,
  - Üyelerimizin İş sağlığı ve Güvenliği konusunda çalışmalarının teşvik edilmesi,
  - Sosyal aktiviteler düzenlenmesi,
  - Önümüzdeki dönemde Bursa Şube sekreteryasında gerçekleştirilecek olan VI. Endüstri İşletme Mühendisliği Kurultayına gerekli desteğin verilmesi,
  - EİM Dergisine reklam desteği verilmesi,
  - EİM MDK-MEDAK çalışmalarının duyurulması ve özendirilmesi için web sitesi düzenleme çalışmalarında bulunulması,

vb. alanlarda çalışmalar sürdürülecek, gelişmeler gözlenerek örgütsel büyümeye bağlı olarak yeni hedefler eklenecektir.

Komisyonumuzun, Şube Yönetim Kurulu onayından da geçen Ekim-Aralık/2006 dönemi programının ayrıntıları aşağıdadır.

Tarih	Saat	Yer	Etkinlik Adı
12 Ekim 2006	15.00	Şb. Eğit. Salonu	Söyleşi: İSG Bağlamında İşveren ve çalışanların Yasal Hak ve Sorumlulukları
09 Kasım 2006	10.00-17.00	Şb. Eğit. Salonu	İSG de Temel Kavramlar Semineri
10 Kasım 2006	13.30-17.00	Şb. Eğit. Salonu	Kişisel Başarı Teknikleri Sem. (Öğrencilere)
16 Kasım 2006	10.00-17.00	Şb. Eğit. Salonu	İş Kazaları Semineri
24 Kasım 2006	13.30-17.00	Şb. Eğit. Salonu	Örgütsel İletişim Semineri (Öğrencilere)
30 Kasım 2006	10.00-17.00	Şb. Eğit. Salonu	Çağdaş Yönetim Teknikleri Semineri
01 Aralık 2006	13.30-17.00	Şb. Eğit. Salonu	Liderlik ve Motivasyon Semineri (Öğrencilere)
07 Aralık 2006	10.00-17.00	Şb. Eğit. Salonu	İSG ve Stres Faktörü
08 Aralık 2006	13.30-17.00	Şb. Eğit. Salonu	Zaman Yönetimi Semineri (Öğrencilere)

Ayrıca;

- Ekim ayı içerisinde ÇÜ Endüstri Mühendisliği Bölümü birinci sınıf öğrencileriyle tanışma toplantısı yapılacaktır.
- Bölgemizdeki endüstri İşletme mühendisi üyelerimizin iletişimini güçlendirmek amacıyla e-posta grubu oluşturacaktır.

Önemli Not : Şubemizde e-posta adresi olmayan meslektaşlarımızın adreslerini bildirmelerini rica ederiz

Çağımızın Vebası: Stres

Mahmut TEBERİK

ILO (Uluslararası Çalışma Örgütü) nun tahminlerine göre, dünyada yılda 1 milyon insan intihar etmektedir.

Küreselleşme sürecinde, çalışma hızının artışı, düzensiz çalışma, çalışma yaşamında kuralızsızlaştırma, artan işsizlik ve iş güvencesizliği temel sorunlar olarak ön plana çıkmaktadır.

Stresin Sebepleri

İnsan, hayatında stresi belli bir yere kadar ister. Bir yeniliğin anlamını kaybetmemesi için kişinin bu yeniliğin karşısında heyecanlanması gerekir. Fakat asıl zararlı olan stres istenmeyen strestir. Burada bahsedilecek stres istenmeyen strestir. Strese sebep olan etkenler şunlardır:

1. Motivasyon Eksikliği

Bireylerin yaşamlarında gidermeleri gereken biyolojik ve psikolojik gereksinimleri vardır. Bu gereksinimler tatmin edilmezse kişi strese girer ve verimliliği düşer. Stres ve motivasyon karşılıklı ilişki içindedir. Motivasyon olmazsa stres oluşur. Stres oluşursa motivasyon olmaz.

2. Fiziksel ve Duygusal Sebepler

Fiziksel stres

Geçirdiği hastalığın kişi üzerindeki olumsuz etkileri, bireyin çalıştığı ortamın aşırı sıcak veya soğuk olması, aydınlatmanın yeterli olmaması ve aşırı gürültü gibi stres yaratıcı etkiler kişinin vücudunun dengesini bozar ve kişiyi endişeye iter.

Ayrıca, merkeziyetçilik ve kararlardan dışlanma, yükselme olanaklarının azlığı, aşırı formaliteler, yüksek derecede uzmanlaşma, örgütsel bölümlerin karşılıklı bağımlılığı ve yürütme ve danışma birimleri arasında çatışma olan örgüt yapıları da çalışmada stres yaratır.

Duygusal stres

Kişinin korkunç bir şey olmasını beklemesi halidir. Henüz ortada olumsuz bir şey yoktur, fakat kişi istemediği şeyin çok yakında gerçekleşeceğini düşünür.

Zaman baskısı. Kişiler yapacakları işleri zamana göre planlar. Bazı insanların dakikaları bile çok kıymetlidir. Zaman baskısıyla duygusal stres yaşayan kişiler trafikten dolayı bile stres yaşayabilir.

Sezgiiler. Birey eğer gerçekleşme olasılığı yüksek olan bir olayı kendisi için olumsuz veya zararlı olarak değerlendirirse duygusal strese girer. Bazen de istenmeyen olayların yaklaşmasından dolayı kişi strese girer. Mesela, ay başında ev sahibinin arayacağını düşünen kişi strese girer.

Durumsal belirsizlikler. Bireyler içinde buldukları durumdan sonraki zaman diliminde ne olacağını bilmek isterler. Eğer birey gelecek için kaygı taşıyorsa, bu kaygı stres yaratır.

Etkileşim. Asıl kaynak bir başka kişidir. İşyerinde bireylerin birlikte yaşama ihtiyacı kadar yalnız kalma ihtiyacı da vardır. Fakat çevresi ona bu olanağı tanımaz. Böyle bir durumda ortaya istenmeyen zamanda etkileşim çıkar. Ayrıca, eğer yorgun bir halde işinden çıkıp eve dinlenmek için giden birey evde misafirle karşılaşır, bu onda stres yaratır.

3. Bireysel Etkenler

Ailevi sorunlar. Evlilik içi sorunlar, ilişkilerin kopması, çocukların eğitiminden doğan zorluklar çalışanların taşıdıkları bireysel sorunlardır.

Kişinin hayatında aile fertlerinin birisinin ölümü, boşanma, hastalık, hamilelik, cinsel güçlükler, çocukların asiliği, ev değiştirme, yıllık izin, uyuma bozuklukları gibi sorunlar stres yaratabilir.

Ekonomik sorunlar. Çalışanların yaşadığı ekonomik sıkıntılar onun işine de yansır ve onun iş yerindeki verimini düşürür. Bireyin aldığı ücret eğer ihtiyaçlarını karşılamıyorsa bu onu strese iter.

Bireysel Farklılıklar ve Stres Yumuşatıcılar

Stres kaynakları farklı kişilerde farklı etkiler yaratır. Kişisel farklılıklar 4 temel değişkenle sınıflandırılabilir.

1- Demografik ve algısal değişkenler: Kişinin yaşı, cinsiyeti, eğitimi ve fiziksel durumu onun algılamasını etkiler. Mesela bir birey için rekabetsel ve iddialı bir ortamda çalışmak olumlu görünürken bir diğeri için tehdit unsuru olarak görünür.

2- İş deneyimleri: Deneyim büyük bir stres azaltıcıdır. İşe ilk girilen zamanlarda çalışanlarda stres oldukça fazladır. Bu stres ilk günlerin belirsizliğinden ve yenilgiye uğrayabilme korkusundan kaynaklanır.

3- Kontrol kaynağı: Bazı kişiler iç denetim sahibi kişilerdir. Bu kişiler kendi kaderlerini kendileri tayin eder. Dıştan denetime inanan kişiler kadercidir. Bu kişilerce olaylar talih ve şans sonucudur. İş yaşamında iç denetim sahibi olan çalışanlar daha az stresli olur.

4- Kişilerin Davranış Özellikleri. Örneğin A tipi davranış özelliklerine sahip kişiler B Tipi Davranış Özelliklerine sahip kişilere göre strese daha yatkındır.

4. Çevresel faktörler

Ekonomik belirsizlikler, iş yaşamındaki değişiklikler sonucu ortaya çıkar. Ekonomik dalgalanmalarla ortaya çıkan işsizlik, düşük ücret, haftalık çalışma saatlerinin azaltılması gibi durumlar ekonomik belirsizliğin yarattığı strese örnek olabilir.

Politik belirsizlikler, durağan politik sisteme sahip ülkelerde görülmez, fakat iktidar değişmelerinin yaşandığı ülkelerde güvensizlik ve dolayısıyla da strese neden olur.

Teknolojik belirsizlikler, bilgisayarların, robotların ve otomasyon sağlayan makinelerin gelmesiyle çalışanların beceri ve deneyimleri gereksiz kılınabilir ve böylece stres kaynağı oluşur.

5. İşgörenin İşinden Kaynaklanan Öğeler

A) Görev gerekleri: Bireyin işinin tasarımıyla ilgili etmenler ve çalışma koşullarından kaynaklanır.

B) Rol gerekleri: Rol çatışmaları, rol belirsizliği, aşırı veya hafif rollerdir.

Rol çatışması, bireyin çatışan rollerinden birisinin daha üstün tutulması gereken durumlarda bireyin kararsızlığa düşmesiyle ortaya çıkar.

Rol belirsizliği, bireye yetecek kadar bilginin aktarılmaması veya eksik görev tanımından kaynaklanır.

Aşırı veya fazla hafif roller. Kişiye aşırı bir rol yüklenmişse bu onun niteliksel ve niceliksel olarak zorlandığını hissetmesiyle ortaya çıkar. Fazla hafif roller ise can sıkıcı, rutin ve sade işlerdir. Birey yeteneklerini yeterince kullanamaz. Birey kapasitesinin altında çalışır. Bu da onu strese sokar.

Bireyler aşırı iş yükünden kaçmak için Hayır demeyi öğrenmelidirler.

C) Görevin karmaşıklığı: Görevin yapılması sırasında karşılaşılan zorluklar, bilgilerin yetersizliği ve bireyin kapasitesine bağlıdır. Çok karmaşık görevler karşısında birey yetersiz kalırsa, dengesi bozulur ve kişi strese girer.

D) Görevin sağladığı bağımsızlık: Örgütte beşeri kaynakları yönetenler, fiziksel kaynakları yönetenlere göre daha fazla stres altındadır.

6. İş Ortamından Kaynaklanan Öğeler

Örgütteki bir çalışan diğerleri tarafından kabul edilirse ortaya olumlu ilişkiler çıkar. Ancak;

- Bireyin iş arkadaşlarıyla ilişkileri zayıf ve sosyal ihtiyaçları karşılanamıyorsa,
- Örgütte eğer yakından kontrol ve baskı varsa, ortam demokratik değilse,
- İşgören yönetici ile ilişki kuramıyor, ona ulaşamıyor, iş arkadaşları tarafından dışlanıyor ve üzerindeki sorumluluğu başkasına aktaramıyorsa,
- İşyerinde aşırı rekabet varsa, stres kaçınılmazdır.

Ayrıca, özellikle orta kademe yöneticileri, grubun desteğinden çok etkilenirler. Problemlerini, sevinçlerini başkalarıyla paylaşıyorlarsa kendilerini daha iyi hissederler. Böyle bir desteğin olmaması stres kaynağıdır.

7. Örgütsel Yapıya Bağlı Stres Kaynakları

Büyüklüğü nedeniyle bürokratize olmuş örgütlerde bireyin kontrol alanı daraldıkça bağımsızlık ve yaratıcılık alanları da daralır. Merkezi yapıya sahip olan örgütlerde karar alma ve girişimcilik yavaştır. Güç çatışmaları nedeniyle politik kararlar alınır. Bu da çalışanların örgüte yabancılaşmalarına ve strese girmelerine neden olur.

Eğer bireyin bilgi sahibi olmadığı ya da az bilgiye sahip olduğu yenilikler işletmede uygulanırsa ortaya çıkan değişimden dolayı kendisini çaresiz hisseder.

Kariyer geliştirmede rasyonel davranılmıyorsa, terfi ve ödüllendirme kararlarını verirken rasyonel kriterler yoksa işgören kariyer konusunda adil davranılmadığını düşünür.

Örgütün politikaları; örneğin adaletsiz başarı değerlendirilmesi, ücret eşitsizlikleri, örgütsel kuralların katılığı, iş gruplarını değiştirme, çelişkili yöntemler, sık sık yer değiştirmeler ve gerçekçi olmayan iş tanımları gibi örgütsel politikalar kişide stres yaratır.

Bunlardan başka merkeziyetçilik ve kararlardan dışlanma, yükselme olanaklarının azlığı, aşırı formaliteler, yüksek derecede uzmanlaşma, örgütsel bölümlerin karşılıklı bağımlılığı ve yürütme ve danışma birimleri arasında çatışma olan örgüt yapıları da çalışmada stres yaratır.

Örgütün Yaşam Seyri. Her örgütü kurulma, büyüme, olgunlaşma ve gerileme aşamaları vardır. Kurulma ve gerileme aşamaları oldukça streslidir. Olgunluk aşaması ise belirsizliklerin en alt düzeyde olduğu aşama olduğundan en az stres yaratan evredir.

8. Yaşın Strese Etkisi

Kişi yaşlandıkça çevresel ve psikolojik stresle başa çıkma gücü azalır. Beyni bilgiyi kullanmakta yetersiz kalır ve vücudu da değişimlere cevap verecek kapasitede değildir. Yani stres katlanılmayacak kadar zorlaşır. Fakat bunun dengeleyici bir gücü vardır. İnsanlar yaşlandıkça daha az hırslı olurlar ve başaramayacakları sorumlulukları yüklenmez, kendilerine başaramayacakları amaçlar koymazlar.

Stresle Başa Çıkma Yöntemleri

1. Bireysel Başa Çıkma Yöntemleri

Rahatlama Uygulamaları

Bu yöntemlerden bazıları uygulanarak stresin olumsuz etkilerini sınırlamak, bedensel ve zihinsel yapıyı strese karşı güçlü hale getirmek mümkündür.

Geliştirici Rahatlama Yöntemi: Temel kuramı zihinsel stresle bedensel yorgunluk arasındaki karşılıklı etkileşimi kırmaktır. Kişi zihinsel olarak stresi yaşadığında kasları kasılır. Farklı kas gruplarını önce gerip sonra rahatlatmak yoluyla, rahatlamanın nasıl bir şey olduğunu göstermektedir.

Olumlu Hayal Kurma

Geçmişte yaşanan olumlu zamanları hayal etmek, unutulmuş hazları yeniden yaşamak rahatlamak için bir yoldur. Hayal kurma bazen gelecekte özlenen ve gerçekleştirilebilecek davranışları da içerebilir. Önemli olan olumlu sahneleri tekrar yaşamak veya yaşamayı düşünmektir.

Egzersiz ve Beden Hareketleri

Yöneticilerinin sağlığını düşünen ve iyi bir stres yönetimi ile iş veriminin artacağını bilen bir çok işletme egzersizin değerini anlamış ve elemanları için jimnastik salonları açmıştır.

Davranışsal Açıdan Kişinin Kendini Kontrol Etmesi

Kendi davranışının sonuçlarını bilinçli olarak yönlendiren kişi, kendisini kontrol edebilir. Kişinin kendisini tanıması, stresi belirlemek ve başa çıkmak için yararlı bir yöntemdir.

İletişim Kurma

Birey güvendiği iş arkadaşlarıyla yakın ilişki kurabilir, ihtiyaç duyduğunda onlarla dertlerini paylaşabilir, onlardan destek alabilir ve böylece stresle başa çıkabilir. Yalnızlık, sorunları paylaşamama kendisi stres kaynağı olduğu gibi, mevcut stresi de artırır.

Gülmenin de büyük terapi değeri vardır. Şakalara, hayata ve kendinize gülmek, bireysel stresi başka bir bakış açısıyla görmeyi sağlar. Kahkaha duygusal ve zihinsel ihtiyaçları karşılamakla kalmaz, vücudun sağlığını arttıran olumlu kimyasal değişiklikler de yaratır.

Meditasyon, Gıda Kontrolü ve Masaj

Meditasyon stresi, endişeyi, fobileri azaltmada etkilidir. *Gıda kontrolü* ile de stresi yönetmek mümkündür. *Masaj* da iyi bir bilen tarafından uygulanıyorsa zihni dinlendirir.

Hobiler, Dışa Dönüklük

Kişi, zihinsel ve vücut stresini arttırmayan hobiler seçerek, kendisine zevk veren, ilgisini çeken davranışlar sergileyerek de bireysel stresi ile başa çıkabilir.

Gevşeme Oyunları

Tepkisel yol, stres düzeyini azaltmak için, koruyucu yol da bizi gelecekteki strese karşı korumak için oldukça yararlıdır.

Stres Yönetiminde Savunma Mekanizmaları

Savunmaya yönelik tepkiler, iki ayrı grupta incelenebilir:

1. Ağlama ya da kaygı yaratan konuyu yineleyerek anlatma biçiminde ortaya çıkan onarım mekanizmaları,
2. İnsanın iç dünyasında var olduğu halde, kendisine uygun gelmeyen duyguları ile yüzleşmemek ve bu nedenle strese girmemek için kullandığı ego savunma mekanizmaları.

Strese karşı geliştirilen normal ve nevrotik savunma mekanizmalarından bazıları:

- Duyguların bastırılması,
- Tehlikelerin yok sayılması,
- Yenilgi ve eksikliklerin sorumluluğunu başkalarına yükleme,
- Daha büyük başarıya yönelme,
- Fobiler,
- Kumar tutkusu,
- Dış dünya ile ilişkiyi en aza indirme,
- Kişilik gelişiminde duraklama,
- Kaçış,
- Alkol tutkusu.

2. Örgütsel Başa Çıkma Teknikleri

1. Yönetim işgörenler için destekleyici bir organizasyonel yapı geliştirmelidir

İşletmenin örgütsel işleyişi planlanırken yapıyı merkeziyetten uzak, katılımı destekleyici, ortak karar vermeyi özendirici, ast üst arası iletişim engellerini yok edici bir organizasyon geliştirilirse, yalnızlık, desteksizlik ve aşırı işbölümünün yarattığı olumsuz stres, önemli ölçüde engellenecektir.

2. İş zenginleşmesine dönük örgütsel düzenlemeler yapmak gerekir

Yönetim yapacağı düzenlemelerle işgörenlerin yaptıkları işi zenginleştirmelidir. İş içerik olarak zenginleştirilip, kişiye daha fazla sorumluluk verilebilir, önüne başarı fırsatları çıkarılabilir, kendi gayretine göre yükselmesi sağlanabilir.

3. Çalışanlar arasındaki çatışmayı azaltmak ve örgütsel rolleri belirgin hale getirmek gerekir

İyi bir organizasyon; yeterli iş başı eğitimi, kişilerin ne yapacağını gösteren görev tarifleri ve çalışanlardan zamansız bilgi istemeyi engellemeye yönelik düzenlemeler rol belirsizliğini ve kişiler arası çatışmayı önemli ölçüde azaltır.

4. İyi ve açık bir kariyer planı yapmak, bu konuda çalışanlara danışmanlık yapmak gerekir

Eğer işletmede yükselme ve ilerleme basamakları belirli ise ve kişiler tarafından kavranırsa çalışanlar kendilerini istedikleri hedeflere göre yetiştirmeye çalışacaklar, ara sıra yöneticilerinden tavsiye isteyeceklerdir. İşgören yapacağı çalışmalar sonunda geleceğinin ne olacağını bilirse daha az olumsuz stres yaşayacaktır.

KAYNAKLAR

Prof. Dr. Yasemin Beyhan
Yard. Doç. Dr. Ertuğrul Gödelek
Araş. Gör. Seçil TAŞTAN
Yard. Doç. Dr. Ferdi TANIR
Yard. Doç. Dr. Şükrü UĞUZ

AHMET İNAM

MÜHENDİSİN YAŞAMI, MÜHENDİSİN ETİĞİ

"Ben, mühendis olarak etik kurallara uyarım; ama eve gidince de karımı döverim veya dostlarımla olan ilişkide borç alırım, ödemem, milleti dolandırırım. Sana ne!" Mühendisin Yaşamı, Mühendisin Etiği

"Bu etik, galiba felsefecilerin bildiği, bizim de aklımızın ermediği tuhaf bir şeydir. Onun için, biz fazla konuşamayız" gibi bir çekince görüyorum, mühendis arkadaşların tavırlarında. Belki dürüstlük adına doğru olabilir, ama dikkatli bir eleştirel tavırla, bunda o kadar da çekinecek bir şey olmadığını düşünüyorum. Mühendisliğin içindeki etik problemleri mühendisler çözecekler; çünkü bu, onların hayatıdır. Mühendislerin kendi yaşama istiklallerine kavuşması sorundur. Elbette felsefecileri dinlemekle birlikte, sorun felsefecilere bırakılmayacak denli önemlidir. Bir mühendislik etiği problemi demek, mühendis gibi yaşamamanın, mühendis gibi var olmanın, mühendis olarak bu dünyada yaşayıp göçüp gitmenin, mühendis olarak geriye bir şeyler bırakmanın sorumluluğundan başka bir şey değildir. İsterseniz felsefe okuyun, isterseniz bir sürü teori okuyun, onun da desteği olabilir; ama çok somut bir şey olduğunu da unutmayın. "Ben, mühendis olarak etik kurallara uyarım; ama eve gidince de karımı döverim veya dostlarımla olan ilişkide borç alırım, ödemem, milleti dolandırırım. Sana ne! Bu benim özel hayatım. Mühendislik olarak etik kurallarına uyuyorum, ama insan olarak uymak durumunda değilim." Bu anlamda etikten varesten, etik dışı bir özel hayat olamaz. Evinde karısını döven veya aldığı borcu kişisel olarak ödemeyen bir insanın, mesleğinde ahlaklı olduğunu söyleyemeyiz. İnsan bir bütündür, dolayısıyla etik de bir bütündür. Onun için, mühendislik etiği gibi bir etik, genel olarak insan olma eğiyle birleşmiş bir şeydir. Onun için, sorun hepimizin sorundur. Sadece uzmanların, felsefecilerin, etikçilerin veya son zamanlarda uygulamalı etikçilerinin sorunu falan değil; "Nasıl bir dünyada yaşayacağız, nasıl bir insan olarak yaşayacağız" sorundur. Bu konuda herkes düşünebilir; hele mühendis, donanımı gereği daha iyi düşünebilir. Bizi bekleyen asıl sorun, mühendisin dünyaya bakışı ve hayatı algılayışında yapılması gerekli değişiklik. Mühendisten beklenenle, mühendisin hayattan beklediği konusunda tartışmalar yapmak lazım. Mühendislik etiği tartışmaları sonunda, "Mühendis kimdir, nedir, ne işe yarar, bu dünyada görevi nedir?" sorusuna geliyor. Burada da idealist ve biraz hayalci olmak gerek. Çok fazla gerçekçi olmak adına, "Bu düzenin meselesidir. Bana ne, ben bir şey yapamam, ben bir garip mühendisim" demek gerek. Ne demek garip mühendisim? Garip mühendisler bir araya gelirler, garip mühendisler bir arada konuşurlar, garip mühendisler sürünürler, sürünürler, belki bu kuşaklar boyu sürebilir; ama garip mühendislerin gördükleri ve eleştirdikleri dünya konusunda attıkları kıvılcıklar birikir, birikir, bir ateş olabilir. Neden böyle düşünmüyoruz? "Ben mühendisim, dünyayı değiştirebilirim" düşüncesi de çok hayalci görünmekle birlikte, mühendis zaten aldığı eğitimle, gerçekle hayali ayırt edebildiği için zararlı değildir. Mühendis sözünün Batı dillerinde kökeninde olan "yaratıcılık" vardır. Mühendis kökenine yakıştığı sürece hem bu düzenle ilgili sorunları görüp, ona göre örgütlenebilir, harekete geçebilir hem de kendi mesleğindeki çirkinlikleri fark edebilir. Mühendislik mesleğindeki ahlaksızlıklar çirkinlikler, çoğunlukla düzenin çirkinlikleridir. Benzer çirkinlikler tıpta da vardır ve diğer meslek erbabı için de, öğretmenler için de, akademik hayat için de söyleyebileceğimiz çirkinliklerdir. Dolayısıyla, ahlakın bir yaşama problemi olduğunu, insan gibi insan olabilme problemi olduğunu ve çok somut bir problem olduğunu söyleyebiliriz. Bu problemi çözebilmek için hangi ilkelerden yola çıkmak gerek, nasıl bir dünya ve insan tasarımı yapmak lazım? Onun için, ütopyalara ihtiyacımız olduğunu düşünüyorum. Ütopyalar, bizim tasarılarımız, öngördüğümüz, gerçekleştirmek istediğimiz hayallerimizdir. Elbette hayallerimiz olacaktır; çünkü dünyayı hayallerimiz kadar değiştirebiliriz. Eğer hayallerimizi ortadan kaldırırsak ve daraltırsak, güzel bir dünya kurabilme şansımız hiç kalmaz. Onun için, dünyayı değiştirme çabası ve atılımında olan mühendislerin sayısını çoğaltmak ve mühendis odalarının, mühendis örgütlerinin bu işi üstlenmesinden yana olduğumu söylüyorum.

(Cumhuriyet Bilim ve Teknoloji 22.09.2006)

FİLİSTİN, LÜBNAN VE ORTADOĞU HALKLARIYLA DAYANIŞMA MİTİNGİ YAPILDI.

İsrail Devleti'nin Birleşmiş Milletler ilkelerini ve uluslar arası hukuk kurallarını hiçe sayarak, Filistin'den sonra Lübnan topraklarını da işgal etmesine karşı dünyanın her tarafında olduğu gibi Adana'da da tepki gösterildi. Demokratik kitle örgütleri ve siyasi partilerin ortak organizasyonu ile biraraya gelen yaklaşık iki bin kişi, 23 Temmuz 2006 Pazar günü İnönü Parkı'nda toplanarak Uğur Mumcu alanına yürüdü. Yürüyüş boyunca taşınan pankartlarda ve atılan sloganlarda Amerika ve İsrail'in uyguladığı vahşi ve saldırgan politikaya duyulan öfke yansıtıldı. Alanda yapılan miting konuşmalarında ise; Birleşmiş Milletler ve Büyük Ülkeler tarafından İsrail'in durdurulması, Türkiye'nin bölgede emperyalizmin oyunlarına alet olmaması ve İsrail ile diplomatik ilişkilerin kesilmesi gerektiği vurgulandı. MMO Adana Şube Yönetim Kurulu Yedek Üyesi Devrim ALKAN'ın Tertip Komitesinde görev aldığı mitinge TMMOB Adana İKK olarak 50 kişiyle katılım sağlandı.

SAĞLIKTA YIKIMI DURDURALIM

Sağlık alanı geldiğimiz aşamada çok kritik bir evreye girmiş bulunuyor. Yıllardır ağır adımlarla yürütülen ve AKP hükümeti ile hızlanan "Sağlıkta Dönüşüm Programı" tam anlamıyla "Sağlıkta Yıkım Programı"na dönüşmüş durumda. Zaten IMF, DB dayatması bir programın sağlık alanındaki sonuçlarının bundan farklı olması da beklenemezdi. Bu durum en başta sağlık örgütleri olmak üzere "sağlıkta yıkım" ı gören ve yaşayan, örgütlü, örgütsüz tüm toplum kesimlerinin geç kalmaksızın harekete geçmesini zorunlu kılmaktadır.

I- Sağlıkta Yıkımın Toplumsal Boyutları:

• **AKP hükümeti sağlık alanına bütçeden yeterli pay ayırmamıştır.**

Sağlık hizmetlerini özelleştirmenin en sinsi ve en etkili yolu yeterli bütçe payı ayırmamak, dolayısıyla sağlığa yatırım yapmamak, personel açığını gidermemek olarak seçilmiştir. Sonuçta oluşan hizmet açığını ve toplumsal hoşnutsuzluğu özel sektörü cazibe merkezi haline getirerek özele yönlendirmek olarak belirlemişlerdir.

• **Personel eksiği giderilmemiştir.**

Kamusal sağlık hizmetlerinin yürütülmesi için yeterli kadrolu personel istihdamı sağlanmamıştır. Türkiye genelinde 6066 Sağlık Ocağının %22,3'ünde hekim, %66'sında ebe bulunmamaktadır. 8836 sağlık evinin %75'inde ebe yoktur.

• **SSK sağlık kuruluşları başta olmak üzere sağlık kuruluşlarının çoğu; 'Sağlığı tek elde toplama, kuyrukları azaltma, kaliteli sağlık hizmeti sunma' propagandası ile Sağlık Bakanlığına devredilmiştir.**

Bu devir ile özellikle SSK hastanelerinde daha önce ücretsiz karşılanan ilaç, tıbbi malzeme, protez, ortez gibi iyileştirme araç- gereçleri hastalar tarafından dışarıdan parayla satın alınmaya başlanmıştır. Devirle birlikte ilaçların serbest eczanelerden karşılanması yoluna gidilmiş, ödemeler eczanelere geç yapıldığı ve ithal edilen ilaçlarda katkı payı alındığı için özellikle kronik hastalık ilaçlarının temin edilmesi zorlaşmıştır. Örneğin: bu nedenle birçok myasteni gravis hastasının kullandığı İVİg (intravenöz immunglobulinler) eşdeğer ilaç uygulamasından da kaynaklı olarak Mart-Haziran aylarında piyasada bulunamamış, bulabilenler de ancak kutu başına 94 YTL ceplerinden ödeme yaparak ilaca ulaşabilmişlerdir. Yine devirle birlikte sağlıkta eşitsizliklerin yaşandığı illerden olan Diyarbakır SSK hastanesi başta olmak üzere birçok hastane kapatılmıştır.

Hükümet SSK devrinin maliyetini 1,7 milyar YTL olacağını öngörmüş, maliyet ise tahmin edilenin en az 3 katı olmuştur. Halkın vergi ve primlerinden karşılanan kaynak özel sağlık kuruluşları ve ilaç tekellerine aktarılmış, bunun karşılığında sağlık hizmetine erişim zorlaşmıştır.

• **Sağlık kurumlarına bütçeden yeterli kaynak aktarılmamış, yerine performansa dayalı döner sermaye ikame edilmiştir.**

Sağlık Bakanlığı bünyesinde yatırıma ayrılan pay sifıra yaklaşmış, Bakanlık ayrılan kaynakla sadece personel ücretlerini ödeyen bir Bakanlığa dönüşmüştür. Yatırıma ayrılan bu kısıtlı kaynağın ise ancak binde 8'i koruyucu sağlık hizmetlerine aktarılmış, hastaneler ve sağlık ocakları ihtiyaçlarını döner sermaye gelirleriyle karşılamak zorunda bırakılmıştır. Son dönemde Sağlık Bakanlığı gelirleri arasında döner sermaye geliri %50'leri aşmıştır. Performansa dayalı döner sermaye uygulamasıyla gereksiz ve şişirilmiş işlem sayısı giderek artmış, böylelikle Sosyal Güvenlik kuruluşlarının çökertilmesi hızlandırılmış ve hastanın cebinden çıkan paraya yönelim artmıştır. Bu yolla kısmen ticarethaneye dönüştürülen kamu hastanelerinde ameliyat sayıları yükselmiş (%30'lar civarında),

gereksiz yapılan yatışlar- işlemler ve hizmetlerin taşeron aracılığı ile yürütülmesi sonucu hastane enfeksiyonları yaygınlaşmıştır. Bütün bunların sonucu en somut olarak yoğun bakım ünitelerindeki bebek ölümleriyle karşımıza çıkmıştır. (Edirne, Manisa , Kayseri, Bursa....)

• **Hizmet alımı yaygınlaşmış, taşeron uygulamalarla hizmet parçalanmıştır.**

Temizlik, güvenlik hizmetleri ile başlayan hizmet alımı zamanla yaygınlaşmış, laboratuvar, röntgen başta olmak üzere kamu hizmetleri özelden satın alınmaya başlamıştır. Bu durum hizmeti bölmenin çalışanları farklı statülerde parçalamanın, yanı sıra kaynakların özel sektöre peşkeş çekilmesini beraberinde getirmiştir.

• **Kamu kaynaklarının israfı 2006 bütçe görüşmelerinde sosyal güvenlik kurumlarının kamu hastanelerine borcu olan 3.5 katrilyonun silinmesine yol açmıştır.**

Genel bütçeden sağlığa düşük oranlarda kaynak ayıran ve sağlık kuruluşlarını döner sermaye gelirlerine, dolayısıyla Sosyal Güvenlik kuruluşlarından gelecek kaynağa mahkûm edip, sonra “bunu siliyorum” demek; halkın yararlandığı kamu hastanelerinin çökertilmesinden başka bir şey değildir.

• **IMF'nin “Sağlık Harcamalarınızı Azaltın” talimatı ile “Paket Fiyat” uygulaması başlatılmış, sağlık hizmetleri sunulamaz hale gelmiştir.**

Sağlık tarihinde yerini kara bir gün olarak alacak olan 1 Temmuz tarihli Maliye Bakanlığı Tebliği ile; Bütçe payları kısılan Devlet ve Üniversite hastanelerinin döner sermaye gelirleri gün geçtikçe azalmakta olup hastaneler kendilerini döndürememektedir. Bu sorunun çözümü ise giderlerin kısılması olarak görülmüştür. Gider kısma işlemine sözleşmeli personellerin işten atılması, kullanılan sarf malzemelerinin kalitesinin düşürülmesi ve pakette yer alan tahlil-analizlerin gerekli olabileceği halde yapılmaması ile başlanmıştır. Az personel, düşük kaliteli malzeme ve yapılmayan tetkiklerle hizmet sunumunun halka yansımalarının ise; var olan sağlık hizmetlerinin kalitesinin düşmesi, kuyrukların uzaması ve yaşamsal risklerin artması sonuçlarını doğurması kaçınılmazdır. Bu yolla kamu hastanelerinin çökertilmesi hızlandırılarak, sağlık bakanlığının ortaya attığı hastanelerin özertleştirilmesidir. (özelleştirme)

• **Yine IMF'nin “Sağlık Harcamalarınızı Azaltın” talimatı ile ilaç sınırlandırmasına gidilmiştir.**

Çıkarılan tebliğ ile en geniş toplum kesimlerinin yaygın kullandığı ilaçlar ödeme kapsamı dışına çıkarılmıştır. Yaklaşan kış aylarıyla birlikte artacak olan alt-üst solunum yolu enfeksiyonlarında, soğuk algınlığında yaygın kullanılan ekspekteron şuruplar, soğuk algınlığı ve grip ilaçları, kemik erimesi ve beslenme bozukluğunda kullanılan kalsiyum ve çinko preparatları ödeme kapsamında olmayacaktır. Yoksul halk kesimlerinin çocuk-geç ve gebelerin daha çok kullandığı bu ilaçların kapsam dışına çıkarılması ile önlenemez hastalıkların kronikleşmesine neden olunacaktır. 120 ilaçla başlayan kapsam dışına çıkarma işlemi ileriki dönemde daha fazla ilacın kapsam dışına çıkarılmasının yolunu da açmaktadır.

• **Salgın hastalıklar hortladı.**

Koruyucu sağlık hizmetlerine yatırım yapmamak, personel açığını gidermemek, bunun yerine hizmeti özelleştirmeye çalışmanın faturası ağırdır. Ankara'da kolera salgını, Malatya'da, Ağrı'da ve ülkenin dört bir yanında salgın hastalıklar hortladı. “Geliyorum” diyen Kuş gribindeki acizlik ve ölen 4 çocuğumuz, Kırım- Kongo Kanamalı Ateşinden 20' ye yakın ölüm, yıkımın örnekleridir.

Sağlıkta Yıkım “Felaket”e Dönüşmeden:

TBMM'nde yasalaşan, ancak Cumhurbaşkanı tarafından Anayasa Mahkemesine götürülmüş olan Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Yasası 1 Ocak'tan itibaren yürürlüğe girerse sağlıkta yıkımın boyutları Ukrayna-Rusya'yı geçebilecektir. Çünkü bu yasayla;

• Sağlık hizmetinden yararlanmak için herkes kazancının %12.5'ini prim ve primle birlikte yapılan muayene, tahlil, tıbbi malzeme için katkı payı ödeyecek. Parası olan cebindeki parası kadar sağlık hizmetinden yararlanacaktır. “Paket fiyat” uygulamasıyla pakete sıkıştırılmaya çalışılan sağlık hizmetleri Genel Sağlık Sigortası ile minyatür paketlere havale edilecek. Hastaneler ticarethaneye, hastalar ise müşteriye dönüşecektir.

Aile Hekimliği, GSS ile birlikte ülke geneline yayılacak, sistem paralı olacaktır.

• Pilot uygulamayla billboardlara “ücretsiz sağlık” diye tanıtımı yapılan Aile Hekimliği uygulaması ile aşılama, gebe bebek takipleri yapılamayacak, piyasa mekanizmasında yeri olmayan çevre sağlığı hizmetleri yeterince sunulamayacağı için bulaşıcı hastalıklar artabilecek, sağlıkta yıkımın boyutları savaşlarda ölen insan sayısını

aşabilecektir. Piyasanın kar amaçlı kollarına bırakılacak olan sağlık hizmetleri ile **sağlıklı yaşam, her şeyin başı para** sloganıyla mümkün olabilecektir.

Bilindiği üzere Sağlık Bakanlığı 4 – 10 Eylül 2006 tarihlerini Halk Sağlığı Haftası ve bu yıla özgü ana tema olarak; Hareketli Yaşam ve Sağlık Etkinlikleri, “Sağlığa Yürüyüş” olarak belirlemiştir.

Bizler ise sağlıkta yıkım programına karşı “Sağlıkta Yıkımı Durduralım” temasıyla yoğun bir HAREKET; Herkese eşit, ücretsiz, ulaşılabilir, nitelikli sağlık hizmeti için toplumsal bir YÜRÜYÜŞ başlatmalıyız!

Mehmet ANTMEN
KESK – Sağlık Emekçileri Sendikası
(SES) Adana Şb. Bşk.

TEKNOLOJİ ULAŞIM PLANLAMA

Küreselleşme sözcüğünü ekonomik, sosyal ve politik boyutun dışında değerlendirecek olursak, sanırım en çok teknoloji, ulaşım ve iletişim kavramları ile bir arada kullanmak gerekir. Çünkü her ne kadar emperyalizm, küreselleşmeden kendine özgü sonuçlar çıkarmaya çalışsa da, tüm insanlığın çabaları ile teknolojinin bizi getirdiği nokta göz ardı edilemez. Bundan sonra bilimden, etikten ve ahlaktan; yani ‘halktan’ kopuk olmayan bir teknolojik oluşum için çaba harcanmalıdır.

Teknoloji dediğimiz de zaten, insan fikrinin ileri düzeyde nesneleşmiş hali ile ilgili bir alandır. Ve insanlık tarihinde hiçbir zaman, insan fikri bugünkü kadar bilimsel, nesnel ve teknolojik hal almamıştır. Özellikle ulaşım ve iletişim teknolojilerindeki gelişmeler dünyayı küçültüp insanları birbirine yaklaştırırken, kültürlerarası etkileşim de apayrı bir dünyanın ipuçlarını vermeye başlamıştır. Bundan böyle sosyopolitik irdelemelerin en önemli verilerinden biri teknoloji olacaktır. Gücünü bilimden ve toplumdan alan teknoloji; bugün teknolojiyi kullanarak yeni bir sömürgeler dünyası yaratmak isteyen emperyalizme karşı, halkların önemli güven kaynaklarından biridir.

Teknoloji ile birlikte günümüzün önemli argümanlarından biri de stratejik planlamadır. Planlama her zaman insanlığın önemli rasyonel araçlarından birisi olmuştur. Ancak ülkemizde birçok rasyonel argüman gibi planlamaya da pek itibar edilmemiştir. Bir dönemler ‘bize plan değil pilav lazım denilerek’, planlamayı savunanlar da planlama ile birlikte aşağılanmıştı... Ancak şu anda planlama; özellikle, stratejik denilen yaşamsal ve uzun erimli planlama, insanlık için kaçınılmaz bir araç haline gelmiştir.

Planlamanın en çok ve en verimli kullanıldığı alanların başında ulaşım gelmektedir. ‘Bize plan değil pilav lazım’ diyen yöneticilerin etkin olduğu ülkemizde tahmin edebileceğiniz gibi, şu anda ‘ULAŞIM ANA PLANI’ yoktur. Yani tüm ulaşım yatırımları ve düzenlemeleri plansız yapılmaktadır.

Adana’nın da ulaşım ana planı yoktur. Dolayısıyla, 226 milyon dolara fizibilite etüdü yapılan ve ‘şimdilik’ 537 milyon dolar harcanarak bitirileceği söylenen Adana Hafif Raylı Sistem Projesi de dahil olmak üzere, Adana’daki tüm ulaşım yatırımları ve düzenlemeleri plansızdır. İnsan plan karşıtı olunca ve kazara plan yapmak zorunda da kalınca , doğal olarak ya yalapaşap plan yapıyor, ya da planı plan olmaktan çıkarıyor!..

1984 yılında yapılan Çukurova Metropolitan Kentsel Gelişim planı ne oldu?.. Hatırlayan var mı?

Halbuki o plana göre Çukurova 25 -30 yıl sonra, yani 2010’ lar da ülkemizin 2.büyük metropoliteni olacaktı.

Şu anda; özellikle Adana’da bütün göstergelerin baş aşağı gittiği bir ortamda; “biz Çukurova olarak 3 - 5 yıl sonra Türkiye’nin 2. büyük metropoliteni olacağız” diyeni; nasıl kovalamamız gerekir, buralardan!..

İşte bu plan karşıtlığı yüzünden, TMMOB’nin tüm uyarılarına karşın yapılan Celal Bayar Köprüsü Kavşağı şimdi yıkılıyor, Raylı Sistem güzergahı ve maliyeti habire değişiyor. Bugün uygun görülen toplu taşıma araç tipi yarın değişiyor, sürekli yeni kavşak gereksinmesinden söz ediliyor.

Bu ve benzer konularda sürekli kamu adına uyarılarda bulunan TMMOB'de Adana Büyükşehir Belediye Başkanı tarafından aşağılanarak sistem dışına itiliyor. Ülkemiz düzeyinde başta TMMOB olmak üzere kamusal rasyonaliteyi ön planda tutan ve kamu adına müdahale eden kurumlar hak ettikleri yasal etkinlikten alıkonuluyorlar.

İşte bu nedenlerle ulaşım konusunun daha derinlikli incelenebilmesi için TMMOB Adana İl Koordinasyon Kurulu bir Ulaşım Komisyonu kurmuştur. MMO, İMO, MO, EMO, JMO, HKMO, ŞPO temsilcilerinden oluşan komisyon gerekli çalışmaları yaparak bir eylem takvimi oluşturmuş ve İKK'ya sunmuştur.

Bu çalışmanın da değerlendirilmesiyle İKK 29-30 EYLÜL 2006 tarihleri arasında adı geçen 7 odanın ulaşım ile ilgili uzmanlarının katılacağı bir arama konferansı düzenleme kararı alınmıştır.

Kavramsal açıdan dünyada ve ülkemizde ulaşımın ve ulaşım teknolojilerinin geldiği durumun ele alınacağı bu konferansın sonunda, Çukurova ve Adana ulaşımı masaya yatırılacaktır.

Süreç içinde, farklı etkinlikleri ve araştırmaları bünyesinde barındıracağına inandığımız bu girişim, Çukurova ve Adana'nın hak ettiği yere gelmesine bir miktar katkıda bulunurken, ulaşım ve planlama gibi iki önemli kavramın yeniden buluşmasını da sağlayacaktır. Kent dinamikleri gerekli duyarlılığı gösterirse bu vesileyle her sektörde 'demokratik planlama' olgusunu hemşerilerimizle tanıştırmış olabilir.

TMMOB'nin kamusal görevlerinden biri de, bu tür 'tanzim ve ikamedir'.

Yani yapılması gerekip de, yapılmayanı yapmaya zorlamak...

Haşmet BİÇER
Makina Mühendisi

TMMOB KÖŞESİ

"İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ" KONUSUNDA YAPILACAK DÜZENLEMELERDE TMMOB GÖRÜŞLERİ DİKKATE ALINMALIDIR. ÇSGB "BEN YAPTIM, OLDU" DEMEMELİDİR.

Dünyada olduğu gibi ülkemizde de iş kazaları ve meslek hastalıklarının önemli bir sorun olarak karşımıza çıkması, sanayileşmenin gelişimi ve iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin gerekli düzenleme ve yatırımların yapılmamasından dolayı yoğunluk kazanmıştır. Hızlı gelişen bilim, teknoloji, kalkınma ve sanayileşme süreçlerinin çalışma yaşamı ve güvenliği süreçlerine aynen yansıdığını söylemek güçtür. Sanayileşme ve kalkınmanın bedeli; hiçbir zaman, iyi eğitilmiş, yeterli derecede beslenen, iş kazalarından ve meslek hastalıklarından gereği gibi korunan, işsiz kalma ve işini kaybetme korkusu yaşamayan, örgütlenmeleri engellenmeyen, sosyal güvenliğinden endişe duymayan; kısaca insanın refahı, mutluluğu, sağlığı ve güvenliğinden ödün vermek olmamalıdır. Çalışılan ortamın ve üretim süreçlerinin yetersiz ve olumsuz koşulları, çalışanların en temel hakkı olan sağlıklı yaşama ve çalışma hakkını tehdit etmektedir. Bu nedenle İş Sağlığı ve Güvenliği konusunda gerekli önlemlerin alınması bir zorunluluk olmaktadır. İş kazalarının ve meslek hastalıklarının ortadan kaldırılması, bilimsel ve teknolojik gelişmelerin sağladığı olanakların bu alana yönelik olarak geliştirilmesi, bilimsel araştırmaya dayalı riskin doğru tanımlanması, planlı çalışma ve üretim sürecindeki gelişmelerin bilimsel yöntemlerle incelenmesi ve nihayet güvenlik önlemlerinin artırılmasıyla sağlanabilir. Türkiye'de İş Sağlığı ve İş Güvenliğine ilişkin yasal çerçeveye bakıldığında, Anayasanın çalışma hayatının düzenlenmesi ile ilgili çeşitli maddeleri bulunmaktadır. 50. maddede hiç kimsenin yaşına cinsiyetine ve gücüne uymayan işlerde çalıştırılmayacağını, 56. maddede ise herkesin sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahip olduğu belirtilmektedir. TMMOB ve bağlı odaları meslek alanlarına giren tüm konularda olduğu gibi İş Sağlığı ve Güvenliği kapsamında da "insan" odaklı yasal düzenlemelerin yapılması hususunda ilgili tüm kurumlara ayrıntılı raporlar sunarak görüş ve önerilerini dile getirmektedir. Ne yazık ki, bu çalışmaların yankı bulmadığı hep birlikte görülmektedir. Siyasi iktidarlar, yıllardır var olan ve her geçen gün artarak süren bu alandaki sorunların çözümüne yönelik, sanayinin her kesiminde üreten, denetleyen, sorgulayan, çalışan üyelerinin yoğun bilgi ve deney birikimlerine sahip TMMOB ve bağlı odalarının görüş ve önerilerine kulak tıkamaktadır. Bilimsellikten uzak bu yaklaşımlar her alanda olduğu gibi İş Sağlığı ve Güvenliği alanında da tafelsi güç zararların doğmasına yol açmakta, sorunların çözümüne ilişkin somut adımlar atılmasına engel olmaktadır. Bu anlayış 4857 sayılı İş Yasası ile yürütülen İş Sağlığı ve Güvenliği uygulamalarında da sürmektedir. Tüm uyarılarımıza karşın, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından "ben yaptım, oldu" anlayışı ile İş Yasası gereği çıkarıldığı sanılan(!) yönetmelikler yargı tarafından sırayla iptal edilmektedir. Bakanlık "Yapmıştır, ama olmamıştır". Şimdi artık "Bakanlıktan, uygulamada geçersiz belge almış durumuna düşürülen mühendislerin mağduriyetini kim, nasıl karşılayacaktır? Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bu sorunun muhatabıdır ve Bakanlık bu soruyu ivedilikle yanıtlamak durumundadır. Neler olmuştur? İş Yasası'nın 82. maddesinde "Bu Kanuna göre sanayiden sayılan, devamlı

olarak en az elli işçi çalıştıran ve altı aydan fazla sürekli işlerin yapıldığı işyerlerinde işverenler, işyerinin iş güvenliği önlemlerinin sağlanması, iş kazalarının ve meslek hastalıklarının önlenmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi ve uygulanmasının izlenmesi hizmetlerini yürütmek üzere işyerindeki işçi sayısına, işyerinin niteliğine ve tehlikelilik derecesine göre bir veya daha fazla mühendis veya teknik elemanı görevlendirmekle yükümlüdürler. İş Güvenliği ile görevli mühendis veya teknik elemanların nitelikleri, sayısı, görev, yetki ve sorumlulukları, eğitimleri, çalışma şartları, görevlerini nasıl yürütecekleri, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin görüşü alınarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nca çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir" hükmü bulunmaktadır. Yasal durum böyle olmakla birlikte, Bakanlık, TMMOB'yi "şekli" bir konumda tutma yolunu benimsemiş ve sürecin dışına itmiştir. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı yasanın 82. maddesine dayanarak 20 Ocak 2004 tarih ve 25352 sayılı Resmi Gazete'de "İş Güvenliği ile Görevli Mühendis veya Teknik Elemanların Görev, Yetki ve Sorumlulukları ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'i yayımlamış ve mühendislerin eğitiminden, sınavına ve belgelendirmesine varıncaya dek tüm süreci kendi inisiyatifinde tutmuştur.

Bu Yönetmelikte: İş Güvenliği Mühendisinin bağımsızlığı ve iş güvencesi göz ardı edilmiştir. Bilimsel bilgi ve teknik yeterlilik ölçütü belirsizdir. ÇASGEM'in yasal olarak mühendisleri eğitmek ve sertifika vermek gibi bir yetkisi olmamasına karşın, iş güvenliği mühendisleri bakanlığın bu müdürlüğüne teslim edilmiştir. İş güvenliği mühendisleri yönünden tam gün istihdam yerine ayda 1-5 günlük çalışma süresi öngörülmüş. İşyerlerinin hangi risk grubuna girdiği dahi belli değilken, işin niteliğine bakılmaksızın, iş güvenliği mühendisinin iş yerine ayıracağı süreyi yönetmeliğin belirlemesi, iş güvenliği mühendisinin görevini yerine getirmeyi imkânsızlaştırmıştır. İş güvenliği mühendisinin görevlendirilmesinde ve feshinde işveren inisiyatifi yeterli görülmüştür. İş güvenliği mühendisinin Odaya kayıtlı olması koşulu da aranmamıştır. TMMOB, bu Yönetmeliğin iptali istemiyle dava açmış ve Danıştay 10. Dairesi, anılan Yönetmeliğin neredeyse tüm maddelerini oy birliği ile iptal etmiştir. Yargı, ayrıca Bakanlığın yasa gereği yayımlattığını söylediği iki ayrı yönetmeliği de süreç içerisinde iptal etmiştir. 1. Bakanlığın İş Yasası'nın 81. maddesine dayanıldığını söylediği ve 16 Aralık 2003 tarih 25318 sayılı Resmi Gazete'de yayımlatarak yürürlüğe koyduğu "İşyeri Sağlık Birimleri ve İşyeri Hekimlerinin Görevleri ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik" başlıklı düzenlemesi, İş Yasası'nın amacına aykırı olarak düzenlendiğinden Türk Tabipleri Birliği tarafından dava konusu edilmiş ve Türk Tabipler Birliğini dışlayan hükümler iptal edilmiştir. Dava temyiz aşamasındadır.

2- Gene Bakanlığın İş Yasası'nın 78. maddesine göre dayanıldığını söylediği ve 9 Aralık 2003 tarih 25311 sayılı Resmi Gazete'de yayımlatarak yürürlüğe koyduğu "İş Sağlığı ve İş Güvenliği Yönetmeliği" ise, TMMOB, TTB ve DİSK tarafından verilen ortak dilekçe ile dava konusu edilmiş ve bu yönetmelik de Danıştay tarafından iptal edilmiştir. Danıştay, Tüzük şeklinde üst hukuk normu olarak düzenlenmesi gereken bir konunun Yönetmelik olarak düzenlenmesini hukuka aykırı bulmuştur. İptal kararı üzerine Bakanlık, dava konusu Yönetmeliği, Tüzük düzenlemesi olarak Danıştay'a görüş için sunmuştur. Danıştay ise, Konsey Direktifinin bu alanı düzenlemeye yeterli olmadığı ve daha kapsamlı bir düzenlemenin yapılması gerektiği noktasında Bakanlığa olumlu görüş vermemiştir. Şimdi de öğreniyoruz ki, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, yeni bir yasanın hazırlığı içerisinde: "İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu". Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, yargının geçit vermediği konularda, İş Yasası'nın demokratik ve katılımcı maddeleri olan iş güvenliği ve iş sağlığı alanını düzenleyen 81 ve 82. maddelerini iptal eden bir yasa tasarısını hazırlama yoluna gitmiştir. "AB'ye uyum ve çağın gerisinde kaldığı iddia edilen iş mevzuatlarını çağın gereklerine uygun hale getirme, sosyal boyutu ihmal edilmemiş ve sosyal aktörlerin karar alma süreçlerine aktif katılımı" gibi gerekçelerle yürürlüğe konulan 4857 sayılı İş Yasası'nı şimdi yeni "felaketlerin" beklediğini söylemek yanlış olmayacaktır. Bakanlık hazırladığı tasarı ile 4857 sayılı İş Yasası'nın çıkarılış amacını gereksiz bırakmaktadır. Uyarıyoruz: Şimdi ihtiyaç, yeni(!) yasalarla, yargı kararlarına hülle yapmak değildir. Şimdi ihtiyaç, bilimin ve teknolojinin gereğini yerine getirmektir. Şimdi ihtiyaç, iş sağlığı ve güvenliği hakkında yapılacak düzenlemelerde emek ve meslek örgütlerinin görüşlerinin dikkate alınmasıdır. Şimdi ihtiyaç, işyerlerinde "önce insan, önce sağlık, önce iş güvenliği" anlayışının yerleştirilmesidir. Buna yönelik düzenlemelerin yapılmasıdır.

Mehmet Soğancı

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

18.07.2006

TMMOB ORTADOĞU'DA YAŞANANLARI YAKINDAN TAKİP ETMEKTE, YAŞANANLARA SEYİRCİ KALMAMAKTA VE YAŞASIN HALKLARIN KARDEŞLİĞİ DEMEKTEDİR

TMMOB, Irak, İran, Suriye, Lübnan, Filistin, İsrail özelinde yaşanan, ama aslında emperyalizmin bir büyük projesinin yaşama geçirilmeye çalışılan "Ortadoğu Bölgesi"ni yakından ve kaygıyla izlemektedir. Evet, Ortadoğu'da bu kez, bir kez daha Filistin, İsrail, Lübnan bölgesinde, gene mazlumların susuzluğa ve açlığa mahkûm edilmesi var, gene yoksul insanların yok edilmesi var, gene çocukların ölümü var, gene mülteci olma durumu var. Bu kez,

İsrail'in sivil halkın bulunduğu plajı bombalaması, arkasından Hizbullah'ın İsrail askerlerini rehin alması, sonra da, İsrail'in Gazze'ye ve ardından Lübnan'a saldırısı sonucu içinde çocukların da bulunduğu şimdilik yüzden fazla insan yaşamını yitirdi. İsrail, Lübnan'ı Hizbullah ve diğer örgütlere destek vermekle itham ederek Dışişleri Bakanlığı ile Beyrut Havaalanını bombaladı. ABD, kendinden beklenildiği şekilde, Arap ülkelerince Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'ne sunulan "İsrail'in Gazze saldırısının durdurulmasına yönelik karar tasarısını" veto etti. ABD ayrıca, "İsrail'in meşru savunma hakkını kullanması kaçınılmazdır" dedi. ABD, Ortadoğu'da yoksul halkların birbirine kırdırılmasını ister. ABD, Ortadoğu'da barış ortamı yerine savaş ortamının kalıcılılaşmasını ister. ABD, emperyalistler arası pazar paylaşım savaşında güç dengelerini kendi adına geliştirme derindedir. Ortadoğu'nun yeraltı kaynaklarının kontrolü artık neredeyse elindedir, bunun geliştirilmesini ister. ABD'nin bölgedeki en büyük müttefiki İsrail de, Filistin halkı üzerinde on yıllardır uyguladığı baskı ve katliam ile bölgede emperyalizmin tetikçisidir. Ortadoğu'da evrenin efendisinin dedikleri yapılmakta ve halklar birbirine kırdırılmaktadır. TMMOB, emperyalizmin "Ortadoğu Oyunu"na seyirci kalanları şiddetle kınamaktadır. TMMOB, Ortadoğu'da mazlum halkların yanındadır, onların tarafındadır. TMMOB, tüm duyarlı insanları, emek ve meslek örgütlerini, emekten ve insandan yana olan siyasal partileri ve yapıları, Ortadoğu'da mazlum halkların yanında ve onlarla birlikte taraf olmaya çağırmaktadır. TMMOB, "Kahrolsun emperyalizm, Yaşasın halkların kardeşliği" demektedir.

Mehmet Soğancı

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

17.07.2006

14 EKİM'DE ANKARA'DAYIZ

Bu ülkenin mühendisleri, mimarları, şehir plancıları 14 Ekim 2006'da Ankara'da, TMMOB mitinginde! Ülkemizin tüm varlıkları özel sermaye istismarından kurtararak, toplumsal gönencimizin artırılmasına yönelik ulusal, bölgesel ve kentsel düzeyde planlı ve kamusal bir ekonomi politikası esas alınarak, kamusal kaynaklara dayalı ve istihdamı artırıcı sanayileşme ve kalkınma hedefine yönelik, özelleştirmelerin durdurulması, özelleştirilen halka ait varlıkların kamulaştırılması ve kamu kuruluşlarının yeniden güçlendirilmesi için, Son yıllarda özellikle dış bağımlılığın arttığı enerji sektöründe, nükleer enerji santralleri ve benzer maceralardan vazgeçilmesi ve ulusal kaynaklara dayalı, planlı bir politika izlenmesi için, Hizmet Ticareti Genel Anlaşması ile neredeyse bütün geleneksel kamu hizmeti alanlarının piyasalaştırılarak yabancı sermayenin istilasına açılmasına karşı çıkmak için, Eğitimde öğrencileri müşteri olarak gören zihniyetin egemen olmasını sağlamaya yönelik girişimlere ve eğitim hizmetlerini bütünüyle bir pazar haline getirme çalışmalarına karşı durmak için, Bütün çalışanlara grevli, toplu sözleşmeli sendikalaşma hakkının tanınması için, Tutuklu ve hükümlülerin tecridine dayalı hücre (F) tipi cezaevi uygulamalarına son verilmesi, cezaevlerinde insani yaşam koşullarının hâkim kılınması için,

Başta düşünce ve örgütlenme özgürlüğü olmak üzere tüm demokratik hak ve özgürlüklerin, sözün özü demokrasinin önündeki engellerin kaldırılması için, Ülkemizin doğasının korunması, sanayileşmenin çevreyi ve doğayı tahrip etmeden gerçekleştirilmesi için, Kentsel mekânın, toplumsal yarar ve kullanım değeri ilkesi etrafında üretilmesi-paylaşılması ve doğal-kültürel varlıkların koruma-kullanma dengesi içerisinde yaşatılması için, Kadına yönelik şiddeti ve toplumsal hayatın her noktasında cinsiyet ayrımcılığını önlemek için ve tüm emekçi kadınların mücadelelerinin yanında olmak-birlikte mücadele etmek için, Tarım arazilerinin yok olmasına, kirlenmesine, genetik tohum ve gıdaların ülkemize sokulmasına, çiftçimizi üretimden, tarlasından koparan işsiz, yoksul bırakan politikalara karşı durmak için, Su ve suya bağlı hizmetlerde çevre ve insan esas alınarak suyun mülkiyeti ve hizmetlerinin kamuda kalmasının sağlanması için, AB müzakere sürecinin ülke çıkarları, çalışanlar, demokratik hak ve özgürlükler yönünden bir mücadele süreci olarak değerlendirilmesi için, Kıyı ve orman yağmasına karşı çıkmak için, "Madenlerimizin gerçek sahipleri halkımızdır" şiarını her zaman her alanda daha güçlü haykırmak için, Hasankeyf'te uzun bir tarihi süreci yansıtan bir birikimin dağıtılmasına, Bergama’da, Eşme’de, Belek’te sermayenin halkın karşı çıkışına rağmen hukuk dışı yönelimlerine, Fırtına Vadisi’nde, Munzur’da, Sinop’ta, Aloinoi’de doğanın tahribine zemin hazırlayanlara, deprem ve taşkınları kader olarak kabul edip, hızlandırılmış tren kazalarına neden olanlara dur demek için, Dünyanın her yerinde işgallere ve saldırılara karşı mazlum halkların yanında olduğumuzu ifade etmek için, Savaşa karşı barışı savunmak için, TMMOB yasasına gereksiz ve yanlış yapılan müdahaleleri engellemek için, Ücretli çalışan üyelerimiz ile emekli üyelerimizin sorunlarını ülke gündemine taşımak; işsiz üyelerimize sahip çıkmak için, "Geleceğe uzak olan üzüntüye yakındır" lafından yola çıkarak "gençlik geleceğimize" şiarını her zaman her alanda daha güçlü haykırmak ve yaşama geçirmek için, Üreterek büyüyen ve paylaşarak gelişen bir ülkede insanca ve barış içinde yaşamak için, İnsanımıza, üyemize, yaşama, mesleğimize ve ülkemize sahip çıkmak için, Ülkemizdeki ve dünyadaki emek güçleriyle dayanışma içinde, bağımsızlıkçı, eşitlik ve özgürlükçü bir Türkiye ve Dünya için, 14 Ekim 2006 günü Ankara'da buluşuyoruz! Kapitalizmin ve emperyalizmin askeri, ekonomik, politik ve kültürel tüm örgütlerinden bağımsız, "Bir Başka Dünya, Bir Başka Türkiye, Bir Başka Yaşam Mümkün"dür Yaşasın Örgütlü Mücadelemiz. Yaşasın TMMOB Örgütlülüğü.

Mehmet Soğancı
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı
01.08.2006

TMMOB, TOPLU GÖRÜŞME SÜRECİNDE KAMU ÇALIŞANLARININ TARAFINDA OLACAKTIR.

Bu yıl beşincisi yapılacak olan, hükümet ile kamu çalışanlarının yetkili sendikaları arasındaki toplu görüşmeler 15 Ağustos'ta başlıyor. TMMOB öncelikle, tüm çalışanların grevli, toplu sözleşmeli, sendika hakkını savunmaktadır. Ve bu biçimi ile yapılan görüşmeleri esasında "çalışan hakkının ihlali" olarak görmektedir. Nitekim dört kez yapılan görüşmelerin sonunda da, hangi iktidar olursa olsun sonuç kamu çalışanlarının aleyhine şekillenmiştir. Siyasal iktidarlar, bu görüşmelerde pozisyonlarını IMF direktifleri ile belirlemektedirler. Örneğin geçen yıl yapılan görüşmeler sonunda siyasal iktidarcı "kaynak yok" gerekçesi ile %5'lik zam ilan edilmiştir. Ancak uygulamada "kaynak yok" söyleminin gerçeği ifade etmediği; siyasal iktidarın istediği kesimlere, istediği oranda iyileştirme yaptığı görülmüştür. 2005 yılı Toplu Görüşmeleri'nde gündeme gelmediği halde, siyasal iktidar sadece güvenlik, yargı, din ve mülki idare personeline önemli ölçüde iyileştirmeler yapmıştır. Siyasal iktidar bu tavrı ile kamu görevlileri arasında ayırım yapmış, sendikaları devre dışı bırakarak, Toplu Görüşme anlayışının işlevsizliğini bir kez daha kanıtlamıştır. Geçen yıl, Türkiye tarihinde ilk kez, toplu pazarlık ve grev hakkı yerine, "sendikaları, işveren devletin müdahalesine açık hale getirme pahasına" sendika aidatı karşılığı olarak 5 YTL verilmiştir. Bu durum her türlü sendika anlayışına açıkça aykırıdır. Konu Anayasa Mahkemesi'ndedir. IMF ve Dünya Bankası üzerinden gelen ve 19. Stand-by ile 2007 yılına kadar uzatılan politikaların çok ciddi sorunlara yol açacağı son ekonomik gelişmelerle bir kez daha görülmüştür. 2001 yılından bu yana kilitlenen yüzde 6.5'lik faiz dışı fazla hedefi ise kamu çalışanlarının ücretlerinin düşürülmesi, yatırımların azaltılması, eğitime ve sağlığa ayrılan payların düşürülmesi, dolaylı vergilerin artırılmasıyla sağlanıyor. Kamu çalışanlarının reel ücretleri hala 1979 yılındaki seviyenin altındadır. Ancak buna rağmen GSMH %287 büyümüştür. Kamu emekçilerine 26 yıldır büyümeden pay verilmemektedir. Bu bile başlı başına çok büyük bir reel ücret kaybı olduğunu göstermektedir. Kamu çalışanlarının mali sorunları son ekonomik dalgalanmaların etkisiyle de büyümeye devam etmektedir. Kamu emekçilerinin 2006 yılı kayıpları enflasyondaki, döviz ve faizdeki gelişmeler ile büyüme rakamları dikkate alınarak karşılanmalıdır.

Ayrıca, Kadınlara yönelik ayrımcı çalışma koşulları kaldırılmalıdır. Haftalık çalışma süresi 35 saate indirilmelidir. Sözleşmeli personel kadroya alınarak, iş güvencesi verilmeli, iş güvenceli çalışma ortamı zedelenmemelidir. Kamu çalışanlarının yönetime ve denetime katılmaları yönündeki engeller kaldırılmalıdır. Sosyal Güvenlik ve sağlık hakkını ortadan kaldıran SSGSS Yasası uygulanmamalıdır. TMMOB, bu görüşme döneminde de kamu çalışanlarının yanında taraf tutacağını ifade etmektedir.

TMMOB, çalışanların "grevli, toplu sözleşmeli sendika hakkı" mücadelesinde, çalışanlarla ve onların örgütleri ile omuz omuza duracaktır.

Mehmet SOĞANCI
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı
14.08.2006

DEPREMLER ÜLKEMİZİN VE HALKIMIZIN YAZGISI OLAMAZ! OLMAMALIDIR!

TMMOB, 17 Ağustos 2006 da, 17 Ağustos 1999'un yedinci yılında DEPREM ile ilgili değerlendirmelerini bir kez daha ilgililenenleriyle paylaşmaktadır:

Düne Bakış:

17 Ağustos 1999'dan günümüze geride kalan yıllara ana hatlarıyla baktığımızda:

1- TBMM Araştırma Komisyonu Raporu yayınlandı. TBMM Araştırma Komisyonu'nun 77 sayfalık raporunun 70 sayfası; deprem konusundaki kurumsal yapılara, Türkiye'deki afet mevzuatı ve tarihçesine, kurumların görevlerine, komisyon toplantı ve çalışmalarına ayrılmış, öneriler bölümün de şu görüşlere yer verilmiştir: "Yeni bir deprem politikası oluşturulmalı devlet politikası olarak uygulanmalıdır... Gecekondulaşma, kaçak yapılaşmayı teşvik eden imar affi politikasından kesinlikle vazgeçilmelidir... Planlama ve yapı sektöründe görev alan meslek dallarının uzmanlık alanlarının yetki ve sorumluluklarını belirleyen meslek yasaları çıkarılmalıdır. Bu yasalarda meslek odaları üyelerine denetleme yetkisi verilmelidir. Gereği yerine getirilmezse odalar da sorumlu tutulmalıdır."

2- 57. Hükümet, 17 Ağustos depreminden hemen sonra "doğal afetlere karşı alınacak önlemler ve doğal afetler nedeniyle doğan zararların giderilmesi için yapılacak düzenlemeler" için 27 Ağustos 1999 günü TBMM'den yetki aldığı yetkiye dayanarak yayınladığı ve sayısı elliye yaklaşan Kanun Hükmünde Kararnamelerle: Deprem harcamaları Sayıştay denetimi dışında bırakıldı. Deprem vergilerinden elde edilen gelirler, iç ve dış yardımlar, hibe gelirleri genel bütçe içinde kullanılarak sermayeye kaynak transferinde, borç ödemelerinde ve memur maaşlarında kullanıldı. Toplanan kaynakların

yönetimi açık olmadı ve denetlenmedi. 17 Ağustos sonrası kamuoyunda oluşan uygun ortam ve "her şeye yeniden başlamalı" söylem ve beklentilerine karşın, 10 Nisan 2000 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 595 sayılı "Yapı Denetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname" ile yürürlüğe kamusal denetim alanı "özel şirketlere" devredilerek özelleştirildi ve yapı denetiminde yeni bir süreç başlatıldı. Amacı "yapıda can ve mal güvenliğini sağlamak, kaynak israfına sebep olan plansız, kontrolsüz ve kalitesiz yapılaşmayı önlemek" olan Kararname, bu iddiaya karşın, planlamaya ilişkin tek bir hüküm içermiyordu. Oysa depremle ilgili farklı kurum ve kuruluşların tümü, yapısal yıkım ve hasarlarda zeminin belirleyici olduğu konusunda görüş birliği içinde olmalarına karşın, planlama yani yer seçim ve yerleşim kararları süreci yine göz ardı edildi. Bu durum, plansız ve bilime aykırı bir yapılaşmanın süreceği anlamına geldi.

3- TMMOB'nin "Doğu Marmara Depremleri ve Türkiye Gerçeği" raporu Haziran 2000'de yayınlandı. 17 Ağustos'tan itibaren çalışmalarını deprem bölgesinde yoğunlaştıran TMMOB'nin, yaşanan insanlık dramına tanıklığını, acıların ve yaraların sarılmasına katkılarını, gözlem ve incelemelerini anlatan, görüşlerini dile getiren ve dokuz bölümden oluşan raporun,

"17 Ağustos'u unutmamalı, Türkiye'yi yeniden kuralmalıyız" istemiyle başlayan "öneriler" bölümünde"; Deprem bölgesinin her yönü ile (insanların ruhsal ve bedensel sağlıklarına kavuşturulması ile barınma, ekonomik, eğitim, kültürel gereksinimlerinin karşılanması, sanayi, tarım ve hizmet kesimlerindeki üretim koşullarının) iyileştirilmesine yönelik çalışmaların etkinleştirilmesi ve bu amaçla kamu yönetim biçimlerinin geliştirilmesi ve işletilmesi'nin zorunlu olduğu belirtildi.

- toprak ve konut politikalarının, toplum yararına düzenlenmesi,
- ulusal ve bölgesel planlamanın yapılması,
- bilimsel çalışmalara kaynak ayrılması ve bilimsel verilerin esas alınması,
- toplu ulaşım ve taşımacılık sistemlerinin geliştirilmesi,
- depremi felakete dönüştüren sorumlular hakkında kamu davası açılması,
- işlevsel deprem bütçe yönetiminin oluşturulması, savunuldu.

Deprem riski her geçen gün artan İstanbul'u depreme hazırlamak için toplum olarak ayağa kalkmamız gerektiği vurgulanan raporda: "Su toplama havzaları, vadi içleri ve yamaçları, dolgu alanları, dere yatakları, sahiller, heyelanlı bölgeler gibi elverişsiz zeminler üzerine inşa edilmiş, depreme dayanıklı olup olmadığı bilinmeyen ama aşağı yukarı tahmin edilen plansız, denetimsiz olarak yapılmış herhangi bir mühendislik ve mimarlık hizmetiyle buluşmamış yüz binlerce yapısı, sanayi tesisleriyle, İstanbul'un olası bir depremi karşılamaya hazır olmadığı apaçık ortada değil mi?" diye soruldu.

4- Kalıcı konutların yapımına başlandı. Konutların yer seçimleri "bölgesel ve bilimsel bir planlama" anlayışından yoksun bir yaklaşımla, bölgede son kalan tarım alanları, dolgu alanları, meyve bahçeleri elden çıkarılarak yapıldı. Can çekişen İzmit Körfezi, gözden çıkarıldı.

5- Merkezi ve yerel yönetimlerde, kentleri ve toplumu öncelikle depreme hazırlamak yerine, depremin sonuçlarına hazırlamayı yeterli gören politikalar hâkim oldu.

6- 587 sayılı "Zorunlu Deprem Sigortası Dair Kanun Hükmünde Kararname" 27 Aralık 1999 tarihli Resmi Gazetede yayınlandı. Yayımindan dokuz ay sonra yürürlüğe gireceği kararlaştırılan "Zorunlu Deprem Sigortası" Türkiye'nin imar sistemi ve afet yönetimi ilkeleriyle bağlantı kurmayan bir anlayışla hazırlandığı o dönem de ifade edildi.

7- Anayasa Mahkemesi'nin 595 Sayılı Kararnameyi Anayasaya aykırı bularak 24.05.2001 tarihinde iptal etmesine karşın, mahkemenin iptal gerekçesini bile beklemeyen 57. Hükümet, TBMM'den jet hızıyla geçirdiği 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanunu yürürlüğe soktu. Yasa, yüzölçümünün yüzde 92'si, nüfusunun % 95'i deprem kuşağında olan Türkiye'nin, milli gelirden en yüksek pay alan 19 ilini kapsamakta olup, bu illerin GSMH'dan aldıkları payların toplamı yüzde 67'ye ulaşmaktadır. İçinde Afyon'un da bulunduğu ve yakın tarihte büyük depremler yaşayan Zonguldak, Kütahya, Muş, Burdur, Bingöl, Diyarbakır, Van, Erzurum, Malatya, Erzincan ve Tunceli gibi illerimizi yapı denetimi dışında tutarak dışlayan 4708 sayılı Yasanın yanlışlıklarına karşı TMMOB'nin söylediklerini bu gün yaşananlar doğruladı.

8- Sayıştay Raporu yayınlandı. 13.08.2001 tarihinde yayınlanan Rapor'un "İstanbul'u Depreme Nasıl Bir Örgütsel Yapı Hazırlıyor?" bölümünde yapılan önerme şöyledir: "Daha önce büyük depremlerde yaşananlar, il acil kurtarma ve yardım komitelerinin ve kriz merkezlerinin deprem zararlarını azaltmada yeterince etkili olmadıkları açıkça göstermiştir. Bu yüzden, riskleri ve zararları azaltmayı hedefleyen, deprem öncesi, sırası ve sonrasındaki işlere bütünsellik içinde bakmaya olanak veren, koordinasyon ve işbirliği sağlamada etkin, yeterli yasal yetkiler ve imkânlarla donatılmış yeni bir örgüte duyulan ihtiyaç ertelenemez hale gelmiştir."

9- Marmara denizindeki faylar konusunda sürdürülen bilimsel çalışmalar daha belirgin sonuçlar ortaya çıkardı ve riskin ne kadar büyük olduğu bir kez daha görüldü. Giderek fay tartışmalarıyla zaman yitirmek yerine, Marmara Bölgesi ve İstanbul'u depreme hazırlayacak program ve uygulamaların önemli olduğu vurgulanarak: "Deprem yıkmadan yıkılması gerekenleri yıkalım, güçlendirilmesi gerekenleri güçlendirelim. Bunun için de depremle ilgilenen tüm kurum ve kuruluşların eşgüdüm içinde olmazsa olmaz koşullarını içeren ortak bir teknik ve toplumsal planlama kapsamında harekete geçirilmelidir." önerileri yapıldı.

10- Kalıcı konutların yapımına devam edildi ve kısmen teslim edildi.

11- Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı, TBMM'de kabul edilerek yürürlüğe girdi. DPT tarafından yayımlanan "Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma (2001-2005) Planı"na göre:

- Marmara Bölge Planı hazırlık çalışmalarının başlatıldığı,

- Bölge planlamanın, kapsamlı ve katılımcı bir yaklaşımla ele alınacağı,

- Marmara Bölge Planı ile tarım, sanayi, ticaret, konut, turizm vb. konulara ilişkin yerleşim alanlarının afet riskleri de dikkate alınarak hazırlanacak bir arazi kullanım planına göre yönlendirileceği kabul edilerek ilan edilmesine karşın, deprem bölgesinde alınan yerleşim kararları, Kalkınma Planının ilke ve hedefleri göz ardı edilerek alınmaya devam edilmiştir.

12- Deprem Konseyi'nin "Türkiye'de bir "Ulusal Deprem Stratejisi" geliştirilmesinin ana amaç olduğu belirtilen "Deprem Zararlarını Azaltma Ulusal Stratejisi" raporuna göre: "Deprem ve afetlerle ilgili olarak yürürlükte bulunan mevzuatın bütünlük ve tutarlık gösteren bir politika ya da strateji oluşturmadığı bir gerçektir. Ayrıca, bunları yürütmekle yükümlü organ ve kurumların da bir sistem oluşturmak şöyle dursun, kimi durumlarda karşıt işleyişler gösteren çok başlı bir yapılanma gösterdiği, üzerinde görüş birliği bulunan bir olgudur. Bu nedenlerle, mevcut sistemde yapılacak iyileştirmelerin, başvurulacak yeni düzenleme alanlarının, yasal önlem ve kurumlaşmaların neler olması gerektiği ve bunların hangi kuruluşlarca nasıl yerine getirileceğinin bilimsel açıdan belirlenmesi bir temel ödev olarak durmaktadır."

13- 17 Ağustos Marmara Depremi 1959 tarihinde hazırlanmış olan; 40 yıllık bir Kanun ve buna bağlı Yönetmelikler ile karşılanmıştır. Afetlere yönelik olarak bilimsel gelişmeleri içermemesi yanında, teknolojik gelişmeleri de dışlayan, ekonomik ve sosyal düzenlemelerle desteklenmemiş bulunan 7269 sayılı Kanun ve Yönetmelikleri; bölgede afet sonrası ikinci bir afet yaşanmasına neden olmuştur. Ancak, 17 Ağustos Marmara Depremi ardından 3 sene geçtikten sonra; Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca AFETLER KANUNU TASARISI TASLAĞI hazırlanarak, 10.04.2002 tarihinde TMMOB ve diğer ilgili kurum ve kuruluşlardan görüş istenmiştir. Bu Kanunun, gerçek amacı öncelikle: afetlere karşı kapsamlı bir risk yönetim programı oluşturma hedefine yönelik gerekli yasal alt yapıyı kurmak; üst ölçekli plan ve afete yönelik önleme stratejilerini geliştirerek belirsizlik hallerini en aza indirmek; plan yapımında dikkate alınacak risk belgeleme çalışmalarının neler olacağını, bu konudaki standart ve yapım "onay" değerlendirme yöntemlerini ortaya koymak; mevcut durum ve kaynakların iyi değerlendirilmesini sağlamak; can ve mal kaybını en aza indirmek ve afetleri önleme-hazırlıklı olma faaliyetlerini öne çıkarmak olmalı iken; Tasarı, afet sonrasında yapılacak acil müdahale ve iyileştirme işlemlerinin düzenlenmesi üzerine kurulmuştur. Planlama boyutu, sözü geçen ancak içeriği boşaltılmış bir kavram olarak Taslağa dahil edilmiş; yer bilim araştırmaları konusunda özellikle 1990lı yıllarda dünyada yaşanan bilimsel ve teknolojik gelişmeler, bunlarla ilgili mesleki oluşumlar ve kurumlar-kuruluşlar göz ardı edilmiş; Afet tanımı içerisinde teknolojik kökenli afetler ve zincirleme afet türleri yok sayılmış, lokal-bölgesel afet tanımlamaları yapılmamış; hak sahipliği konusunda, yapı sigortası konusunda yaşanmakta olan sorunlar dikkate alınmamıştır.

Bugüne İlişkin Değerlendirmeler:

Akıl ve bilim depremin doğasını çözmüştür. Depremler yer kabuğunu oluşturan levhaların sınırlarındaki devingenlik ve değişim nedeniyle, bu ortamdaki deformasyonlar ve gerilme birikimlerinin kırılma sınırına ulaştığında oluşan ve saniyeler süren Yerküre'nin doğal süreçleridir. Bu doğal sürecin oluşumu önlenemez ve engellenemez. Ancak gerekli tedbirlerle, özellikle yapısal tedbirlerle, can ve mal kayıplarını azaltılabilir. Depremler, heyelanlar, su baskınları, salgın hastalıklar, vb. doğal ve yapay kökenli afetler bir oranda insan denetimi dışında geliştiği için, neden oldukları kayıplar, genellikle yazgı olarak yansıtılarak geçiştirilmek istenmiştir. Aslında, depreme neden olan iktidarlar değilse de, depremlerin insanı vurmasına neden olan (önlem almayan) iktidarlardır. Bunun kanıtlarından biri, aynı büyüklük özelliklere sahip depremin farklı coğrafyalarda çok farklı hasar ve zarara yol açması, bazen de hiç açmamasıdır. Bilindiği gibi ülkemiz Yerküre'nin en etkin ve yıkıcı deprem kuşaklarından birinin üzerinde bulunmaktadır. Geçmişte birçok yıkıcı depremler olduğu gibi, gelecekte de sık sık oluşacak depremlerle büyük can ve mal kaybına uğrayacağımız bir gerçektir. Deprem Bölgeleri Haritası'na göre, yurdumuzun %92'sinin deprem bölgeleri içerisinde olduğu, nüfusumuzun %95'inin deprem tehlikesi altında yaşadığı ve ayrıca büyük sanayi merkezlerinin %98'i ve barajlarımızın %93'ünün deprem bölgesinde bulunduğu bilinmektedir. Son 58 yıl içerisinde depremlerden, sayısı altmışbine ulaşan vatandaşımız hayatını kaybetmiş, yüzyirmibini aşkın kişi yaralanmıştır. Yaklaşık olarak 420.000 bina yıkılmış veya ağır hasar görmüştür.

Sonuç: Türkiye, depremle bir arada yaşamaya mecbur bir ülkedir. Türkiye'nin deprem sorunu, her oluşan yıkıcı depremden sonra, ülke gündemine İstanbul bağlamında "fay" ve "depremin büyüklüğü" tartışmaları gibi depremin gerçek boyutunu "maskeleyerek" gelmekte, bir süre sonra unutulmaktadır. Yeni bir deprem olduğunda bu senaryo kendini tekrarlamaktadır. 17 Ağustos depreminin üzerinden 7 yıl geçmesine rağmen, mühendis, mimar ve şehir plancılarının ülkemizin deprem tehlikesi ve riski konusundaki sürekli yinediği uyarıları siyasal iktidarlarca dikkate alınmamıştır. Depremlerde can ve mal kayıplarının bu kadar yüksek olmasında imar aflarının birincil derecede önemli olduğu artık biliniyor olması gerekir.

Bilime ve mühendisliğe, akla ve uygarlığa aykırı olarak siyasal iktidarlarca uygulanan rant politikaları nedeniyle, ülkemiz sadece bir deprem ülkesi değil bir afet ülkesi olmuştur. Bunun ekonomik sonucu her yıl GSMH'mizin ortalama %3-%7'si afet zararlarına karşılanmasıdır. Gerçekte hepsi birer doğa olayı olan deprem, heyelan, çığ ve kaya düşmesi, su baskını vb. olaylar bilinçsizce verilmiş yer seçimi kararları, mühendislik verilerinden yoksun imar planları, düşük standartlarda ve mühendislik hizmeti görmemiş yapı üretimi, kısaca ranta dayalı hızlı, düşük nitelikli, tasarımsız ve plansız kentleşme ve sosyo-ekonomik politikalar sonucu afete, yani insani ve ekonomik yıkıma dönüşmektedir. Sosyal devletten ve toplum yararı ilkesinden siyasal iktidarlarca vazgeçilmesinin sonuçlarının her alanda olduğu gibi her depremde karşımıza çıktığını ve gelecekte de çıkacağını söylüyoruz. Bu iktidar döneminde de ülkemizin deprem tehlike ve riskinin büyüklüğüyle orantılı politikalar ve programlar geliştirilmemiştir ve geliştirilmesi yönünde de bir iradenin olduğu görülmemektedir. "AB'ye uyum yasalarını" bir çırpıda meclisten geçiren siyasal iktidar, nedense imar yasasını, afetler yasasını, yerel yönetimler yasasını hala düzenlenememiştir. Ülkemizde dereler, vadiler, ormanlar, su havzalar, deprem tehlikesi içeren kısaca yapılaşmaya uygun olmayan alanları, rant ekonomisinin baskısı altında yapılaşmaya açılmıştır, gelecekte açılmaması yönünde ciddi bir irade de yoktur. Siyasal İktidarı, deprem konusunda sorumluluğunun gereğini yerine getirmeye çağırıyoruz. Depremlerden ve diğer bütün doğal ve yapay afetlerden korunmak yönünde istemler en temel insan hakkıdır. Daha güvenli, daha sağlıklı ve yaşanabilir çevrede yaşamak her yurttaş için temel bir insan hakkı olduğu ana ilke kabul edilmelidir. Deprem bölgesinin sorunlarının çözümünde halkımızın sorunlarına öncelik tanıyacak bir siyasi iradenin varlığı zorunludur. Günümüzün temel sorunu emekten yana, bağımsızlıkçı, temel insan haklarına dayalı, sosyal hukuk devletini temel alan bir siyasi iradenin oluşturulması ve iktidara taşınmasıdır. Deprem hasar, zarar ve can kayıplarının azaltılmasının bilinen tek yolu, mühendis, mimar ve şehir plancılarının ortak katkı ve çabalarıyla depreme dayanıklı yerleşim alanları ve yapılar tasarlamak ve üretmektir. Bunun için, deprem öncesi, sırası ve sonrasında yapılacak çalışmalar kamu yararı ve ülke çıkarı bağlamında ulusal bir deprem politikası belirlenerek ciddi programlar oluşturulmalı ve daha da önemlisi bunlar yaşama geçirilmelidir. Yerleşme ve yapılaşma bağlamında gerekli yasal düzenlemeler yapılmalı, yasaların uygulanması sağlanmalı, sağlıklı ve güvenli yapı üretim ve denetimi sürecini, sermayeye ticari bir alan olarak teslim eden anlayış bırakılmalı kamusal denetim etkinleştirilmelidir. Depremler ülkemizin ve halkımızın yazgısı olamaz! Olmamalıdır!

Mehmet SOĞANCI

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

16.08.2006

DİKİLİ'DE "BARIŞ DEMOKRASİ VE EMEK ŞENLİĞİ"NE YAPILAN SALDIRI KABUL EDİLEMEZ.

Dikili Belediyesi tarafından düzenlenen, Barış Demokrasi ve Emek Şenliklerinin beşinci haftası kapsamında 19 Ağustos 2006 tarihinde yapılan panele yapılan saldırıyı kınıyoruz. Etkinlik kapsamında düzenlenen "Siyanür-Altın-Çevre Paneli" konuşmacıları ve izleyenlerine karşı yapılan saldırı kesinlikle kabul edilemez. Saldırıyı düşünenler, düzenleyenler, gerçekleştirenler hakkında her türlü işlem yapılmalıdır. Barış, demokrasi ve emek şenliklerini hiç kimsenin engelleme gücü olamaz. Bu şenlikleri karartmaya kimsenin gücü yetmemelidir. Panel konuşmacıları Ege Üniversitesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı Başkanı Prof.Dr.Ali Osman Karababa, TMMOB Kimya Mühendisleri Odası İzmir Şube Başkanı Ertuğrul Barka, Avukat Ali Arif Cangı ve Dokuz Eylül Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Dr. Enver Küçükgil ile panel izleyicilerine TMMOB'nin sevgilerini iletiyorum. TMMOB, Barış, Demokrasi ve Emek Şenlikleri'nde Dikili Belediyesi'nin yanındadır.

Mehmet Soğanacı

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

21.08.2006

---

1 EYLÜL DÜNYA BARIŞ GÜNÜNDE KAPİTALİST KÜRESELLEŞMENİN SALDIRILARINA KARŞI, BARIŞ, EŞİTLİK, ÖZGÜRLÜK MÜCADELEMİZİ HEP BİRLİKTE GELİŞTİRELİM

İkinci Dünya Savaşı diye bilinen İkinci Büyük Emperyalist Paylaşım Savaşı, 1 Eylül 1939 günü Nazilerin Polonya'yı işgaliyle başladı. Ardında elliikimilyon ölü, milyonlarca yaralı, sakat ve moloz yığını haline gelmiş kentler ile acı ve gözyaşı bıraktı. Mayıs 1945'de son buldu. İnsanlık tarihinin bu en acımasız, en kanlı ve en kirli savaşının başladığı gün,

yani 1 Eylül, Dünya Barış Günü olarak kabul edildi. 1 Eylül Dünya Barış Günü kutlu olsun. Ancak bu gün ülkemizde 1 Eylül Dünya Barış Günü bir yeni mücadelenin başlangıç günü olacak. Bakanlar Kurulu "Türkiye'nin Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin 1701 sayılı kararı çerçevesinde Lübnan'a gönderilecek Barışgücü'ne katılma" kararı aldı. Milli menfaatlerimiz bunu gerektiriyormuş. TMMOB Lübnan'a asker gönderilmesine karşıdır. Lübnan'a asker gönderilmemesi sağlanmalıdır. Biz bunu sağlayabiliriz. Bu iş, iş değildir. Siyasal iktidarın ülkeyi sürükleyeceği bu yol bataklığıdır, insana ve yaşama karşıdır. Bütün emek ve meslek örgütlerine, yüreği insanlıktan ve emekten yana atan tüm siyasal partilere, yapılara, çevrelere, platformlara sesleniyoruz: Biz siyasal iktidarın bu uygulamasını durdurabiliriz. Biz bu evrende, yaşamın bu zamanında kapitalist küreselleşmenin insanlığa karşı açtığı bu savaşta, bu uygulamayı geri püskürtebiliriz. Gelin hep birlikte, bütün farklılıklarımızı zenginlik olarak görelim. Gelin farklı duruşları kapitalist küreselleşmenin bu saldırılarına karşı yan yana getirerek bir karşı duruşu yaratalım. Biz bunu istersek yapabiliriz.

BİZ ÜLKEMİZDE VE BÖLGEDE BARIŞ, EŞİTLİK VE ÖZGÜRLÜK İSTİYORUZ

Ortadoğu ve Türkiye kapitalist küreselleşmenin bütün çıplaklığıyla yaşandığı alan konumundadır. Irak'ta başlatılan savaş bu bölgede uzun dönem devam edecek ve çatışmalar sürecektir. Şimdi konu mankeni Lübnan olmuştur. Kapitalist küreselleşmenin dünya halklarına açtığı savaş şimdi kendini Lübnan'da göstermiştir. Bugün barıştan yana olmak, emekten ve demokrasiden yana bütün güçlerle birlikte sermayenin yasalarla, bombalarla dünyada emekçilere karşı girdiği savaşa karşı durmak demektir. Bugün barıştan yana olmak, siyasal iktidarın çıkarmaya çalışacağı yasalara karşı 'emek'ten yana olmak demektir. Bugün barıştan yana olmak, Kürt sorununun barışçıl çözümünde ısrarcı olmak demektir. Bugün barıştan yana olmak, Irak'ta, Filistin'de, Lübnan'da yaşanan katliamlara karşı tüm dünyadaki barış ve demokrasi güçleri ile birlikte yan yana durmaktır. Biz, bütün dünyada ekilen nefret tohumlarına, halklar arasında yaratılan düşmanlığa karşı barış istiyoruz, bölge halklarıyla dostluk ve kardeşlik içinde yaşamak istiyoruz, halkların kültürel ve insani haklarına saygı gösterilmesini istiyoruz. Biz, şiddet ve baskı politikalarında ısrar edenlerin, çok kimlikli çok kültürlü bir toplumsal modeli dışlayarak, barışın kalıcı hale getirilmesinden kaçınanların, iç ve dış politikada, gerilim yaratmaktan medet umanların, demokratikleşmeyi AB ile pazarlıkların sınırında tutup, hak arama mücadelesini anti-demokratik olarak görenlerin, yasal düzenlemelerdeki gelişmeleri bile hayata geçirmeyenlerin, barışın önünde en büyük engel olduğunu biliyoruz. Biz, barışın, demokrasinin ve insan haklarının yerleşmediği bir ülkede emekçilerin haklarının korunmasının olanaklı olmadığını da biliyoruz. Biz, yayılcı ve teslimiyetçi bir dış politika izlemeyen, savaşa, işgale ve talana ortak olmayan, demokratik, sosyal hukuk devleti niteliğine sahip, kimliği, kültürü, dili, dini, mezhebi, görüşü ne olursa olsun, eşit haklara sahip yurttaşlar olarak yaşayabileceğimiz, ülkemizin ve toplumumuzun bir daha savaş ve şiddeti yaşamaması için öncelikle demokratikleşmeye yönelik çözümlerin benimsendiği, bağımsız, demokratik ve barış içinde bir Türkiye istiyoruz. Evet, biz biliyoruz: Başka bir yaşam mümkündür! Başka bir Türkiye mümkündür! Başka bir Ortadoğu mümkündür! Başka bir Dünya mümkündür!

Mehmet Soğanlı

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

28.08.2006

TMMOB 5 EYLÜL'DE "LÜBNAN'A ASKER GÖNDERME TEZKERESİ"NE HAYIR DİYECEK

TMMOB Lübnan'a asker gönderilmesine karşıdır. TMMOB, "Lübnan'da İsrail askeri olmayacağız!"demektedir. İsrail; evrenin efendisinin Genişletilmiş Ortadoğu Projesinin gerçekleşebilmesi için Lübnan'ı işgal etti. Binlerce masum çocuk, kadın, yaşlı, sivil insan bu işgalde yaşamını yitirdi. Bu vahşettir, bu katliamdır! Birleşmiş Milletler yaşanan süreci seyretti. ABD'nin ikna olduğu yerde de "Barış Gücü" oluşturulması kararı aldı. Bu "Barış Gücü" değildir. Çünkü Lübnan'da barış olmamıştır. İsrail işgali sürmektedir. TMMOB, ABD'nin "Genişletilmiş Ortadoğu Projesi"nin gerçekleşmesi için yarattığı Ortadoğu bataklığına ülkemiz insanının sürüklenmesine "hayır" diyor. TMMOB, tüm savaş ve işgal karşıtları ile vicdan sahipleri ile anne ve babalarla birlikte, "Tezkereye Hayır" diye haykırıyor. TMMOB, tarihe ve gelecek kuşaklara karşı sorumluluğunun gereği olarak tezkere'nin TBMM'nde görüşüleceği gün, "Şimdi değilse ne zaman?" diyen, bütün örgütlü, örgütsüz barış yanlıları ile Ankara'da bir araya geliyor. 5 Eylül 2006 Salı günü saat 14.00'de Ankara Kurtuluş Parkı'nda dostlarımızla buluşacağız. Oradan Ziya Gökalp Caddesi'nde yürüyüp, TBMM'nin görüşmelerini izleyeceğiz. Yapacağımız oylamada tezkereye hayır diyeceğiz. Biz istersek başarabiliriz.

Mehmet Soğanlı

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

04.09.2006

FAŞİZMİN ADIDIR 12 EYLÜL. BU GÜN 12 EYLÜL 2006. 12 Eylül'ün üzerinden yirmialtı yıl geçti. Halkına karşı sorumlulukları olan bu ülkenin mühendisleri, mimarları, şehir plancıları ve onların örgütü Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ve bağlı Odaları, bugün de sonuçları süren 12 Eylül'ü yargılamaktadır: Faşizmin adıdır 12 Eylül.

TMMOB 12 EYLÜL'Ü NEDEN YARGILIYOR? Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin Mayıs ayının son günlerinde gerçekleşen Genel Kurulu'nun sonuç Bildirisi'nde aşağıdaki tespitlerde bulunulmuştu: "1980'li yıllardan bu yana tüm dünya düzeni çok hızlı bir biçimde küreselleşme adı altında yeniden yapılandırılıyor. Burada hedeflenen, her

türlü kısıtlılıktan uzak tek bir pazar ve insanlığın bu pazara boyun eğmesidir. Apolitikleşmiş kitlelerden oluşan, iç hukuku ile zaman zaman uluslararası sermayeye ayak bağı olan ulus devletin de giderek sönümlendiği bir dünya yaratmak bu hedefin içindedir. Genel ifade ile G8'ler diye tanımlayacağımız ülkeler ve yine bu ülkeler kökenli çok uluslu şirketler, stratejik hedeflerine ulaşabilmek için sosyolojik, siyasal ve ekonomik araçlar/yapılanmalar oluşturdular. Dünya Ticaret Örgütü, Dünya Bankası ve IMF bunların ekonomik ayağıdır. Bu kurum ve kuruluşlar aracılığıyla, özellikle üçüncü dünya ülkelerine eski teknolojilerini aktarıp onların teknolojik ilerlemelerini engellemiş, ithal ikameci sanayileşmeye zorlamış, yardım ve hibe programları ile dışa bağımlılıklarını pekiştirmiş ve aşırı borç yükü altında teslimiyetçi politikalar izlemelerini sağlamayı başarmışlardır. Piyasa ekonomisi söylemi ve kendi kendini düzenleyen pazar efsanesine dayalı söz konusu politikalar talebin sürekli daralması ve daralmanın süreklilik kazanmasıyla sonuçlanıyor. Sermaye toplu değersizleşme riskini ortadan kaldırmak için kısa vadede de yüksek kar vaat eden alanlara ve spekülasyon faaliyetlerine yöneliyor. Geleneksel noktada sermaye, pazarın sürekli daraldığı koşullarda, hazır bir pazar olan kamu işletmelerine el koyuyor veya geleneksel olarak kamu tarafından sağlanan hizmetlerde bir değerlendirme alanı buluyor. Sözü edilen daralma, küresel bir finansal kriz ve ülkemizde zaten kırılmalı bir durum arz eden ekonominin olumsuz etkilenmesi işaretlerini taşımaktadır. Uygulanan bu politikalar pazarın daralmasının önüne geçememekte, spekülasyon sermaye dolaşımı dünyada iktisadi ve siyasal çalkantılara neden olmaktadır. Ve bütün bu yaşananlar yeni bir dünya krizi tespitlerine neden olmakta ve ülkemiz de bundan birer bir etkilenmektedir. Bu ve buna benzer tespitler yapılırken, egemen iktisat dili "etkin piyasalar, hantal devlet, verimsiz KİT'ler ve özelleştirmenin mezhiyetleri" söylemi ile IMF'nin ekonomi politikalarını ve sosyal hakların budanmasını-geriye götürülmesini; uyum adına yetenek, beceri olarak lanse ediyor. Geleneksel noktada Yeni Dünya Düzeni çerçevesinde küreselleşme "mutlaklık, seçeneksizlik-kaçınılmazlık" söylemleri ile besleniyor. Artık düzenleme ve denetim işi bile tek başına devlete bırakılmıyor. Bağımsız olduğu iddia edilen kurullara terk ediliyor. Ekonomiden el/etek çektilen devletin diğer alanlardaki durumu ne? Örneğin "hukuk devleti" hala ayakta mı? DB, IMF ve AB direktifleri doğrultusunda yasalar değiştiriliyor, anayasa değiştirilerek devletçilik yerine özelleştirme-serbestleştirme getiriliyor, sözün özü Anayasa by-pass ediliyor. Diğer yandan Danıştay'a baskı uygulanarak hukuk devletinin içi boşaltılıyor. Daha da ötesi iktidarın baskısı -Danıştay üyelerine silahlı saldırıda olduğu gibi - hukuka yönelik şiddeti tetikliyor. Burada bir kez daha belirtelim ki; bizler her türlü şiddeti nefretle kınıyoruz. Öte yandan ufukta beliren küresel finansal krize doğru yelken açmış bir ülkede büyüklere büyüme masalları anlatılıyor. Yatırım ve üretimin olmadığı, katma değeri düşük imalata/üretime, ucuz iş gücü, esnek üretim politikalarına, doğal kaynakların kural dışı tüketimine dayalı ve kamu varlıklarının satışından nemalanan bir büyüme... Gerçekler ise bambaşkadır; Dünyanın en borçlu ülkelerinden biriyiz. İnsani gelişmişlik endeksi açısından gerilerde kalmışken yaşam standardı her geçen gün daha da düşmektedir. Türkiye, yapısal önlemler sonucu sosyal güvenlik haklarından yararlanamayan insanlar ülkesidir. On beş milyon civarında vatandaşımız sosyal güvenlik hakkından yararlanamamaktadır. Buna karşılık bu haklardan yararlananlar ise kaliteli hizmet alamamaktadır. Sağlık ve eğitim hakkı başta olmak üzere bir çok kamu hizmeti giderek satın alınan; yalnızca varsılların ulaşabildiği, yoksulların ise erişemediği hizmetler haline gelmiştir. Emekçiler üzerindeki vergi yükü ve özel olarak dolaylı vergi yükü çok yüksek orandadır. İstihdam verileri büyük olumsuzluklar taşımaktadır. İşsizlik oranları giderek yükselmekte, ekonomik büyümeye koşut istihdam alanları açılmamaktadır. Genç işsizliğinin tırmandığı ülkede, nüfusun yarısını oluşturan kadınlar, zaten sınırlı ölçüde katıldıkları istihdam alanından çekilerek evlerine kapatılmaktadır. Gerçekleştirilen özelleştirmeler sonucu bir çok kamu kuruluşu yerli ve yabancı sermayeye bağışlanırcasına terk edilmektedir. Bu gün gerek siyasal karar vericiler tarafından gerek egemen iktisat dillerince, gerekse uydu medya tarafından "büyüme, düşük enflasyon, başarılı reform vb" masalsı söylemler, iş ve finans dünyasının göz boyama eylemlerinden öte birşey ifade etmemektedir. Bizler bu rehin alınmışlığı ve vaat edilen refahın nasıl bir yanılsama içerdiğini beş yıl önce de çok somut bir biçimde yaşamadık mı? İçinde bulunduğumuz coğrafya savaşın en sıcak yaşandığı coğrafyadır. Enerji kaynaklarını ve enerji yollarını kontrol altına almak amacıyla Irak'ı işgal eden ABD bunu yeterli görmemektedir. Başta İran olmak üzere bölgeyi yeniden biçimlendirmek için gözünü Ortadoğu'ya dikmiştir. Ve görünen o ki; ABD Ortadoğu'da kalıcıdır. Bu durumda yapılması gereken, 1 Mart'ta "savaşa hayır" diyen yüz binler ile yeniden ve yeniden savaşa karşı duruşu örgütlemek, sokaklarda, meydanlarda mücadeleyi yükseltmektir. İşte bu nedenle TMMOB Mayıs 2006 da Atina meydanlarından tüm dünyaya bir kez daha "savaşa hayır" diye haykırmıştır. Savaşa hayır demekten öte, ABD'nin, savaşa lojistik destek olan üsleriyle, limanlarıyla kısacası ülkemizi derhal terk etmesi için mücadele vermekteyiz. Genel Kurulumuz, emperyalist yayılmacılığın bir parçası olan İran'a yönelik müdahaleye şiddetle karşı çıkmakta, ülkemizin Dünya'da ve Ortadoğu'da saldırganlığın karşısında/dışında kalması için verilecek mücadelenin bir parçası olacağını belirtmektedir. Ve elbette ki tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de kirli savaşa hayır demekteyiz. Ülkemizin en temel sorunlarından olan Kürt sorununun, demokrasinin Türkiye'de tüm kurum ve kurullarıyla köklü bir şekilde yerleşmesinin önünde engel olduğu, bu sorunun demokratik yollarla çözülmeyişinden ötürü sürdürülmekte olan savaş ülke kaynaklarını tüketmekte olduğu gibi, ülkenin gelecekteki ekonomik, siyasal, sosyal ve kültürel gelişimini de ipotek altına almaktadır. Kürt sorunu tarihsel, siyasal ve sosyal boyutları olan bir sorundur. Barış, ancak demokrasi, özgürlük ve insan haklarının olduğu bir ortamda yaşama geçirilebilir. Sorun demokrasi ve özgürlük taleplerine uygun demokratik, adil, eşitlik temelinde barışçıl yöntemlerle çözümlenmelidir. Ancak bu gün yaşananlara baktığımızda bu çözümden ne kadar uzakta olduğumuzu görüyoruz. Şemdinli'de ve sonrasında yaşananlar, ne yazık ki TMMOB'nin

söylemlerinden ve çözüm önerilerinden ne kadar uzakta olduğunu bir kez daha göstermiştir. Yine günümüzde sıkça yaşanan faşist güruhların, şeriatçı-gerici yapılanmaların, azgın şiddet eylemcilerinin afiş asmak, nü resim yapmak gibi en doğal eylemlere bile tahammülsüzlükleri ve linç girişimleri bizlere geçmişte uygulanan oyunları hatırlatmaktadır. Özellikle güvenlik güçlerinin olaylara müdahale etmekte zayıf kalmaları, izleyici pozisyonda olmaları, bizlere Sivas katliamını bir kez daha anımsatmaktadır. Fakat bu toplum, bizler, biz mühendisler, mimarlar, şehir plancıları aynı oyunun bir daha oynanmasına asla izin vermeyeceğiz." TMMOB bu sözlerle ülkenin bu gününü tanımlarken, bu günün oluşumunu sağlayan bu ülkenin dününü anlamak, tanımak ve yorumlamak durumundadır. Bu nedenle TMMOB 12 Eylül'ü yargılamaktadır.

70 İ YILLARIN SONLARINDA ÜLKENİN GÖRÜNÜMÜ NASILDI? 70'li yılların son yarısında Türkiye siyasetinde ekonomisine, günlük yaşantının her noktasına kadar tarihinin en bunalımlı günlerini yaşıyordu. Ekonomi iflastaydı. Döviz yokluğundan gerekli girdi malları alamıyor, dış borçların faizleri bile ödenemiyor, temel tüketim malları bulunamıyordu. Dış borçların ödenemez hale gelmesinde IMF OECD ve benzeri kuruluşlar, ekonomi programlarını iktidarlara dayatıyordu. Emperyalizm, yarattığı borç tuzağı ve "istikrarlı Türkiye" demagojisi ile ülkeyi baskılarına boyun eğme zorunda bırakıyordu. Kamu harcamalarının kısılması, sıkı para ve bütçe uygulamaları, KİT ürünlerine zam, yüksek oranlı devalüasyon, maaş ve ücret kısıtlamaları, düşük taban fiyatı belirlemeleri dayatılan ekonomik istikrar programını oluşturuyordu. 24 Ocak kararları diye bilinen "Ekonomik Önlemler Paketi" işte bu günlerde gündeme getirildi. IMF'nin de işaret ettiği şekilde ekonomik bunalımın yükü bu şekilde emekçi halkın üzerine yıkılacaktı. Siyasetin görünümü ise tam anlamıyla bir kriz şeklinde idi. MC hükümetlerinden sonra, yükselen halk muhalefetine bastırmanın yolu görülerek faşist çeteler ortalığa sürülmüş, işyerleri, okullar, mahalleler ve fabrikalarda teslim alma saldırıları günlük olağan işler haline getirilmişti. Devrimci demokrat insanlara, aydınlara, gazetecilere, öğrencilere karşı saldırı, cinayet ve katliamlar düzenleniyordu. Kahramanmaraş, Çorum ve Malatya'da gerici ayaklanmalar tertipleniyor, mezhep ayrılıkları körükleniyor, saldırılarda onlarca insan topluca imha ediliyor, binlercesi yaralanıyordu. Öte yandan cana yönelik saldırılar, hemen karşıtını yeşertiyor, direnme eğilimlerinin, karşıt örgütlenmelerin oluşumunu beraberinde getiriyordu. Teslim olmamaya, direnmeye, muhalefetin örgütlenmesine yönelik çabalar da çığ gibi büyüyordu. Sonuçta kentlerin, kasabaların, köylerin, mahallelerin, okulların bölündüğü, siyasal cinayetlerin ve katliamların gündelik olaylar haline geldiği, bunlara karşı da direnmenin kitleselleştiği bir tabloydu görülen.

ASLINDA, YAŞANANLAR NASIL ANLAŞILIR HALE GELİR? Bizim gibi ülkelerde özellikle 2. Büyük Emperyalist Paylaşım Savaşından sonra olan bitenler, ancak emperyalizme bağımlılık olgusu ile birlikte anlaşılır hale gelir. Ülkemizin önemli tüm sorunlarının ya da önemli olaylarının arkasında emperyalizme bağımlılık olgusunun yarattığı nedenler vardır. Tarihsel gelişimi içinde, ülke içi dinamikler eliyle, burjuva demokratik devrimlerinin yapılamamış olması, sanayi devrimlerinin yapılamaması, aksine, dışa bağımlı nitelik taşıyan ekonomi politikaları ile kapitalizmin geliştirilmeye çalışılması, emperyalist sömürü ve bağımlılık ilişkisini de beraberinde getirmiştir. Sömürü ilişkilerine göre şekil alan yapı sağlıklı bir sanayileşme ve kalkınma sağlamadığı gibi, aksine sürekli sistem içi ekonomik krizlerin oluşumunu sağlamaktadır. Ekonomik krizlerin faturası doğal olarak emekçilere kesilecek ve sonuçta siyasi ve toplumsal kriz doğal bir olgu olacaktır. Ekonomik anlamda emperyalizme bağımlılıkta, siyasal yapıların da bağımlılık ilişkisine girmesi kaçınılmazdır. Bu da bizde ve bizim gibi ülkelerde demokrasinin gelişimin de dışa bağımlılığını gündeme getirmektedir. Demokrasinin gelişmemesinin de esas nedeni budur. Şimdi olduğu gibi o dönemin de büyük emperyalist efendisi Amerika'dır. 12 Eylül ve 12 Eylül öncesi yaşananlar da ABD emperyalizminin ve onların işbirlikçilerinin sömürüye dayalı politikalarının ülkemizde yaşama geçirmeleridir. 12 Eylül, ABD emperyalizmin çıkarları doğrultusunda gündeme getirilmiştir. Dışa bağımlılıktan oluşan ve dışa bağımlılıktan oluşacak ekonomik krizin halkın omzuna yıkılması için gündeme getirilmiştir. Süre giden sömürü düzeninin sermaye lehine onarılması yönünde; halkın yükselen muhalefetinin bastırılması için gündeme getirilmiştir

12 EYLÜL'DE NE OLDU? 650.000 kişi gözaltına alındı. 1.683.000 kişi fişlendi. Açılan 210.000 davada 230.000 kişi yargılandı. 71.000 kişi TCK'nin 141, 142 ve 163. maddelerinden, 98.000 kişi "örgüt üyesi olmak" suçundan yargılandı. 23.000 kişiye 0-1 yıl, 10.700 kişiye 1-5 yıl, 6.100 kişiye 5-10 yıl, 2.390 kişiye 10-20 yıl, 939 kişiye 20 yılın üzerinde ve 630 kişiye ömür boyu hapis cezası verildi. 7.000 kişi için idam cezası istendi. 517 kişiye idam cezası verildi, idamları istenen 259 kişinin dosyası Meclis'e gönderildi, idam cezası verilenlerden 50'si asıldı. 388.000 kişiye pasaport verilmedi. 30.000 kişi "sakıncalı olduğu için işten atıldı. 14.000 kişi vatandaşlıktan çıkarıldı. 30.000 kişi "siyasi mülteci" olarak yurtdışına gitti. 300 kişi kuşkuyla bir şekilde öldü. 171 kişinin "işkenceden öldüğü" belgelendi. 14 kişi açlık grevinde öldü. 16 kişi "kaçarken" vuruldu. 95 kişi çatışmada öldü. 73 kişiye "doğal ölüm raporu" verildi. 43 kişinin "intihar ettiği" bildirildi. Cezaevlerinde toplam 299 kişi yaşamını yitirdi. 937 film "sakıncalı" bulunduğu için yasaklandı. 23.677 derneğin faaliyeti durduruldu. 400 gazeteci için toplam 4.000 yıl hapis cezası istendi. 40 ton gazete ve dergi yakıldı.

12 EYLÜL NE DEMEK? 24 Ocak kararlarının uygulanmaya sokulması demek. IMF demek, Dünya Bankası demek, insanımızın tümüyle teslim alınması demek. Onların çocuklarının işi bitirmesi demek, işkence demek, tecavüz demek, hapisane demek, baskı demek, zor kullanmak demek. DAL demek, Mamak demek, Metris demek. Diyarbakır ceza evi demek. Asmayalım da besleyelim mi demek. 12 Eylül hukukunun yaratılması demek.

SONUÇ YERİNE: Ya gene "Şairin de dediği gibi, demeğe de dilim varmıyor ama kabahatin çoğu senin be canım kardeşim." denilecek, ya da "12 Eylül yargılanmalıdır" sözünün gerekleri hep birlikte yerine getirilecek.

Mehmet SOĞANCI

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

11.09.2006

YAĞMA YOK, KENTLERİMİZİN YAĞMALANMASINA KARŞI 14 EKİM'DE ANKARA'DAYIZ

İnsanlığın binlerce yıllık uygarlık mücadelesinin mekânı olan kentler "özgürlüğün ve uygarlığın" kaynağı olarak algılanmış, demokrasi uygulamalarına tanık olmuş, ev sahipliği yapmıştır. Son yıllarda ise, pazarlanacak bir meta olarak görülen kentlerimiz, paranın simgelediği mekânlar haline getirilmiş, sermaye egemen anlayışlı bir yaşamın belleği olmuştur. Kentteki yaşamın ekonomik ilişkiler, siyasi, sosyal ve kültürel ilişkiler dışındaki bütün boyutları toplumsal hafızadan silinmiş, toplumsal yaşamın öznesi olan kent halkı bir nesne haline getirilmiştir. Dün hazine arazileri ile başladılar... Önce merkezi ve yerel yönetimler paylaşamadılar. Bir süre sonra bu paylaşım belediye ve il özel idarelerinin hazine arazilerini "imarlı" hale getirmek yoluyla özel çıkarlara dönük "değerlendirilerek" üçüncü kişilere satmasının örgütlendiği bir paylaşım oldu. Bizim için sorun, hazine arazilerinin merkezi hükümetler mi, yoksa yerel yönetimler eliyle mi satışını sağlamak gerektiği sorunu değildi, hepimizin geleceği için kamu elinde bırakılması, sorunu idi. Oysa bugün Türkiye'nin gündemi toprak ticaretinden elde edilecek akçenin paylaşımı ile işgal edilmek oldu. Ülkesel ölçekte yerleşmelerin yaşanabilirliğini ortaya koyacak olan bölge, çevre düzeni, nazım imar ve uygulama planı gibi planlar, o mekânın sosyal, ekonomik ve peyzaj değerleriyle kalkınmaya hizmet etmek durumunda iken; bugün bölge planlarından başlayarak, mekânın fiziksel organizasyonu kalkınmaya dayanan bir açılımla ele alınması beklenen planlar, arsa ve arazi spekülasyonlarını körüklemekten öteye gitmemiştir. Oysa hava, su, flora ve fauna gibi doğal ve ekolojik kaynaklar / yaşamın sürdürülebilmesi için vazgeçilmez olan toprak üzerinde mülkiyet değil, onu sürekli koruyarak kullanma ve yararlanmaktır. Topraktan yararlanma hakkı, toplumun yararına aykırı kullanılmayacağına göre, siyasi iktidar rant politikalarından vazgeçmek zorundadır. Ancak böylesi temel bir seçim kentsel ve kırsal toprakların yağmalanmasını ve doğal kaynaklarımızın (su havzaları ve ormanlarımız, kıyılarımız, vadilerimiz, akarsularımız ve kentlerimiz) talanını engelleyecektir. Küreselleşme ve liberalizasyon politikaları koşutunda kamu hizmetlerinin özelleştirilmesini, yerel yönetimler için bir "reform" olarak sunan yasal düzenlemeler geleceğimizi ipotek altına almaktan başka bir şey değildir. Ülke yararını göz ardı edenler, tüm değerlerimizi görmezden gelerek "kentsel dönüşüm projeleri" adı altında çağdaş kentleşme ve kalkınma politikaları yerine, siyasi ve kişisel çıkarlar uğruna, kentsel ve bölgesel rant yağmasına dayanan politikaları benimsemişler ve finans çevrelerinin yönlendirdiği kentsel projeler ile karşımıza çıkmışlardır. Hemen her ölçekte ve bölgede kullanılmaya başlanan dönüşüm kavramı, kent ve peyzaj değerlerinin belirlediği anlamdan çok finansal olarak "arazi geliştirme" anlamında kullanılmaya başlanmış ve özellikle ülkemiz peyzaj alanları olan bölgelere saldırıları artmıştır. Ülkemizin en önemli peyzaj alanlarından; İstanbul'da; Ömerli İçme Suyu Havzasında Organize Sanayi Bölgesi Planlaması, Galataport, Haydarpaşaport, Küçükçekmece Su Havzası, Kartal-Pendik Kıyı Kesimi Planlamaları, Dubai Kuleleri, Zeyport, Tarihi Yarımada Müzekent Projeleri, Küçükçekmece-Avcılar İç ve Dış Kumsalı, Kartal Alt Merkez Alanı, Ankara'da; A.O.Ç., AKM Alanı, Güvenpark, Ulus Tarihi Kent Merkezi, Kuğulupark, Papazın Bağı, Tüm vadi eşikleri olan Dikmen, İmrahor ve Zir Vadileri'ndeki imarlaşma, Antalya'da, Lara Kent Parkı'na Temalıpark diyerek metalaştırılması, Belek Fıstıkçamı Ormanı'na golf sahası yapılarak halktan koparılması gibi parçacı plan ve projelerin neredeyse tümüne; Onlar "kentsel dönüşüm" diyor, Bizler ise "finans çevrelerinin ağzının suyu akıyor" diyoruz. Ülkenin kent gelişimine ve ekolojik zincirlerine darbe ile geleceğimizi ipotek altına aldırılmayacağız diyoruz. Kentlilik bilinci ve kent kültürü, kent politikası olmayanlar, bir taraftan kentlerimizin kültürel değerlerinin yok olmasına neden olurken, diğer taraftan da kent topraklarının kullanım biçimi ve ekonomik kayıplar ile ülke milli gelirlerini pervasızca harcamaktadırlar. Artık öyle bir sınır tanımaz, öyle bir rantın kara büyüüne kapılmışlardır ki KORUMA altına alınmış SİT alanlarımızı bile kıyılarımız gibi turşuluk görmüş ve saldırganlıklarını arttırarak gece yarısı operasyonları ile tabiat ve kültür özellikleri ile koruma altındaki alanlarımız metalaştırılmışlardır. 14 Ekim'de Ankara'da buluşacağız ve alanda hep birlikte söyleyeceğiz: Tüm ülkemizi bir kasırga gibi saran "Kentsel Dönüşüm Projeleri" ülke ve bölge bağlamında gerek kentsel doğal yapı ve yaşam sürdürülebilirliği gerekse ulaşım ve lojistik işlevler hakkında saptanmış bölgesel planlama stratejileri kamu yararına değildir, hak kullanımına uygun değildir. Planlar üzerinde toplumsal uzlaşma sağlanmamış olmasına karşın yağmalanan kentlerimiz yoğun bir "rant projeleri" ablukası altındadır ve ülkemiz belirsiz bir kaos ortamına sürüklenmektedir. TMMOB, kentlerimizin yağmalanmasına DUR diyor.

Mehmet SoğanCI

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

23.09.2006

"BAŞKA BİR YAŞAM, BAŞKA BİR TARIM MÜMKÜNDÜR" DİYENLER 14 EKİM'DE ANKARA'DA BULUŞUYOR

Kapitalist küresel sömürü düzeninin ilgi alanında; doğal kaynaklar, enerji, sanayi, çevre, tarım, gıda, madenler yanında çalışma yaşamı ve insanlık onuru bulunuyor. Kapitalist küresel sömürü yönteminde; ikna var, işgal var. Türkiye'de "ikna" yöntemi kullanılıyor, Irak'ta işgal. Ülkemizde siyasal iktidarlar, ayrımsız, gereğini yapıyorlar. "Ev ödevinden" az bir sapma olursa önce ekonomik, sonra siyasal ve sonra da sosyal kriz ortamı devreye sokuluyor. Bizler, mühendisleriz, mimarlarız, şehir plancılarıyız. Yaşamın her alanıyla, her aşamada, her düzeyde ilgiliyiz. Üreteniz, üretimi yönlendireniz. Geleceği planlayan, bugünü gerçekleştirenleriz. Gören, gördüğünü açıkça söyleyenleriz. Halkla iç içe, halka, topluma hizmet edenler, kamu yararını önde tutanlarız. "Üreterek Büyüyen Paylaşarak Gelişen Bir Türkiye" peşinde özveriyle koşanlarız. Yanlışları yargıya götürerek engelleyenleriz. Sömürüye dur diyenleriz. Bu ülkenin en sancılı, en sorunlu, en sıkıntılı alanlarından "Tarım" üzerine de şunları söylüyoruz:

"BAŞKA BİR YAŞAM, BAŞKA BİR TARIM MÜMKÜNDÜR"

Tarım, Türkiye için sosyal-ekonomik ve politik bakımdan son derecede önemli bir sektördür. Ulusal gelire %11, istihdama %30 katkı koyan, kırsal alanın hemen tek ekonomik getiri kaynağı olan, doyuran-barındıran bir sektördür tarım sektörü. Buna karşın, sektörün son yıllarda sürekli kan kaybettiği, iç ticaret hadlerinin korkunç bir şekilde tarım aleyhine geliştiği, sektörün genelinde üretim artışlarının nüfus artış hızının gerisinde kaldığı, bazı alt sektörlerde üretimde geriye gidişlerin yaşandığı, kırsal yoksulluğun dayanılmaz boyutlara ulaştığı bilinmektedir. Kuşkusuz, doğal ve ekolojik kaynakları bakımından oldukça şanslı, biyoçeşitlilik açısından dünyanın en zengin ülkelerinden birisi olan Türkiye'nin hiç de hak etmediği bu yapı, kendiliğinden doğmadı. IMF ve Dünya Bankası aracılığıyla yürütülmekte olan sözde tarımda reform programının, uygulamada kaldığı yıllar boyunca ortaya çıkardığı sonuçları, reformun yürütücülerinden birisi olan Dünya Bankası'nın bir araştırması şöyle özetliyor; Üç yıllık uygulama döneminde, tarımsal gayrisafi milli hasıla 27 milyar dolardan 22 milyar dolara düşmüş, çiftçinin yıllık gelir kaybı 4 milyar dolar olmuş, girdi kullanımı % 25-30 oranında azalmış, bitkisel ve hayvansal tüm ürün gruplarının yarattığı brüt katma değer gerilemiş ve çiftçi, Anadolu'da 450 bin hektar alanı işlemekten vazgeçmiştir. Bu tablonun, sürdürülen politikaların yıkıcı etkisini olanca çıplaklığı ile saptadığına yönelik kuşku yoktur. Mısırdaki, buğdayda, pamukta, narenciyede ve daha birçok üründe yaşanan bu acı süreç, kamunun piyasadan çekilmesine yönelik olarak ortaya konulan gayretler ve pazarlama kanallarının rasyonel bir şekilde oluşturulamaması ile pekiştirilmektedir. Tarladan domates 150 bin liraya çıkarken, kentlerde tüketiciye bir milyon liraya ulaşması, sürekli tekrarlanmasından bıkkınlık veren, ancak kimsenin de sahneden kaldıramadığı bir eski zaman piyesi olarak sahnelenmeye devam ediliyor. 1998 yılından bu yana genetiği değiştirilmiş ürünler, yasal ve teknik altyapı yetersizlikleri nedeniyle, herhangi bir gümrük kontrolüne tabi tutulmadan iç piyasaya giriyor, işleme veya besin zinciri süreçleriyle tüketici sofrasına ulaşıyor. Türkiye'de tarımın içinde bulunduğu bağımlılık ilişkisi böylece pekiştirilirken ve halk sağlığı ile oynanırken, kimse tüketicinin tercihini sormuyor, üreticinin sorunlarıyla ilgilenmiyor. TMMOB, toplumun geleceğinin en önemli güvencesi olan ülke toprak kaynaklarının amaç dışı kullanımlarla talan edilmesi girişimlerine, her koşulda inançla bilinçle karşı durmaktadır. Türkiye'nin sanayiden kentleşmeye, ulaşımdan enerjiye kadar tarım dışındaki birçok sektör ve hizmet alanının gelişmesi için, uygun yerlerde arazi kullanımına da hiç kuşkusuz ihtiyacı vardır. Gerekli alt yapıların gerçekleştirilmesi durumunda, bu türden kalkınma süreçlerinin gelişmesi ve konumlanması için, bu ülkenin verimli tarım alanları dışında yeterli arazisi olduğunu bilmek gerekmektedir. O nedenle; kalkınma amacı açısından zorunlu olan yatırımların, alternatif birçok arazi varken verimli tarım alanları talan edilerek gerçekleştirilmesi girişimlerinin, toplumun geleceğine ipotek koymak anlamına geleceğinin kavranması da zorunludur. Bilinmelidir ki; bu ülkenin tarım için kullanabileceği toprak potansiyeli kalmamıştır. Toprak varlığımızın ancak üçte biri tarıma uygundur ve bu alanın da ancak üçte biri verimli tarım arazisidir. Bilinmelidir ki; toprak yoksa sanayi yoktur, üretim yoktur, kalkınma yoktur, yaşam yoktur. Bilinmelidir ki; gelecek kuşakların sağlıklı yaşamı bu verimli tarım toprağına bağlıdır. Ve bilinmelidir ki; bir avuç toprak üretilemez bir kaynaktır. Bu yüzdendir ki, toprağın korunması devletin anayasal görevidir. Her ortamda bunları usanmadan, bıkmadan tekrar eden bizler, şimdi toplu halde bir kere daha Ankara'da alanda söyleyeceğiz. Ankara'da hep birlikte "Bir Başka Tarım Mümkündür" diyeceğiz. 14 Ekim 2006'da Ankara'dayız.

Mehmet Soğancı

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

25.09.2006"

ÖNLENEMEYECEK İŞ KAZASI YOKTUR! İŞ GÜVENLİĞİ MÜHENDİSLİĞİ YAYGINLAŞTIRILMALI VE YASAL GÜVENCEYE ALINMALIDIR" DİYENLER 14 EKİM'DE ANKARA'DA. Ülkemizde IMF ve Dünya Bankası'nın istemleri doğrultusunda devletin asli görevleri olan eğitim, sağlık ve sosyal güvenlik alanları yok edilmektedir. Bu amaçla bir dizi özelleştirme yürütülmektedir. Kapitalist küreselleşme sürecine eklenmeye uygun olarak özelleştirme, sendikasılaştırma ve taşeronlaştırma, kısaca örgütsüzleştirme politikalarıyla her türlü güvenlik ve güvencelerden yoksun kayıt dışı işçilik ve çocuk çalıştırmayla iş kazaları ve meslek hastalıklarının boyutu inanılmaz rakamlara ulaşmaktadır. Dünyada her yıl yaklaşık 270 milyon iş kazası meydana gelmektedir. Bu kazalar sonucunda her

gün 5 bin kişi iş kazalarında yaşamını yitirmekte, 160 milyon kişi meslek hastalığı geçirmekte, 22 bin çocuk iş kazalarında ölmektedir.

Ülkemizin iş kazalarında Avrupa şampiyonu ve dünya üçüncüsü olduğu göz önüne alındığında, devletin sosyal boyutundan arındırılması sürecindeki bu gelişmelerle iş kazalarının artmaması ve kayıpların azalması mümkün değildir.

Uygulanan özelleştirme politikaları sonucunda ülkemizde örneğin madencilik sektörü yarı yarıya küçültülmüş ve aynı zamanda uzun yıllar gerektiren bilgi ve deneyim birikimi dağıtılmıştır. Bir yandan ülkemizin mevcut birikimi reddedilerek birçok sektörün yetersiz, donanımsız ve deneyimsiz kişi ve kuruluşlara bırakılması, diğer yandan kamusal denetimin iyice gevşetilmesi sonucunda iş kazalarında artışlar yaşanmaktadır. Ülkemizde meydana gelen iş kazalarındaki ana etkenlerden biri de, işverenlerce iş güvenliğiyle ilgili gerekli yatırımların yeterince yapılmamasıdır. Kısa sürede yüksek kâr sağlamak amacıyla yapılan üretim projeleri, hızlı ve yüksek kazanç için üretim zorlamaları, böylesi kazalara davetiye çıkarmaktadır. 1475 sayılı yasa yerine hazırlanarak 10 Haziran 2003 tarihinde yürürlüğe giren 4857 sayılı İş Kanunu ile çalışma hayatı yeniden düzenlenmektedir. Yasanın bütününe bakıldığında temel belirleyenin "Esnek Çalışma" diye de tanımlanan kural dışı çalışma biçimlerinin güvence altına alınması olmuştur. Yasa; şimdiye kadar çalışanlar aleyhine piyasa koşullarınca belirlenen kısmi süreli çalışma, emsal işçi, ödünç işçi, taşeronlaştırma vb. uygulamaların ve tüm bunların sonucunda yaşanan sendikasılaştırmanın artık işverenler lehine güvence altına alınması çabasıdır. Yasa bütününe bakıldığında çalışanlar açısından işyerlerinin tanımında meydana getirdiği güvensiz çalışma koşulları ile bu süreçte yaşanan işsizlik ve işten atılma olasılığı, çalışanların yaşama koşullarını iyileştirme çabalarını önleyen bir engele ve bu nedenle de önemli bir "iş sağlığı ve iş güvenliği" sorununa dönüşmüştür. İş Sağlığı ve Güvenliği konusunun çok yönlü çalışmayı gerektirdiğinin bilinci ile davranan TMMOB'nin iş sağlığı ve güvenliğinin istenilen düzeye gelmesi ve iş kazaları ile meslek hastalıklarının önlenerek azaltılmasını sağlamaya yönelik önerileri şunlardır:

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından çıkarılan yeni İş Yasası ve ilgili yönetmelikleri, başta madencilik ve inşaat sektörleri olmak üzere iş kazalarının yaşandığı bütün sektörlerde denetim açısından son derece yetersizdir ve ciddi sakıncalar içermektedir. Söz konusu mevzuat, yeniden gözden geçirilerek her sektörün kendine özgü özellikleri dikkate alınarak yeniden düzenlenmelidir. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı da, denetim elemanı olarak yararlanacağı mühendis kadrolarını artırmak durumundadır. Riskin yüksek olduğu üretim ve hizmet alanlarında çalışan sayısına bakılmaksızın iş güvenliğinden sorumlu mühendis çalıştırılması zorunlu olmalıdır. Sosyal bir hukuk devletinde; iş yasaları çalışanların hakkını korumak ve geliştirmek amacını temel ilke alırken, çıkarılan 4857 sayılı İş Yasası tamamen işverenlerin çıkarları doğrultusunda şekillendirilmiştir. Esnek ve kural dışı çalışmayı, işçiyi başka işverenlere kiralamayı, taşeronlaştırmayı yasal hale getiren, kıdem tazminatlarını, fazla mesai ücretlerini, sendikal hak ve yetkileri budayan bu yasa yerine konunun tüm taraflarının katılımı ile demokratik bir yasa çıkarılmalıdır. İş Mevzuatı eksenini olan çağdaş bir yapıya kavuşturulmalıdır. İş Sağlığı ve Güvenliği ile ilgili ulusal politikaların oluşturulmasında meslek ve emek örgütlerinin de katılımı sağlanarak, denetim ve yasama süreçlerinde etkin olacak bir mekanizma oluşturulmalıdır. Küreselleşme politikaları ile özelleştirmeler sonucunda ortaya çıkan sorunların giderilmesi için tüm çalışanlara iş güvencesi sağlanmalı, toplu sözleşmelerde İş Sağlığı ve Güvenliği konularına kapsamlı bir şekilde yer verilmelidir. İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulları işlevsel hale getirilmeli, bu kurulların eğitilmiş ve yetkilendirilmiş kişilerden oluşturulması sağlanmalıdır.

Sorumlu iş güvenliği mühendislerinin ilgili meslek odalarına kayıtlı olmaları ve odalarca mesleki denetim ve meslek içi eğitime tabi olmaları zorunlu tutulmalıdır.

Gerek örgün gerek yaygın eğitimde iş sağlığı ve güvenliği konusu ciddi bir şekilde ele alınarak müfredatlara konulmalıdır. İşyerinde çalışan sayısına bakılmaksızın özellikle kaza riskinin yüksek olduğu tüm çalışma alanlarında iş güvenliğinden sorumlu mühendisin bulundurulması zorunlu kılınmalıdır. Tüm çalışanların iş sağlığı ve güvenliği konusunda sürekli eğitim verilerek bilinçlendirilmesi sağlanmalıdır. Meslek Hastalıkları Hastaneleri işlevine uygun olarak yapılandırılmalı ve yaygınlaştırılmalıdır. İş güvenliği ile ilgili yasa ve mevzuatları, sosyal hukuk devleti gereklerine uygun olarak yeniden oluşturulmalı ve Birliğimizden bu konuda aktif katkı alınmalıdır. TMMOB, "Önlenemeyecek İş Kazası Yoktur!" demektedir. TMMOB, "İş Güvenliği Mühendisliği Yaygınlaştırılmalı ve Yasal Güvenceye Alınmalıdır" demektedir. TMMOB, İş Güvenliği Mühendislerini 14 Ekim'de Ankara'ya çağırılmaktadır.

Mehmet Soğanlı

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

27.09.2006

"MADENLERİMİZİN GERÇEK SAHİBİ HALKIMIZDIR" DİYENLER 14 EKİM'DE ANKARA'DA TMMOB MİTİNGİNDE!

İnsanı ve insan emeğini merkeze koyan, bir yandan madencilik faaliyetlerinde kamunun etkin gözetim ve denetimini sağlarken, diğer taraftan söz konusu faaliyetlerin çevre ve eko sistemlerin korunmasını da gözetken, temel olarak ekonomik kalkınmaya ve yoksulluğun azaltılarak gelir dağılımının düzeltilmesi hedeflerine yönlendirilen bir "ulusal madencilik

politikası" oluşturma, gerek toplumun yararı gerekse madencilik sektörünün gelişimi bakımından son derece büyük önem taşımaktadır.

Türkiye madencilik sektörünün 1980'li yıllara kadar sürdürdüğü kamu ağırlıklı yapısı, bu tarihten sonra, gerek kamu madencilik kuruluşlarına gerekli olan yatırımların yapılmaması, gerekse kapatma ya da özelleştirmeler yoluyla özel sektör ağırlıklı bir yapıya dönüşmüştür. Kamu işletmelerinin verimsizliğe neden olduğu, bununla beraber, piyasa mekanizması içerisinde kaynakların etkin kullanımının sağlanacağı iddia edilmiş, özelleştirmeler ile rekabetin sağlanacağı, maliyetler ve fiyatların düşeceği, ekonomik verimliliğin arttığı bir yapı öngörülmüştür. Madencilik sektörü için gerekli olan yerli ya da yabancı sermayenin bu yolla temin edilebileceği, özel sektör dinamizmi ile ülkemiz madencilik sektörünün hızla gelişeceği iddia edilmiştir. Bu varsayımlar ile, madencilik sektöründe kamu girişimciliğinden vazgeçilmiş, kamunun elindeki işletmeler özel sektöre devredilmiştir. Bu gelişmeler sonucunda; bugün, kömür ve borlar dışında kalan madencilik alanında kamunun kayda değer bir üretimi bulunmamaktadır.

Sektörün liberalizasyonuna yönelik yukarıda değinilen tüm bu faaliyetlerin sonucunda, gerek maden aramaları gerekse üretimler büyük ölçüde sektöre uğratılmış, kamu madencilik kuruluşları ana işlevlerinden uzaklaştırılarak birer enkaz yığını haline getirilirken yerlerine hiçbir şey konulamamıştır. Ülkemizde madenlerin aranmasından vazgeçilmiştir. Kamu madencilik kuruluşları giderek küçültülmüş, yatırım yapılmamak suretiyle eskimeye ve verimsizliğe terk edilmiştir. Madencilik sektörüne finans sağlayan Etibank Bankacılık yok edilmiştir. Madencilik fonu kapatılmış, yerine uygun bir yapı oluşturulamamıştır. Uygulamalardaki sonuçlar, önerileri ileri sürenlerin başlangıç varsayımlarını doğrulamamaktadır. Madencilik sektöründe kamu işletmeciliğinin olumsuzluklara neden olduğu, madencilik faaliyetlerinin serbest rekabet koşullarında faaliyet gösteren özel sermayeli şirketler tarafından yerine getirilmesi durumunda ekonomik ve toplumsal yararın elde edilebileceği düşüncesi, ülkemiz madencilik sektöründe 25 yıldır devam etmekte olan uygulama sonuçlarıyla uyuşmamaktadır. Sabit sermaye yatırımları içerisinde madencilik yatırımlarının payı ve ülkemiz madenciliğinin üretim düzeyi giderek düşmektedir. Kamu yatırımlarından vazgeçilmiştir. Ancak, artacağı varsayılan özel sektör yatırımlarında ise ciddi sayılabilecek bir artış görülmektedir. Kamu kesimindeki düşüşün özel kesimce doldurulmaması, uygulanan politikaların yanlışlığını açık olarak göstermektedir. Madencilik sektöründeki istihdam 20 yılda 100.000 kişi azalarak yarıya inmiştir. Madencilik sektöründe, kamu mülkiyetinin özel sektöre devrinin, ekonomide etkinlik ve verimliliği sağlamak için yeterli olmadığı görülmektedir. Gerçek sorunlar göz ardı edilirken, çözümün sadece mülkiyet devrinde aranması, bilimsellikten son derece uzak bir yaklaşım olarak önümüzde durmaktadır. Madenlerimiz, çok büyük oranda hammadde olarak dışarıya satılmakta olup, sanayiye dönük kullanımları sınırlı kalmaktadır. Özelleştirme, bu sorunu çözmeye yönelik bir girişim değildir. Gerçek sorun yine çözümsüz kalmaktadır.

Yapılması gereken, kamunun elindeki işletmeleri özelleştirmek ve madenlerimizi hammadde olarak ülke dışına ihraç edilmesini sürdürmek değil, mevcut hammadde kaynaklarını sanayi sektörlerinin kullanımına sunmak, böylece katma değeri artırmak olmalıdır.

Madencilik sektörünün, plansız ve kuralsız ortamlarda ülke kalkınmasına herhangi bir yarar sağlaması beklenilmemelidir. Madencilik sektöründe başarı için planlama ön koşuldur. Söz konusu planlamada ülke sanayi sektörleri ile entegrasyon ön planda tutulmalıdır. Madenlerimizin ekonomik ve sosyal gelişme bakımından önemi, fazla miktarlarda üretilip yurt dışına satılarak döviz elde edilmesinde değil, sanayiye düşük maliyette ve kaliteli girdi sağlamasındadır. Bu çerçevede,

Madencilik sektörünün geliştirilmesine yönelik oluşturulacak tüm amaç ve hedefler ile uygulamalar, ya da tasarımlardan uzak durulmalıdır.

b) Madencilik sektörünün tüm alt sektörlerinde üretim arttırılmalıdır. Ancak, söz konusu üretimin hedefi dış satım değil, ülke sanayi sektörleri olmalıdır. Madencilik sektörünün ülke kalkınmasındaki kritik önemi, fazla miktarlarda üretilip yurt dışına satılarak döviz elde edilmesinde değil, ancak, yerli sanayiye düşük maliyette ve kaliteli girdi sağlamasındadır. Bu çerçevede, madencilik sektörünün planlanmasında ülke sanayi sektörleri ile entegrasyon ön planda tutulmalıdır. c) Ülkemizin ihtiyacı olan enerjinin, yerli maden kaynaklarımızdan karşılanması öncelikli hedef olmalıdır. Sanayinin ihtiyacı olan ucuz enerji üretiminin sağlanması ve bu enerjinin sürekli ve güvenilir olması bakımından, yerli maden kaynaklarımızın kullanılması kaçınılmaz bir gerekliliktir. Elektrik enerjisi arz-talep dengesinin sorunsuz sürdürülebilmesi için, ulusal maden kaynaklarımıza öncelik veren, akılcı bir enerji politikası zaman kaybedilmeden oluşturulmalıdır.

d) Maden aramaları uzun yıllardır ihmal edilmiştir. Aramalarla ilgili etkin yasal ve yönetsel yapıların hızla tesisi ve çağdaş teknolojilerin kullanıldığı arama faaliyetlerinin, kamu denetiminde ve mutlaka rasyonel bir stratejik plan çerçevesinde yürütülmesi gerekmektedir.

e) Madencilik sektöründe aramadan uç ürüne kadar her aşamada ileri teknoloji kullanımı amaçlanmalıdır. Üretim ve kaynak performansının iyileştirilmesine ve yeni ürünlerin elde edilmesine yönelik olarak yeni gelişen teknolojilerin kullanımı, bu sektörün ülke kalkınmasına katkısı bakımından kritik önemdedir. Bu nedenle sektörde yüksek teknoloji kullanımı ve üretilmesine yönelik araştırma-geliştirme çalışmalarına öncelik verilmelidir. İleri üretim teknolojilerinin geliştirilmesi ve kullanımı, daha temiz ve daha etkin madencilik süreç ve ürünlerinin temini bakımından önkoşuldur.

f) Gelişmiş teknoloji kullanımı ve yeni madencilik teknolojilerinin geliştirilmesi, sektöre önemli katkılar yapacak yeni fırsatlar yaratacaktır. Bu çerçevede söz konusu teknolojilere uyum sağlayacak ve bunları kullanabilecek iyi eğitilmiş işgücünün varlığı önemlidir. Sektörde teknik eleman istihdamının süratle arttırılması, genel verimliliğin artışı bakımından

son derece önemlidir. Madencilik faaliyetinin her aşamasında, en az bir maden mühendisinin varlığı zorunlu olmalıdır. Madencilik sektöründeki eğitim ve öğretim konusunun yeniden ele alınması ve sektörün gereksinim ve beklentilerinin yansıtılması gerekmektedir.

g) Ülke madencilik sektörünün en önemli darboğazlarından biri, gerek kamu gerekse özel kuruluşlardaki yönetsel yapıların verimsizliğidir. Bu yapıların verimliliğine yönelik çalışmalar, madencilik sektörünün gelişimi bakımından son derece önemlidir. Söz konusu yapılarda hesap verilebilirlik ve şeffaflık mutlaka sağlanmalıdır.

h) Çevre faktörü göz ardı edilerek madencilik faaliyetlerinin yürütülmesi, içinde bulunduğumuz yüzyılda mümkün değildir. Madenciliğin çevreye etkilerini yadsımak mümkün değildir. Ancak, madencilik sektöründe, çevre dostu teknoloji ve yöntemlerin kullanılması, madencilik süreçlerinde ya da sonrasında çevrenin korunmasına ya da yenilenmesine yönelik önlemlerin alınması, sektörün gelişimini engellemeyecek, aksine sektörün gelişimine katkı yapacaktır.

i) Madencilik sektöründe, toplumu eğitime ve bilgilendirme gereksinimi hızla artmıştır. Madencilik sektörünün ülke kalkınması ve toplumların gelişmesindeki önemi konusunda kamuoyu bilgilendirilmelidir. Toplumun, bir istihdam alanı ve gelir kaynağı olarak madenciliğin önemi hakkında eğitilmesi, sektörün gelişmesi bakımından son derece önemlidir.

j) Yerel halkın onayını almamış hiçbir ekonomik girişimin ülkeye yarar getirmesi beklenemez. Madencilik sektörüne ilişkin alınacak kararlarda ilgili yöre halkının da katılımı sağlanmalıdır. TMMOB, "Madenlerimizin gerçek sahibi halkımızdır" demektedir. TMMOB, tüm madencileri 14 Ekim'de Ankara'ya çağırmaktadır.

Mehmet SOĞANCI

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

29.09.2006

TMMOB MMO BASIN AÇIKLAMALARI

Yineliyoruz: ERDEMİR Derhal Kamuya İade Edilmelidir

ERDEMİR Özelleştirmesinde Devire İzin Veren Rekabet Kurulu Kararı'ndan Sonra, Danıştay 13. Dairesi'nce Satışa Onay Veren Özelleştirme Yüksek Kurulu Kararının Yürütmesi de Durdurulmuştur ERDEMİR Özelleştirmesiyle İlgili Yargı Kararları "Özelleştirme Aceleciliği"ne "Dur" Demektedir ERDEMİR'in Devrinin Yasal Dayanaktan Yoksun Kaldığı Bir Kez Daha Kanıtlanmıştır Yineliyoruz: ERDEMİR Derhal Kamuya İade Edilmelidir ERDEMİR özelleştirmesine karşı Odamızca açılan davalardan birine ilişkin Danıştay 13. Dairesi'nce; Rekabet Kurulu'nun ERDEMİR'in devrine izin veren Kararını 7 kişiyle alması gerekirken, Yasa'ya aykırı olarak 8 kişi toplanarak aldığı gerekçesiyle devir işlemine izin Kararı'nın yürütmesinin durdurulmasına karar verdiği ve bu yürütmeyi durdurma kararına karşı yapılan itirazın Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulu'nca reddedildiği bilinmektedir. Son olarak ise, Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun ERDEMİR İhalesine Onay Kararı'na karşı Odamızca açılan bir başka davada Danıştay 13. Dairesi'nce; ERDEMİR'in satışına onay veren Özelleştirme Yüksek Kurulu Kararı'nın yürütmesi de durdurulmuştur. Daha önce yürütmesi durdurulan Rekabet Kurulu'nun Devre İzin Kararına dayanılarak tesis edilen bir işlem olduğu gerekçesiyle, ERDEMİR'in satışına onay veren Özelleştirme Yüksek Kurulu Kararı'nın da yürütmesinin durdurulmasıyla; ERDEMİR'in devrinin yasal dayanaktan yoksun kaldığı bir kez daha ortaya konulmuştur. Danıştay 13. Dairesi'nin bu Kararı da bir kez daha göstermiştir ki; stratejik öneme sahip, kamuya büyük gelir getiren işletme, varlık ve hizmetlerin yangından mal kaçırırçasına özelleştirme kapsamına alınarak bir an önce özelleştirilmelerine çalışılmakta ve böylesine önemli özelleştirme süreçlerinde yürütülen işlemlerde telafisi imkansız hatalar yapılmaktadır. Kamuya ait tüm değerlerin önü alnamaz bir istekle özelleştirilmelerine ilişkin yürütülen işlemlerde böylesine önemli hataların yapılması; özelleştirmelerdeki aceleciliği ve dolayısıyla kamu yararına uygunluk değerlendirmesinin yeterince yapılmadığını da ortaya koyar niteliktedir. Artık ERDEMİR v.b. gibi ülkenin ve kamunun genelini ilgilendiren özelleştirmelerde devir yapılmadan önce, bu özelleştirmelere karşı yürütülen yargı sürecinin beklenmesi, Kanuni İdare İlkesinin bir gereği olarak kabul edilmelidir. Gelişmeler Odamızın ERDEMİR özelleştirmesine ilişkin kamu ve ülke çıkarlarını koruyan tutumunu doğrulamaktadır. ERDEMİR gibi dev bir kuruluşun özelleştirilmesinin kamu yararına ve hukuka aykırılığı, ihaleyi kazananın yerli ya da yabancı olmasına göre değişkenlik göstermemektedir. Tüm platformlarda dile getirdiğimiz gibi; kârlılığı bilinen ve zarar etmesi mümkün olmayan ERDEMİR'in özelleştirilmesinde; özelleştirmelerin genel amacı olarak belirtilen "kamu yararı" bulunmadığı gibi, özelleştirme uygulamalarını düzenleyen 4046 sayılı Yasa'da belirlenmiş olan ve bir değer özelleştirilmesi için gerekçe kabul edilen "ekonomide verimlilik artışı" ve "kamu giderlerinde azalma sağlamak" gibi özel amaçlar da mevcut değildir. Ancak ne yazık ki, kamuya yük olmak şöyle dursun, kamuya gelir getiren ve ekonomik verimlilik taşıyan ERDEMİR 4046 sayılı Yasa kapsamında özelleştirilmiş, böylesine önemli bir özelleştirmede önemli hukuki hatalar yapılmış, üstelik yargı süreçleri sonlanmadan ERDEMİR devredilmiştir. ERDEMİR'in devrinin hukuka aykırılığı, Rekabet Kurulu'nun Devire İzin Kararı'ndan sonra, Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun satışa onay Kararı'nın da yürütmesinin durdurulmasıyla bir kez daha tespit edilmiştir. Odamız, bağımsız yargının kararına saygı ve yürütmeyi durdurma kararlarının derhal uygulanmasını

istemektedir.

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI
Yönetim Kurulu Başkanı
Emin KORAMAZ

MMO, Pamukova faciasının yıldönümünde toplumsal bilincin bu yönde şekillenmesi gerektiğini duyarlı kamuoyu ile paylaşmaktadır

TMMOB Makina Mühendisleri Odası, Pamukova Faciasının Yıldönümünde, Ulaşım Politikalarının Kamu Ve Toplum Yararları Doğrultusunda Düzenlenmesini, Demiryolu Taşımacılığının Geliştirilmesini ve Kombine Taşımacılığın Uygulanmasını Öneriyor. Konu ile ilgili olarak Oda Yönetim Kurulu Başkanı Emin KORAMAZ'ın yaptığı basın açıklaması yazının devamındadır. Son dönemlerde “hızlı tren” uygulaması ile meydana gelen tren kazaları, demiryolu alt yapısının teknik gerekliliğe uygun hale getirilmeden gündeme alınması, sorunun ciddiyetinin hâlâ kavranmadığının bir göstergesi olarak değerlendirilmelidir. Ulaşım politikaları, toplum yararını gözeten, tüm ulaşım alternatiflerini (Kara, Deniz, Hava ve Demiryolu) değerlendiren Kombine Taşımacılığı (seri, ekonomik, çevreci, güvenli ve hızlı taşımacılık) esas alması gerekirken ülkemizde demiryolları karayolu taşımacılığı lehine bilinçli olarak geriletilmiştir. Bu nedenle gerekli teknik alt yapıdan yoksun bir şekilde siyasi iktidarın imaj gösterisi olarak gündeme sokulan “hızlandırılmış tren”in 22 Temmuz 2004 tarihinde Sakarya'nın Pamukova İlçesinde raydan çıkarak devrilmesi sonucunda 38 kişi ölmüş, 81 kişi de yaralanmıştır. Pamukova faciası;

- Mühendislik birikiminin inatla değerlendirilmemesi,
- Siyasal çıkarlar uğruna imaj gösterilerinin insan yaşamından önde tutulması,
- “Hızını artıralım, hızlı tren olsun” gibi bilim dışı bir yaklaşımın egemen olması,
- Kaza öncesinde Ulaştırma Bakanlığı ve TCDD'ye iletilen teknik raporlarda ve kazadan birkaç gün önce TCDD'de yapılan bir toplantıda demiryolu hattının alt ve üst yapısının hızlandırılmış trene uygun olmadığı, kaza riskinin çok yüksek olduğunun net bir şekilde belirtilmesine rağmen bu uyarıların dikkate alınmaması,
- Demiryollarının yeniden yapılandırılması adı altında TCDD'de 1995 yılından beri kamu işletmeciliğini yok eden politikalarla personel azaltılmasına gidilmesi ve nitelikli personelin kurumdan uzaklaştırılması,
- TCDD'ye yönelik yatırımların azaltılması, bakım atölyelerinin büyük bir kısmının kapatılması ve TCDD'ye eğitilmiş iş gücü yetiştiren demiryolu meslek okullarının lağvedilmesi,
- Kuruluşundan bu yana entegre bir işletme olan TCDD'nin parçalanarak işlevsizleştirilmesi ve böylece özelleştirilmesinin önünün açılmasının kaçınılmaz bir sonucu olarak yaşanmıştır. Bütün bu nedenlerle, “Beni demiryolu ile anacaklar” diyen Başbakan ve konuya laubali bir tarzda yaklaşan yetkililer kamuoyu vicdanında aklanmamıştır. Demiryolu işletmeciliği, yatırımdan bakıma, yenilenmeye, eğitime ve yeni hatların kurgulanmasına dek merkezi bir planlamayı gerektirmektedir. TCDD'nin yapmakla yükümlü olduğu başlıca işler de zamanında bu çerçevede tanımlanmıştır. TCDD'nin demiryollarını, kendisine bağlı liman, rıhtım ve iskeleleri işletmek, genişletmek, yenilemek; tamamlayıcı işler gerektiğinde demiryolları taşımacılığını tamamlayıcı nitelikteki feribot dahil, her türlü deniz ve kara taşımacılığı yapmak; çeken ve çekilen araç ve gereçler ile benzerlerini yapmak ve yaptırmak; görevlerinin gerektirdiği ambar, antrepo, depo ve benzeri tesisler ile yolcu ihtiyaçları için gerekli tesisleri kurup işletmek; yurt içinde ve dışında yapılmakta ve yapılacak olan demiryolu inşaatlarını üstlenmek yükümlülükleri bulunmaktadır. Bugün yapılan ise bu kamucu yaklaşımın tasfiyesidir. 1998 yılı verilerine göre gelişmiş ülkelerden İtalya'da demiryolu hat uzunluğu 16.080 km, İngiltere'de 16.847 km, Fransa'da 31.727 km; ülkemiz demiryollarının toplam ana hat uzunluğu ise 10.508 km'dir. Ülkemizin yüzölçümü ise bu ülkelerin yüzölçümlerinin sırası ile 2,6, 3,2 ve 1,4 katıdır. Bu veriler, Türkiye'de demiryolu taşımacılığının nasıl ihmal edildiğini göstermektedir. Öte yandan ABD ve özelleştirmeleri ilk başlatan ülke olan İngiltere'deki özelleştirme uygulamalarının başarısızlığı, bu hizmetlerin yeniden kamu eliyle verilmesine yol açmış, ancak ne yazık ki bu örneklerden ders alınmamıştır. Türkiye'nin artan nüfusuna paralel olarak oluşan ulaşım talebi, en ekonomik biçimde demiryolu taşımacılığının kamu hizmeti olarak ve kamu eliyle geliştirilmesiyle karşılanabilecektir. Demiryolu yapım maliyeti, karayolu yapım maliyetine göre düz arazide 8 kat, orta engebeli arazide 5 kat daha ekonomiktir. Karayolu taşımacılığı, enerji tüketim toplamının % 82'sini tüketmesine karşın taşımadaki payı % 71.5'tir. Demiryollarının ise enerji tüketim payı % 2 iken, taşımacılıktaki payı % 4'tür. Yalnızca bu veriler bile enerji verimliliği ve çevre sağlığı açısından demiryolu taşımacılığının önemini gözler önüne sermektedir. Aynı şekilde, Avrupa'da yapılan bir araştırmaya göre, kazalarda ölüm riski 1 milyar yolcu-km başına demiryollarında 17 kişi iken, karayollarında 140'tır. Yaralanma riski ise demiryollarında 41 iken, karayollarında 8.500-10.000 kişi gibi yüksek bir sayıya ulaşmaktadır. Dolayısıyla demiryolu taşımacılığı ekonomik olması yanı sıra can güvenliği açısından da önem taşımaktadır. Odamız, “kaza” olarak anılan Pamukova katliamı dolayısıyla;

- Bilim insanları ve meslek odalarının görüşleri alınmaksızın “hızlı veya hızlandırılmış tren” uygulamasına geçilmemesini,
- Demiryolu hatlarının ciddi ve bütünlüklü bir tarzda onarılarak yeniden yapılandırılmasını,
- Karayolu, havayolu, denizyolu ve demiryolu ulaşım politikalarının ülke genelinde ve yerel bazda birbirleri ile bütünlüklü olarak planlanmasını ve Kombine Taşımacılık’ın egemen kılınmasını,
- Karayolu ulaşımı dışında, çağdaş ve hızlı, alt yapı problemleri ve sorunları çözümlenmiş demiryolu, havayolu ve deniz yolu ulaşımının da hak ettiği düzeye ulaşması ile ulaşımda toplu taşımanın yaygınlaşmasını,
- TCDD’nin parçalanarak işlevsizleştirilmesi ve demiryollarında özelleştirme uygulamalarına son verilmesini, önermektedir. MMO, ülkemizde ciddi bir Ulaşım Master Planının oluşturulması ve bu kapsamda demiryolu ağının genişletilmesi gerekliliğine dikkat çekmekte ve Pamukova faciasının yıldönümünde toplumsal bilincin bu yönde şekillenmesi gerektiğini duyarlı kamuoyu ile paylaşmaktadır.

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI

Yönetim Kurulu Başkanı

Emin KORAMAZ

% 7.65’LİK DOĞAL GAZ ZAMMI SON DEĞİLDİR

KALICI VE KÖKLÜ ÖNLEMLER ALINMADIKÇA DOĞAL GAZ SATIŞ FİYATLARINDAKİ ARTIŞLAR DEVAM EDECEK VE BU DURUM ELEKTRİK FİYATLARINA DA YANSIYACAKTIR

BOTAŞ’ın dün doğal gaz fiyatlarına yaptığı % 7.65 oranında zamla, doğal gaz dağıtım şirketlerine satış fiyatlarında yıl başından bu yana yapılan artış oranı % 21.28’e ulaşmıştır. 2005 başından bu yana yapılan zamların oranı ise % 52.36’dır.

Bugün BOTAŞ’ın dağıtım şirketlerine gaz satış fiyatı beher metre-küp için ÖTV dahil 0.428119 YTL’dir. Bu rakama dağıtım şirketlerinin birim hizmet ve amortisman bedelleri ve % 18 KDV eklendiğinde Ankara, İstanbul, İzmit v.b. kentlerde, tüketicilerin konutları için gaz alış fiyatları 0.600000 YTL’ye ulaşmış olacaktır.

BOTAŞ’ın gaz alış fiyatları dünya petrol fiyatlarına endekslidir. Bugün varili 70 doları geçen petrol fiyatlarında yükselişe paralel olarak, doğal gaz fiyatları da yükselecektir. Yapılan % 7.65 oranındaki zamma rağmen, 0.407119 YTL’lik satış fiyatı, resmen açıklanmasa da, BOTAŞ’ın 260-290 dolar/1000 m³ aralığında olduğu tahmin edilen gaz alış fiyatları ve işletme giderlerinin altındadır ve bu zamma rağmen, bu fiyatlarla satış BOTAŞ’ın zararlıdır. Dolayısıyla doğal gaz satış fiyatlarındaki artışlar devam edecektir. Kalıcı ve köklü önlemler alınmadığı müddetçe doğal gaz fiyatlarındaki artışlar elektrik fiyatlarına da yansiyacaktır.

Sorunun çözümü için:

- Doğal gaz temin anlaşmaları yeniden görüşme konusu yapılmalı ve bu anlaşmalardaki Türkiye aleyhine hükümler iptal edilene kadar görüşmeler sürdürülmeli,
- Enerji politikalarında doğal gaza aşırı bağımlılık azaltılmalı,
- Gaz temininde Rusya’ya aşırı bağımlılık, arz kaynakları çeşitlendirilerek giderilmeli,
- Yurt içinde doğal gaz ve petrol aramaları ve yerli üretimin artırılması hedeflenmeli,
- Pırlantaya % 0 KDV uygulanan ülkemizde temel bir ihtiyaç maddesi olan doğal gaza uygulanan KDV düşürülmeli, ÖTV kaldırılmalı,
- Elektrik üretimi içinde doğal gazın % 45’lere ulaşan payı düşürülmeli, yerli linyitin payı yükseltilmeli,
- Enerji üretiminde başta su, rüzgar ve jeotermal olmak üzere yerli, yeni ve yenilenebilir kaynaklara ağırlık verilmelidir.

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI

Yönetim Kurulu Başkanı

Emin KORAMAZ

MMO uyarıyor; Yargı Kararlarına Uyulmalıdır

Danıştay 10. Dairesi, Odamız ve TMMOB’nin Açtığı Davalarda, “İş Güvenliği ile Görevli Mühendis veya Teknik Elemanların Görev, Yetki ve Sorumlulukları ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik”in Görev Alanları, Sertifika Eğitimi, Sertifika Sınıfları v.b. Konuları Düzenleyen 11 Maddesinin İptaline Karar Vermiştir MMO Uyarıyor: İş Sağlığı ve Güvenliğinde Meslek Kuruluşlarının Görev ve Yetkileri ile İş Güvenliği Mühendisliğinin Geliştirilmemesi ve Yargı Kararlarına Karşı Yapılacak Hileler Sonucunda Büyük Olumsuzluklara Yol Açılacak, Keyfi Uygulama ve İş Kazalarında Artışlar Gerçekleşecektir.

Konu ile ilgili olarak Oda Yönetim Kurulu Başkanı Emin KORAMAZ'ın yaptığı basın açıklaması yazının devamındadır. İş sağlığı ve güvenliği tıp bilimleri, mühendislik bilimleri ve sosyal bilimleri içeren çok-bilimli (multi-disipliner) bir alandır. Mühendislik bilimlerinin iş sağlığı ve güvenliğine katkıları, yangınlara yönelik önlemler, kaldırma-iletme araçlarının, basınçlı kapların, elektrik sistemlerinin v.b. periyodik kontrolleri ile dolaylı; ortam ölçümleri ve işyeri ortamına yönelik toplu önlemler ile de doğrudan katkı düzeyindedir. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ise tıp ve mühendislik disiplinlerini temsil eden meslek örgütleri ile çalışma yaşamının temel örgütlenmeleri olan sendikaları devre dışı tutmaya çalışmaktadır. Bakanlığın 16.12.2003 tarihli "İşyeri Sağlık Birimleri ve İşyeri Hekimlerinin Görevleri ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik" düzenlemesi, 4857 sayılı İş Yasası'nın amacına aykırı olarak düzenlendiğinden Türk Tabipleri Birliği tarafından dava konusu edilmiş ve TTB'yi dışlayan hükümler iptal edilmiştir. Yine Bakanlığın 9 Aralık 2003 tarihli "İş Sağlığı ve İş Güvenliği Yönetmeliği" de TMMOB, TTB ve DİSK tarafından ortaklaşa olarak dava konusu edilmiş ve bu Yönetmelik de Danıştay tarafından iptal edilmiştir. Bakanlık İş Yasası'na bağlı olarak yürütülen İş Sağlığı ve Güvenliği uygulamalarında önemli yanlışlar yapmaya devam etmektedir. Şöyle ki: İş Yasası'nın 82. maddesinde, "Bu Kanuna göre sanayiden sayılan, devamlı olarak en az elli işçi çalıştıran ve altı aydan fazla sürekli işlerin yapıldığı işyerlerinde işverenler, işyerinin iş güvenliği önlemlerinin sağlanması, iş kazalarının ve meslek hastalıklarının önlenmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi ve uygulanmasının izlenmesi hizmetlerini yürütmek üzere işyerindeki işçi sayısına, işyerinin niteliğine ve tehlikelilik derecesine göre bir veya daha fazla mühendis veya teknik elemanı görevlendirmekle yükümlüdürler. İş Güvenliği ile görevli mühendis veya teknik elemanların nitelikleri, sayısı, görev, yetki ve sorumlulukları, eğitimleri, çalışma şartları, görevlerini nasıl yürütecekleri, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin görüşü alınarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir" hükmü bulunmaktadır.

Bu Yasa hükmüne karşın TMMOB ve bağlı Odaları Bakanlıkça sürecin dışına itilmiş, 20.01.2004 tarihli "İş Güvenliği ile Görevli Mühendis veya Teknik Elemanların Görev, Yetki ve Sorumlulukları ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik" ile mühendislerin eğitiminden sınavına ve belgelendirmesine varıncaya dek bütün süreç, faydacı bir biçimde Bakanlığın inisiyatifinde tutulmuştur. Bu Yönetmelikte:

- İş Güvenliği Mühendisinin bağımsızlığı ve iş güvencesi göz ardı edilmiştir.
- Bilimsel bilgi ve teknik yeterlilik ölçütü belirsizdir. Mühendislik disiplinleri sınırlanırken, teknik eleman tanımı oldukça geniş tutulmuş teknikerler mühendislerden daha ayrıcalıklı hale getirilmiştir. • Odalarından İş Güvenliği Belgesi almış mühendislerin hakları gasp edilmiş, İş Güvenliği Uzmanlığı danışmanlık düzeyine indirilmiş, bir İş Güvenliği uzmanına 10 firma ile sözleşme yapma yetkisi tanınarak işyerlerinde İş Güvenliği Mühendisi istihdamının önüne geçilmiş, İş Güvenliği Mühendisliği şekli bir yapıya dönüştürülmüştür.
- Bakanlık çalışanlarına doğrudan İş Güvenliği Yetki Belgeleri verilirken, yıllarca özel ve kamu kesiminde İş Güvenliği alanında çalışan deneyimli mühendisler ise eğitim ve sınava tabi tutulmaktadır. Özü itibarıyla hedeflenen, İş Güvenliği Mühendisliğinin ticarileştirilmesi, Bakanlık bünyesinde çalışan müfettiş, mühendis ve teknik elemanlara emeklilik sonrası istihdam yaratılmasıdır.

- ÇASGEM'in yasal olarak mühendisleri eğitmek ve sertifika vermek gibi bir yetkisi olmamasına karşın, İş Güvenliği Mühendisleri Bakanlığın bu müdürlüğüne teslim edilmiştir.
- İşyerlerinin hangi risk grubuna girdiği dahi belli değilken, işin niteliğine bakılmaksızın İş Güvenliği Mühendisinin iş yerine ayıracağı sürenin Yönetmelikte 1-5 gün olarak belirlenmesi iş güvenliği mühendisinin görevini yerine getirmesini imkânsızlaştırmıştır.

- İş Güvenliği Mühendisinin görevlendirilmesi ve feshinde işveren inisiyatifi yeterli görülmüştür.
- İş Güvenliği Mühendisinin Oda'ya kayıtlı olması ve mesleki denetim koşulu aranmamıştır.

İş Sağlığı ve İş Güvenliği mevzuatında sağlık hizmetleri dışındaki bütün hususlar mühendislik dallarını ilgilendirmektedir. İş müfettişleri mühendislerden oluşmaktadır. Yani mevzuatın denetim ve uygulayıcıları ağırlıklı olarak mühendislerdir. İş Sağlığı ve Güvenliği açısından işyerlerinin denetimi Bakanlığa bağlı İş Müfettişleri tarafından yapılmakta ancak yetersiz müfettiş kadroları ile ülkemizdeki tüm işyerlerinin her yıl ancak % 5'e yakını denetlenebilmektedir. Bu noktada, İş Güvenliği Mühendisliği uygulamasında daha da geliştirilmesi gereken bir yönelim benimsenmesi gerekirken, mühendisliği ve bilimi dışlayan uygulamalarla İş Sağlığı ve Güvenliğinde büyük yıkımlar yaşanmakta, iş kazaları ve meslek hastalıklarında artışlar sürmektedir. Bu olumsuzluklara karşı söz konusu Yönetmeliğin bazı maddelerinin yürütmesinin durdurulması ve iptali istemiyle Odamız ve TMMOB tarafından iki ayrı dava açılmıştır. Yönetmeliğin şekil unsuru yönünden bütününün, esas unsuru yönünden ise 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17. maddelerinin iptali istemiyle Odamızca açılan davada;

- Davalı Bakanlığın yetkisiz olduğu konularda düzenleme yaptığı, iş güvenliği uzmanının nitelikleri, sertifika sınıfları, eğitim ve sınavlarına ilişkin düzenleme yapma yetkisinin bulunmadığı,
- Bu konuların Anayasa'nın 135. maddesi ve 6235 sayılı TMMOB Kanunu ışığında TMMOB ve bağlı Odalarının yetki ve görev alanında bulunduğu ve Odamızın "İş Güvenliği Mühendis Yetkilendirme Yönetmeliği"nin Hukuken Geçerli Bir Yönetmelik olduğu,

- İş güvenliğiyle görevli mühendislerle, iş güvenliğiyle görevli teknik elemanların “iş güvenliği uzmanı” tanımı altında birleştirilmesiyle iki ayrı disiplin aynı kategoriye sokularak, Yasa’da yer almayan bir unvan oluşturulduğu ve iş güvenliği uzmanlığının mühendislik düzeyinde ele alınması gereken bir konu olduğu,
- Yönetmelikteki iş güvenliği uzmanının nitelikleri, sertifika sınıfları, eğitim ve sınavlarına ilişkin düzenlemelerin Bakanlık bünyesinde çalışanlar lehine bir ayrıcalık yarattığı,
- Yönetmelikteki iş güvenliği uzmanlarının görev alanlarının sınıflandırılması ve risk gruplarına göre çalışma esası getirilmesinin bilimsellikten uzak olduğu,
- Yönetmelikte öngörülen çalışma süreleriyle iş güvenliği uzmanlığının şekli bir düzeye indirgenmesi itibarıyla İş Yasası’nın 82. maddesinde amaçlanan kamu yararının sağlanmasının imkansız olduğu,
- İş Güvenliği Mühendislerinin işverene bağımlı kılındığı gibi gerekçeler, tarafımızca ortaya konulmuştur. Odamız ve TMMOB’nin açmış olduğu ve eşzamanlı olarak görülen davalarda Danıştay 10. Dairesi’nce; dava konusu Yönetmeliğin 4. maddesinde yer verilen “iş güvenliği uzmanı” tanımının ve 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 ve 16. maddelerinin iptaline oybirliği ile karar verilmiştir. İş Sağlığı ve Güvenliğine ilişkin yanlışlar toplamı sonucunda ülkemizin iş kazalarında Avrupa’da birinci, dünyada üçüncü olduğu da gözetilerek, ilgili meslek kuruluşlarının görev ve yetkileri ve İş Güvenliği Mühendisliğinin geliştirilmesi gerekirken, aksi yöndeki adımlar iş sağlığı ve güvenliğinde büyük olumsuzluklara yol açacak, keyfi uygulamalar ve iş kazalarında artışlar gerçekleşecektir. Bu noktada Odamız, Bakanlığın, İş Yasası’nın 81. ve 82. maddelerini iptal edecek olan yeni bir Yasa Tasarısı hazırlığına dikkat çekmekte ve kamuoyunu duyarlılığa davet etmektedir. Zira hazırlıkları yapılan “İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu” ile yargı kararlarına karşı hile yapılmakta, sosyal hukuk devleti gerek ve yükümlülüklerinden tamamen uzaklaşmaktadır.

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI

Yönetim Kurulu Başkanı

Emin KORAMAZ

Deprem Ülkesi Türkiye’de 17 Ağustos 1999 Depremi Sonrasında Saptanan Temel Sorunlar Sürüyor "Yara Sarmacılık" Yaklaşımı Reddedilmeli, Köktenci Önlemler Bütünü ile Depremlerdeki Zararlar En Aza İndirilmeli, Gerekli Yasal Düzenlemeler Hızla Yapılmalıdır. 17 Ağustos 1999 Depreminin yıldönümünde Oda Yönetim Kurulu Başkanı Emin KORAMAZ'ın yaptığı basın açıklaması yazının devamındadır. Topraklarının % 93’ü aktif deprem kuşağında bulunan Türkiye’de, nüfusun % 98’i deprem riski altında yaşamaktadır. 1900’den bu yana 190’a yakın büyük hasarlı depremde yaklaşık 100 bin insan yaşamını yitirmiştir. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Deprem Araştırma Dairesi Sismoloji Şube Müdürlüğü verilerine göre yalnızca son bir yıl içinde (15.08.2005 ile 15.08.2006 tarihleri arasında) Türkiye’de 4.833 deprem gerçekleşmiştir. Bütün bu gerçekliklere rağmen ülkemizde deprem dahil doğal afetlere yönelik köklü çözümler yaşama geçirilmemektedir. 17 Ağustos 1999 günü meydana gelen depremin üzerinden tam yedi yıl geçmiş olmasına karşın, yaşanan toplumsal sorunlar ve insani dramaların uyarıcılığı sürmektedir. Toplumsal hafızamızın zayıflığı ve yaşadığımız felaketlerden gerekli dersleri almamış olmamız nedeniyle yasal düzenlemelerdeki eksikler ve denetimlerdeki boşluklar sürmekte, depremlere karşı önlemler günü birlikçi yaklaşımlarla geçiştirilmektedir. Bütün bu yaşananların temel nedeni, yıllardır uygulana gelen siyasi ve ekonomik rant amaçlı yapılaşma politikalarıdır; çağdaş, planlı sağlıklı, güvenli kentleşme süreçlerini yaratacak ve depremlerde yıkımı en aza indirecek düzenlemelerin yapılmamasıdır. Hatalı ve denetimsiz yapı süreçleri, bütün bu sorunların başında gelmektedir. Diğer yandan, doğal afetlere karşı bilimsel ve teknolojik gelişmelere dayalı bilimsel-teknik mühendislik önlemlerinin alınması konusunda yeterli çalışmalar yapılmamış, Deprem Şurası v.b. girişimlerin hakkı verilmemiştir. Hatta 1999 yılında deprem sonrasında TBMM’de gündeme gelen bazı mevzuat değişiklikleri bile hala komisyonlarda bekler durumdadır. Yine son dönemlerde Afet, İmar, Yapı Kanunları ve “Deprem Bakımından Yapı Yasaklı Alanlardaki Yerleşimlerin Güvenilir Alanlara Nakline Dair Kanun Tasarısı”nda görüldüğü gibi yasalar, yasa tasarıları ve yönetmelikler arasında birbirinden kopukluklar söz konusudur. Bilimsellikten ve kamu yararı temelinden uzak tasarılar ile köktenci çözümlere yönelmek mümkün değildir. Öte yandan 7. Beş yıllık Kalkınma Planından beri diğer kamusal hizmetlerde olduğu gibi afetlerle ilgili yasa ve mevzuatlara ilişkin yaklaşımlarda da özelleştirme ve piyasaya açılmacılık egemen kılınmıştır. 1999 depremi sonrası Dünya Bankası’nın dayattığı zorunlu deprem sigortası da bu temelde gündeme gelmiş ve malul kılınmıştır. Özellikle 17 Ağustos 1999 depremi sonrasında “Güvenli yapılaşma” adına getirilen yapı denetimi düzenlemeleri de deprem sonrası sorunları çözememiş hatta yeni kargaşalar yaratmıştır. Depremle ilgili yasal düzenlemelerden biri olan “Yapı Denetim Kanunu”nda ciddi eksikler bulunmaktadır. 17 Ağustos 1999 depremi ardından “gündeme gelen 595 sayılı KHK’nin Anayasa Mahkemesi’nce iptali üzerine aynı anlayışla oluşturulan 4708 sayılı yasanın sonuçları 2003 Mayıs’ında Bingöl depreminde bir kez daha ortaya çıkmıştır. Odamızın tüm uyarılarına rağmen bu yasanın kapsamına birinci derece deprem bölgesindeki birçok ilimiz ısrarla alınmamıştır. Bilim ve tekniğin gereklerine uygun, TMMOB’ye bağlı ilgili meslek odalarının görüşleri alınarak hazırlanacak yeni bir Yapı Denetim Kanunu ivedilikle TBMM gündemine taşınmalıdır. Bu Kanunun temelini oluşturacak ve tüm hazırlıkları TMMOB tarafından tamamlanmış olan “Yetkili/Yetkin Uzman Teknik Eleman Kanunu” da Yapı Denetim Kanunu’na paralel olarak TBMM gündemine taşınmalıdır. 1999 Depremlerinden sonra üniversiteler, meslek odaları ve uygulamacı kamu kurumlarında artan bilgi ve deneyim birikimine dayanarak, piyasacı/özelleştirmeci

anlayışlardan bağımsız bir önlemler bütünü oluşturulmalıdır. Bu kapsamda, insan yerleşimlerinin güvenli kılınması ve afet zararlarının en aza indirilebilmesi için önleyici önlemlerin geliştirilmesi gerekmektedir. “Yara sarıcı” ve yalnızca deprem sonrasıyla sınırlı kalan değil, deprem öncesi önlemleri de planlayan “zarar azaltma” yaklaşımı ön plana geçmelidir. Bunların yanı sıra deprem zararlarını azaltma, imar yasası ve ilgili mevzuatlara yansıtılması, kent planlaması ve yapı üretimi bütünlüklü bir şekilde ele alınmalı ve Afet Yönetimi Stratejik Planı hızla oluşturulmalıdır.

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI

Yönetim Kurulu Başkanı

Emin KORAMAZ

MÜHENDİSLER KESK’İ DESTEKLİYOR

Kamu çalışanlarının örgütleri ile siyasal iktidar arasındaki toplu görüşmeler, 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Yasası uyarınca yürütülmektedir. Ancak bu Yasa toplu sözleşme ve grev hakkını içermemekte, konu “toplular görüşme” adı altında geçiştirilmektedir. Asgari ücretin yüksek olduğunu açıklayan IMF ve onun müttefiki siyasal iktidarın emeği yok sayan tercihleri ile ILO Sözleşmesi ve Anayasa hükümlerine karşı değiştirilmemesinde ısrar edilen 4688 sayılı Yasanın sınırlamaları dikkate alındığında, toplu görüşmelerin kamu emekçilerinin hakları açısından olumlu sonuçlar üretmeyeceği görülmektedir.

Kamu emekçisine ve halka “kaynak yok” diyen hükümetler, yüksek faizlerle borçlanarak rantiyeyi zengin etmek ve IMF’ye faiz ödemeleri ile meşgul olmuşlardır. 2005 yılı toplu görüşmelerinde KESK’in şerhine karşı, Hükümet ve KESK dışındaki iki konfederasyonun toplam % 5’lik zamma imza atmalarının altında bu gerçek vardır. Öte yandan 2005 yılı toplu görüşmelerinde gündeme gelmediği halde Hükümet, güvenlik, yargı, din ve mülki idare personeline önemli ölçüde iyileştirmeler yapmıştır. Bu durum, toplu görüşmelerin işlevsizliğini ve çalışanlar arasında kayırmacılık yapıldığını göstermektedir.

2006 için hükümet tarafından verilmek istenen % 2,5+2,5’luk zam ise bırakalım insanca yaşam gereklerini, enflasyonun ve yoksulluk sınırının çok altındadır. Yoksulluk sınırının üzerindeki kamu çalışanı oranının yalnızca % 1,24 olması, Türkiye’nin ve kamu çalışanlarının trajik durumunu ortaya sermektedir. Bugün kamu emekçilerinin reel ücretleri 1979 yılındaki seviyenin altındadır. Bu arada GSMH % 287 büyümüştür fakat kamu emekçilerine 26 yıldır büyümeden pay verilmemektedir. Kamu emekçilerinin reel ücretleri aynı oranda büyüseydi, 773 YTL olan ortalama maaş, bugün yaklaşık 2.150 YTL olacaktı. KESK 2007 yılı için en az ücret alan kamu emekçisinin temel ücreti 1.050 YTL olmalıdır, diyor ve 2006 enflasyon kayıplarının karşılanmasını istiyor. KESK yalnızca ücret artışı için değil, mali ve sosyal haklar, çalışma koşulları ve ilişkileri, demokratik ve sendikal haklar bütünlüğü içinde uğraş vermektedir. KESK; 2821, 2822 ve 4688 sayılı yasaların kaldırılarak, uluslararası sözleşmelere uygun, toplu pazarlık ve grev hakkını içeren, çalışanların ortak örgütlenmesine imkan veren bir sendika yasası için; başta siyaset yasağı olmak üzere, kamu emekçileri için öngörülen yasakların kaldırılması için; sendikal mücadelede zarar gören ve sürgün edilen kamu emekçilerinin mağduriyetlerinin giderilmesi için uğraş veriyor.

Odamız ve TMMOB, kamu emekçisi mühendis, mimar ve şehir plancıları ile birlikte diğer kamu emekçilerinin ekonomik, sosyal ve özlük haklarının toplu görüşmeyle değil, toplu sözleşme masasında görüşülmesini savunmakta ve KESK’i desteklemektedir. 100 bine yakın mühendis, mimar ve şehir plancısının da çalıştığı kamuda, insanca yaşanabilecek koşulların yaratılması için, kamu emekçilerinin pazarlık güçlerini artıracak başka seçenekleri bulunmamaktadır. Bu hak, uluslararası sözleşmelerden doğan ve Anayasa’nın 90. madde değişikliğiyle hukuki dayanakları güçlenen haklı ve meşru bir zemine de sahiptir. Odamız, kamu emekçilerinin fiili ve meşru mücadele anlayışından aldığı güçle onların gerçek temsilcisi olarak yoluna devam eden KESK’in mücadelesini desteklemekte ve üreten, sanayileşen, demokratikleşen Türkiye mücadelesinde KESK ve diğer emek ve demokrasi güçleriyle omuz omuza olma tutumunu kamuoyu ile paylaşmaktadır.

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI

Yönetim Kurulu Sekreteri

Ali Ekber ÇAKAR

MMO, İç ve Dış Politikada Maceracı Eğilimlere Karşı Çıkmaktadır

Odamız, emperyalist odaklarca belirlenen ve dış bağımlılıkla karakterize olan teslimiyetçi, savaş ve şiddet yanlısı politikalara karşı çıkmakta ve ülkemizin bağımsızlığını, halkların kardeşliğini, eşitliğin, özgürlüğün, demokrasinin egemen kılındığı bir iç ve dış politika bütünlüğünü savunmaktadır

Türkiye’nin Barış Gündemi, Kürt Sorunu ve Lübnan’a Asker Gönderme Konuları Etrafında Şekillenmektedir MMO, İç ve Dış Politikada Maceracı Eğilimlere Karşı Çıkmaktadır

1939’da Nazi ordularının Polonya’ya girdiği tarih olan 1 Eylül, emperyalizm ve ona bağlı savaş lobilerinin dünya çapında yargılandığı bir gündür. İkinci Dünya Paylaşım Savaşının sonuçları ve ondan sonraki sömürü ve işgal politikaları, her 1

Eylül'de dünya çapında ve kitlesel düzeyde protesto edilmekte; halkların eşitlik, barış ve özgürlük istemleri dünya çapında birleşerek bütün dünyayı sarmaktadır.

Odamız uyarmaktadır:

- 1 Mart tezkeresi ve ABD'nin Irak'ı işgal politikasının sonuçlarından dersler çıkarmayan siyasal iktidarın iç ve dış politikaya ilişkin ana sorunlarda çözümsüzlüğe sarılması, yalnızca siyasal iktidarın geleceğini değil, bu ülke ve ülkemizde yaşayan herkesi birinci dereceden ilgilendirmektedir.
- Türkiye'nin içinde bulunduğu dezavantajlı sosyo ekonomik sorunlar ve yoksullaşmanın hızla arttığı bir ortamda Türk dış politikasında maceracı eğilimlerin tekrar öne çıkması, gerek iç gerekse dış politikada onulmaz sorunlara yol açacaktır.
- Türkiye Ortadoğu'da ve Kürt sorununda daha fazla ABD yörüngesine girmektedir. Lübnan'a asker gönderilmesi ile mevcut iç ve dış politika sorunları katmerlenerek artacaktır. Oysa sorunların çözümü ülkemizin sanayileşmesi, demokratikleşmesi, eşitlik ve adalet temelinde, kişilikli bir dış politika izlenmesi ile tamamen Türkiye'dedir, bu topraklardadır.

Odamız, Kürt sorununun demokratik yollardan çözümünü sekteye uğratan, ülkemizi bir iç savaş ortamına sürüklemeye yönelik tüm girişimleri ve sorunun çözümünü baskıcı ve dayatmacı anlayışlara heba eden tüm yaklaşımları kınamakta ve ABD ve İsrail'in lehine olan Lübnan'a asker gönderme girişimine mutlak bir şekilde karşı çıkmaktadır. Odamız, emperyalist odaklarca belirlenen ve dışa bağımlılıkla karakterize olan teslimiyetçi, savaş ve şiddet yanlısı politikalara karşı çıkmakta ve ülkemizin bağımsızlığını, halkların kardeşliğini, eşitliğini, özgürlüğünü, demokrasinin egemen kılındığı bir iç ve dış politika bütünlüğünü savunmaktadır. 1 Eylül Dünya Barış Günü'nü bu duyarlılıklarla kutluyor, meslektaşlarımızı ve kamuoyunu bu gerçeklere duyarlı olmaya çağırıyoruz.

SAVAŞSIZ, İŞGALSİZ, SÖMÜRÜSÜZ BAŞKA BİR DÜNYA VE BAŞKA BİR TÜRKİYE'Yİ MÜMKÜN KILMAK ELLERİMİZDEDİR!

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI

Yönetim Kurulu Başkanı

Emin KORAMAZ

ODAMIZ KONGRE, KURULTAY, SEMPOZYUM ETKİNLİKLERİ BELİRLENDİ

MMO, iki yıllık dilimleri içeren her çalışma döneminde, örgütsel birikimi ve akademisyenler ile uzmanların katkılarıyla, meslek alanları ve ilgili sektörlerle yönelik onlarca konuda Ulusal Kongre, Kurultay ve Sempozyum etkinlikleri ile kamuoyunun önüne çıkıyor.

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI'NIN YENİ ÇALIŞMA DÖNEMİNDE DÜZENLEYECEĞİ 1'İ ULUSLARARASI, 28'İ ULUSAL KONGRE, KURULTAY, SEMPOZYUM ETKİNLİKLERİ BELİRLENDİ

MMO, iki yıllık dilimleri içeren her çalışma döneminde, örgütsel birikimi ve akademisyenler ile uzmanların katkılarıyla, meslek alanları ve ilgili sektörlerle yönelik onlarca konuda Ulusal Kongre, Kurultay ve Sempozyum etkinlikleri ile kamuoyunun önüne çıkıyor. Bu etkinliklerle bir yandan bilgi aktarımları, bilginin erişilebilir ve yaygınlaştırılma olanakları yaratılırken, bir yandan da meslek alanları ve sektörel alanlarla ilgili ülke gerçekleri hep birlikte tanımlanmakta, sorunlar tespit edilerek çözüm yolları önerilmekte; bilim ve teknolojinin sanayi ve toplumun kullanımına sunulmasının araçları yaratılmaktadır. Bir önceki Çalışma Döneminde 25 adet Ulusal Kongre, Kurultay ve Sempozyum düzenlenmişti. 41. Yeni Dönem Çalışma Programı uyarınca 2006–2007'de 1'i uluslararası, 28'i ulusal ölçekli olmak üzere toplam 29 adet kongre, kurultay, sempozyum düzenlenecektir. Türkiye'nin dört bir yanında gerçekleştirilecek olan ve 30 bine yakın katılımcı ile ilgili sektör temsilcilerinin bir araya getirileceği bu etkinliklerde 500'ü aşkın bildiri, 40'ı aşkın panel ve 200'e yakın oturumda sunulacak görüşler, 29 bildiri kitabı ve toplam 100 bin baskı ile kamuoyunun ilgisine sunulacak. 29 etkinliğin tamamı MMO'nun mesleki etkinlikler kapsamına giren mühendislik disiplinleri, sanayi ve ilgili sektörleri içermektedir. Kendi içinde genel bir sınıflama yapıldığında, etkinliklerin dağılımı şöyle belirlenmektedir:

- 20'si mühendislik, sanayi ve alt sektörler (Serbest Müşavirlik, Mühendislik Hizmetleri ve Mesleki Denetim Kurultayı, Öğrenci Üye Kurultayı, Mühendislik, İstihdam ve Ücretlendirme Kurultayı, Uçak Havacılık ve Uzay Mühendisliği Kurultayı, Tesisat Mühendisliği Kongresi, Endüstri İşletme Mühendisliği Kurultayı, LPG–CNG Kongresi, İş Sağlığı ve Güvenliği Kongresi, Otomotiv ve Yan Sanayi Sempozyumu, Tekstil Teknolojisi ve Tekstil Makinaları Kongresi, Tıbbi Cihazlar İmalatı Sanayi Kongresi, Demir Çelik Kongresi, Makina Tasarımı ve İmalat Teknolojileri Kongresi, İş Makinaları Sempozyumu, İklimlendirme Sempozyumu, Hidrolik–Pnömatik Kongresi, Kaynak Teknolojileri Kongresi, Bakım Teknolojileri Kongresi, Ölçüm Bilim Kongresi, Marka, Patent ve Teknoloji Sempozyumu).

• 5'i doğrudan sanayi/sanayileşme/çevre (Çukurova'da Sanayileşme ve Çevre Sempozyumu, Trakya'da Sanayileşme ve Çevre Sempozyumu, GAP ve Sanayi Kongresi, Karadeniz'de Sanayileşme ve Çevre Sempozyumu, TMMOB Sanayi Kongresi 2007).

• 4'ü enerji (Uluslararası Doğalgaz Kongresi, Enerji Verimliliği ve Yalıtım Kongresi, Güneş Enerjisi Sistemleri Sempozyumu, Yeni ve Yenilenebilir Enerji Kaynakları, Enerji Yönetimi Sempozyumu). 29 etkinlikten 24'ü süreklilik kazanmıştır. 5'i ise ilk kez düzenlenecektir.

İlk kez yapılacak etkinlikler: Serbest Müşavirlik, Mühendislik Hizmetleri ve Mesleki Denetim Kurultayı, Mühendislik, İstihdam ve Ücretlendirme Kurultayı, Çukurova'da Sanayileşme ve Çevre Sempozyumu, Karadeniz'de Sanayileşme ve Çevre Sempozyumu, Enerji Verimliliği ve Yalıtım Kongresi'dir. 2001 ve 2003'te iki kez yapılan Doğalgaz Kongresi, bu kez 3-5 Mayıs 2007 tarihlerinde ve uluslararası düzeye taşınarak "Uluslararası Doğalgaz Kongresi" adıyla düzenlenecektir.

8-9 Aralık 2006 tarihinde Ankara'da "I. Serbest Müşavirlik, Mühendislik Hizmetleri ve Mesleki Denetim Kurultayı" ile başlayacak olan etkinlikler, 14-15 Aralık 2007 tarihinde yine Ankara'da düzenlenecek olan "TMMOB Sanayi Kongresi 2007" ile son bulacaktır.

Etkinliklerin her birinin ayrı ayrı Düzenleme, Yürütme ve Danışmanlar Kurulları bulunmaktadır. Bu kurulların üyeleri belirlenmiş ve hazırlık toplantıları yapılmaya başlanmıştır. Odamız yine bu çalışma döneminde Oda-Üniversite ve Oda-Sektör Dernekleri/Kuruluşları Buluşmalarını üçüncü kez düzenleyecektir.

Oda yöneticileri ve ilgili Mühendislik Fakültelerinin Dekan ve Bölüm Başkanlarının katılımıyla toplanan "Oda-Üniversite Buluşması" ile mühendislik eğitiminin sorunları irdelenmekte; meslek alanlarımızla ilgili sektörel kuruluşlar ile de Odamızın bugüne kadar kurmuş olduğu ilişkilerin geliştirilmesi ve sektörel sorunlar ile sanayileşme politikaları ele alınmakta ve ortak politikalar belirlenmektedir.

Kamuoyunun bilgisine sunarız.

Tarih	Etkinlik Adı	Düzenleyen
08-09 Aralık 2006	I.Serbest Müşavirlik, Mühendislik Hizmetleri ve Mesleki Denetim Kurultayı	Merkez
10-11 Mart 2007	Öğrenci Üye Kurultayı 2007	Merkez
16-17 Mart 2007	VII. Ulusal Ölçüm Bilim Kongresi	İzmir-Eskişehir
23-24 Mart 2007	I. Çukurova' da Sanayileşme ve Çevre Sempozyumu	Adana
7-8 Nisan 2007	I. Mühendislik, İstihdam ve Ücretlendirme Kurultayı	İstanbul
14-15 Nisan 2007	III. LPG-CNG Kongre ve Sergisi	Ankara
27-28 Nisan 2007	IV. İş Sağlığı ve Güvenliği Kongresi	Adana
03-04-05 Mayıs 2007	Uluslararası Doğalgaz Kongresi	Merkez
12-13 Mayıs 2007	IV. Uçak Havaçılık ve Uzay Mühendisliği Kurultayı	Eskişehir
18-19 Mayıs 2007	X. Otomotiv ve Yan Sanayi Sempozyumu	Bursa
25-26 Mayıs 2007	II. Marka, Patent ve Teknoloji Sempozyumu	Gaziantep
01-02 Haziran 2007	I. Enerji Verimliliği ve Yalıtım Kongresi	Kocaeli
08-09 Haziran 2007	II. Trakya' da Sanayileşme ve Çevre Sempozyumu	Edirne
22-23 Haziran 2007	III. İş Makinaları Sempozyumu ve Fuarı	İstanbul
07-08 Eylül 2007	II Tekstil Teknolojisi ve Tekstil Makinaları Kongresi	Gaziantep
06-07-08 Eylül 2008	II. Ulusal İklimlendirme Sempozyumu ve Sergisi	Antalya
08-09 Eylül 2007	III. Güneş Enerjisi Sistemleri Sempozyumu ve Sergisi	Mersin
18-19-20-21 Ekim 2007	VIII. Ulusal Tesisat Mühendisliği Kongresi ve Fuarı	İzmir
19-20 Ekim 2008	II. Tıbbi Cihazlar İmalatı Sanayi Kongresi ve Sergisi	Samsun
25-26-27-28 Ekim 2007	VII. Ulusal Hidrolik - Pnömatik Kongresi ve Sergisi	İzmir - İstanbul
01-02-03 Kasım 2007	IV. Demir Çelik Kongresi	Zonguldak
02-03 Kasım 2007	VI. Endüstri İşletme Mühendisliği Kurultayı	Bursa
09-10-11 Kasım 2007	Kaynak Teknolojileri VI. Ulusak Kongresi ve Sergisi	Ankara

08-09-10 Kasım 2007	V. GAP ve Sanayi Kongresi	Diyarbakır
16-17 Kasım 2007	I. Karadeniz' de Sanayileşme ve Çevre Sempozyumu	Trabzon
16-17 Kasım 2007	III. Bakım Teknolojileri Kongre ve Sergisi	Denizli
23-24 Kasım 2007	IV. Yeni ve Yenilenebilir Enerji Kaynakları, Enerji Yönetimi Sempozyumu	Kayseri
24-25 Kasım 2007	IV. Makina Tasarımı ve İmalat Teknolojileri Kongresi	Konya
14-15 Aralık 2007	TMMOB Sanayi Kongresi 2007	Merkez

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI

Yönetim Kurulu Sekreteri

Ali Ekber ÇAKAR

12 Eylül Aşılmaksızın Türkiye'nin Siyasal, Sosyal Yaşamının Normalleşmesi Mümkün Değildir

12 Eylül, Demokratik, Eşitlikçi ve Özgürlükçü bir Anayasa, sosyal hukuk devletinin egemen kılınması, siyasetin toplumsal dinamikleri kapsamının önündeki engellerden biri olan seçim sistemindeki baraj ve diğer bütün engellerin kaldırılması, toplu sözleşme düzeninin emek kesimini gözetererek yeniden yapılandırılması, cuntacıların yargılanması ve ekonomi ile dış politikanın ülke ve halk çıkarlarına göre düzenlenmesi ile aşılabilecektir.

Basına ve Kamuoyuna 11 Eylül 2006 TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI Yönetim Kurulu Başkanı Emin KORAMAZ: 12 Eylül Türkiye'yi Geri Götürmüş, Yol Açtığı Ekonomik, Sosyal, Siyasal Tahribatlar Ülkemizi Kötürüm Kılmıştır 12 Eylül Aşılmaksızın Türkiye'nin Siyasal, Sosyal Yaşamının Normalleşmesi Mümkün Değildir

Üzerinden bir çeyrek asır geçmiş olsa da 12 Eylül unutulacak, üzeri örtülecek bir tarih değildir. Zira 12 Eylül 1980, toplumsal tarihimizin en önemli kilometre taşlarından biridir. 12 Eylül devletin, siyasetin, ekonomi ve toplumsal yaşamın yeniden yapılandırıldığı önemli bir dönemeçtir. 12 Eylül 1980'de gerçekleştirilen askeri müdahale ile:

- 1961 Anayasası ortadan kaldırılmış,
- Siyasete köklü darbeler vurulmuş,
- Yasama, yürütme, yargı süreçleri tekleştirilmiş,
- Ekonomi, 24 Ocak Kararları doğrultusunda uluslararası sermaye lehine yeniden yapılandırılmış,
- Toplu sözleşme düzeni ilga edilmiş,
- Toplumsal muhalefet zor araçlarıyla sindirilmiş,
- Ekonomik, sosyal, kültürel örgütlenmeler dağıtılmış,
- Kültür ve sanat yaşamı baskı altına alınmış,
- Korku toplumsal atmosferde egemen kılınmış,
- Toplumsal, kültürel ve psikolojik düzlemlerdeki tahribat ve toplumsal yozlaşma had safhaya ulaşmıştır. Bireysel çıkarın toplumsal çıkarın önüne geçirildiği, planlama, kalkınma ve sosyal devlet gereklerinin terk edildiği, gelir-bölüşüm ilişkilerinde adaletsizliklerin geliştirildiği, finans-para-rant politikalarının yatırımların önüne geçirildiği, sanayileşme ve kamu işletmeciliği birikimlerinin özelleştirme furusuyla talan edildiği, neo-liberal politikalara geçiş yapıldığı, uluslararası sermayenin egemenliğindeki küreselleşme süreçlerine entegre edilen yeni bir Türkiye'ye böylelikle geçiş yapılmıştır. Bütün bunlar, dönemin en önemli toplumsal dinamiği olan emekçiler ile yurtsever toplumcu güçlerin terör-işkence-hapis-sürgün vb. yöntemlerle üstüne gidildiği bir ortamda gerçekleştirilmiştir. Bunları unutmak mümkün değildir; 12 Eylül toplumsal belleğimizden silinmeyecektir. 12 Eylül, Demokratik, Eşitlikçi ve Özgürlükçü bir Anayasa, sosyal hukuk devletinin egemen kılınması, siyasetin toplumsal dinamikleri kapsamının önündeki engellerden biri olan seçim sistemindeki baraj ve diğer bütün engellerin kaldırılması, toplu sözleşme düzeninin emek kesimini gözetererek yeniden yapılandırılması, cuntacıların yargılanması ve ekonomi ile dış politikanın ülke ve halk çıkarlarına göre düzenlenmesi ile aşılabilecektir. 12 Eylül'ü protesto etmek ile yetinmeyecek, 12 Eylül'ü ve bugünleri aşarak, "başka bir Türkiye'nin mümkün olduğunu" hep savunacak, bunun için uğraş vereceğiz.

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI

Yönetim Kurulu Başkanı

Emin KORAMAZ

"LPG'ye Dönüştürülmüş Araçlarda Denetim Uygulamaları" Güncellendi

LPG'ye Dönüştürülmüş Araçların Montaj Tesbit Raporu ile Gaz Sızdırmazlık Raporu'nu Düzenlemede Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Tarafından Yetkili Kılınan MMO'nun Yaptığı Denetimler Sonuç Vermektedir. Gaz Sızdırmazlık Testinde İyileşme Oranı % 68, Montaj Tesbit Raporunda % 94'e Ulaşmıştır.

LPG'li araç denetimlerinde iki düzey bulunmaktadır. Bunlardan biri Gaz Sızdırmazlık Kontrolü, diğeri ise araçların LPG'li kullanıma dönüştürülmesine ilişkin düzenlenen Montaj Tesbit Raporu'dur. 1.500.000 LPG'li araç içinde 2005–2006'da Gaz Sızdırmazlık Raporu verilen araç sayısında 1.025.369'a, iyileşme oranında da % 68'e ulaşılmıştır. Montaj Tesbit Raporu düzenlemede ise Odamıza yapılan Yetki Devrinden (11.04.2005 tarihinden) itibaren 414.786 araç kontrol edilmiş, böylece % 33 oranındaki denetimsizlik % 6'lara çekilmiştir. Montaj Tesbit Raporu düzenlemeye ilişkin Odamıza yapılan Yetki Devrinden önce tescilli araç oranı % 67 iken, bu oran 18 ayda % 94'e çıkarılmıştır. Bu ve diğer verilerin de içinde yer aldığı, benzinli araçların LPG (Likit Petrol Gazlı) kullanımına dönüştürülmesi ve son kontrollerine ilişkin kamu denetimi yürüten Odamızın hazırladığı ve her defasında basın ve kamuoyunun dikkatine sunulmakta olan "LPG'ye Dönüştürülmüş Araçlarda Denetim Uygulamaları Oda Raporu" güncellenmiş bulunmaktadır. Raporda LPG'nin tanıtımı, LPG personeli eğitimleri, LPG kullanımında dikkat edilecek hususlar, konunun ülkemizdeki geçmişi, Odamızın yaptığı denetim çalışmaları, son yıllara ilişkin denetim verileri ve sağlanan iyileşmeler ayrıntılı bir şekilde yer almaktadır. Karayolları yol güvenliği ve toplumun can ve mal güvenliği açısından önem taşıyan ve kamusal hizmet kapsamında değerlendirilen Odamız faaliyetlerini içeren bu rapor, kamuoyunun bilgisine sunulmaktadır.

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI

Yönetim Kurulu Sekreteri

Ali Ekber ÇAKAR

Yarım Asırlık MMO Tarihinin En Kitlesel Buluşması, 14 Ekim'de Ankara'da "TMMOB Mitingi"nde Gerçekleşecek

Odamıza üye makina, endüstri, uçak, havacılık, uzay ve diğer mühendislik disiplini mensupları, TMMOB'ye bağlı diğer Odaların mühendis, mimar ve şehir plancıları ile 14 Ekim'de Ankara'da buluşacak ve ülkemizin bağımsızlığının, sanayileşmeden, mühendisten, bilim ve teknolojiye yana bir Türkiye'nin mümkün olduğunu, planlama, kalkınma, ve sanayileşme yöneliminin benimsenmesi gerektiğini haykıracaklardır. MMO üyesi mühendisler, bu yaklaşımla 14 Ekim'de TMMOB Mitingi'nin en kitlesel kortejini oluşturacaklardır.

Oda Yönetim Kurulu Başkanı Emin KORAMAZ'ın, 14 Ekim TMMOB Mitingine çağrı niteliğindeki basın açıklaması metni yazının devamındadır.

Basına ve Kamuoyuna 26 Eylül 2006 Ülkemizde Mülteci Olmamak, Mesleğimize ve Yasamıza Sahip Çıkmak, Yabancıların Çalışma İzinlerinde Değişiklik Yapan Yasa Tasarısının TBMM Gündeminden Çıkarılması, Ülkemiz Lehine Üretim, Sanayi ve Yatırım Politikalarının Oluşturulması, Sanayimizi Kemiren Özelleştirmelerin Durdurulması, Kamu Denetimi, Kamu Mülkiyeti ve Kamu Hizmetlerinin Geliştirilmesi, Mühendislerin İstihdam ve İşsizlik Sorununun Çözülmesi İçin, MMO Üyesi Makina, Endüstri, Uçak, Havacılık, Uzay Mühendisleri 14 Ekim'de Ankara'da Buluşuyor

Yarım Asırlık MMO Tarihinin En Kitlesel Buluşması, 14 Ekim'de Ankara'da "TMMOB Mitingi"nde Gerçekleşecek

Mühendislik doğrudan sanayi ve sanayileşme ile ilgili ve ülkemiz kalkınmasında doğrudan rol oynamış çok disiplinli bir meslek olmakla birlikte piyasacı neo liberal politikalarla işlevsiz kılınmaya çalışılmaktadır. IMF ve Dünya Bankası'nın dayattığı yatırımsızlık ve özelleştirmeler, DTÖ ile AB tarafından dayatılan teknik ve mesleki mevzuat uyarınca mühendislik, mimarlık meslek alanlarının düzenlenmesine dönük "uyumlaştırma" çabaları, ülkemiz sanayisi ve mühendislik disiplinlerine büyük darbeler vurmaktadır. Böylece ülkemizin geleceği elinden alınmakta, Türkiye on yılları kapsayacak bir vade içinde üretim ve geleceğini planlama yeteneğini kaybetmektedir.

Bu politikaların bir sonucu olarak, 1970 yılında % 47,6 olan yatırım yoğunluğu 2005 yılında % 12,9'a kadar düşmüş, sermaye sanayi dışında yoğunlaşmış ve rant alanlarına kaymıştır. Yatırımlara ayrılan pay % 6'lara gerilemiştir. Öyle ki, Türkiye'nin bir sanayi politikası olmadığını artık herkes dile getirmektedir. Bu olumsuzluklar mühendislere doğrudan yansımakta, meslektaşlarımızın istihdamı beklenen düzeyde gerçekleşmemekte, düşük ücretlere, mesleki tatminsizliğe, gelecek belirsizliğine, meslek alanı dışında çalışmaya ve beyin göçüne yol açmaktadır. Meslek alanlarımızdaki işsizlik ya da başka bir işte çalışanlar, üye sayımızın % 25'ine ulaşmış, gizli işsizler ordusuna mühendisler de dahil olmuştur. TBMM gündeminde bulunan "Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı", bu gelişmeler ışığında "vurucu" bir içerik taşımaktadır. Söz konusu Tasarı, AB uyum yasaları ve "Hizmetlerin Serbest Dolaşımı" kapsamında gündeme getirilmektedir. Oysa yürürlükte bulunan 4817

sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkındaki Kanun ile ülkemizde mühendislik unvanını kullanmak suretiyle hizmet üreten mühendis ve mimarların faaliyetleri, yürürlükteki 3458 sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkındaki Kanun ve 6235 sayılı TMMOB Kanunu'nun ilgili maddeleri ile uyumludur. Bu çerçevede TMMOB ve Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nın görüşlerinin alınması suretiyle yabancıların çalışma izinlerinin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından verilmesi uygulaması, ulusal mevzuatlarla da uyum taşımakta ve gerekli belgeler eşliğinde Türkiye'de çalışmak mümkün olmaktadır. Ancak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nca değişiklik teklifi ile gündeme getirilen, daha sonra Başbakanlık müdahalesi ile son şeklinin verildiği Tasarı ile yürürlükteki yasa ve bağlı Yönetmeliklerdeki "Yasa Mantığı ve İçeriği" yabancılar lehine tamamen değiştirilmektedir. Söz konusu Tasarının 14. maddesindeki değişiklik önerisinde, "Avrupa Birliğine üye ülkelerden veya Bakanlar Kurulunca belirlenecek diğer ülkelerden gelecek yabancı mimar ve mühendislerin çalışma izinlerinin verilmesinde, diploma ve ilgili meslek odasına kayıtlı olduğuna dair belgenin ibrazı halinde, 27/1/1954 tarihli ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanununun 34 üncü ve 35 inci maddeleri ile 17/6/1938 tarihli ve 3458 sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanununun 1 inci ve 7 nci maddeleri uygulanmaz" denilmektedir. Yapılmak istenen değişiklik ile 6235 sayılı TMMOB Kanunu'nun 34. ve 35. maddeleri işlevsizleştirilerek 3458 sayılı yasa ile Mühendis ve Mimarların ülkemizdeki tanım ve işlevi, çokuluslu tekeller lehine değiştirilmekte ve bu alanın ülkemiz çalışanları aleyhine kuralılaştırılması amaçlanmaktadır. AB, Hizmetlerin Serbest Dolaşımı kapsamında ülkemiz mühendis ve mimarlarına bu olanakları sunmaz iken, AB vatandaşı mühendis ve mimarlar Türkiyeli mühendis ve mimarlardan daha üstün bir konuma getirilmek istenmektedir. Bu uygulama ile neredeyse bütün diğer ülkelerin mühendis ve mimarlarının Türkiye'de sınırsızca çalışabilmesinin önü açılacaktır.

Yine bu yasa değişikliği önerisi ile mesleki ve akademik yeterlilik prosedürü kaldırılmakta, akademik yeterlilik ile mesleki bilgi ve deneyim aranmadan, yabancıların her işte çalışmalarının önü açılmakta, kalitesiz hizmetin kontrolsüz sunumuna olanak tanınmaktadır. Yasa Taslağı bu haliyle ülkemiz mühendis ve mimarlarına yurt içinde yabancılik ve mültecilik koşullarını dayatacaktır. İşte bütün bu nedenlerden hareketle, Odamıza üye makina, endüstri, uçak, havacılık, uzay ve diğer mühendislik disiplini mensupları, TMMOB'ye bağlı diğer Odaların mühendis, mimar ve şehir plancıları ile 14 Ekim'de Ankara'da buluşacak ve ülkemizin bağımsızlığının, sanayileşmeden, mühendisten, bilim ve teknolojiye yana bir Türkiye'nin mümkün olduğunu, planlama, kalkınma, ve sanayileşme yöneliminin benimsenmesi gerektiğini haykıracaklardır. MMO üyesi mühendisler, bu yaklaşımla 14 Ekim'de TMMOB Mitingi'nin en kitlesel kortejini oluşturacaklardır. Yeraltı ve yerüstü kaynaklarını bağımsızlık, planlama, sanayileşme, kalkınma temelinde değerlendirecek bir Türkiye, emin olalım ki, toplumsal moral ve gönenci yüksek, başka bir Türkiye olacaktır.

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI

Yönetim Kurulu Başkanı

Emin KORAMAZ

İŞ ARAYAN ÜYELERİMİZ

MAKİNA MÜHENDİSLERİ

Adı Soyadı	Okul / Mez.Yılı.	Özellikleri	Telefon
Uğur İYENEN	Harran / 2002	MS Office, Autocad ve İngilizce biliyor.	535 744 98 21
H. Alper OFLAZ	Mersin / 2003	Ms Office programlarını biliyor	537 709 21 41
H. Gökçe GÖK	MKÜ / 2002	Ms Office programlarını biliyor	536 476 23 95
Mehmet Ali GÜNEYLİ	Erciyes / 2004	MS Office, AutoCAD ve İngilizce biliyor	505 697 31 54
Erkan KOÇ	Niğde / 2002	MS Office, AutoCAD ve İngilizce biliyor	543 7421144
Y. Emre TÜRKÖĞLU	Çukurova / 2006	MS Office, AutoCAD ve İngilizce biliyor	533 346 11 12
Murat EKMEK	MKÜ / 2006	MS Office, AutoCAD ve İngilizce biliyor	543 462 94 96
Özlem GÖZÜBATIK	MKÜ / 2006	MS Office, AutoCAD ve İngilizce biliyor	536 891 49 60
Cemil BEKİR	Çukurova / 2006	MS Office, AutoCAD ve İngilizce biliyor	532 205 71 98
Erkut ÖZUĞUR	MKÜ / 2005	Ms Office programlarını biliyor	536 471 28 53
Sabri Can EKER	Çukurova / 2003	MS Office, AutoCAD ve İngilizce biliyor	505 587 77 74
Ertuğrul TEKİN	Osmangazi / 2005	MS Office, AutoCAD biliyor.	533 713 10 27

	Cemal BASUT	MKÜ / 2005	MS Office ve İngilizce biliyor.	544 493 49 55
	M. Nedim ÖZKAN	MKÜ / 2002	MS Office, AutoCAD ve İngilizce biliyor	537 945 84 45
	Okan ERDENİZ	Cumhuriyet/ 2005	MS Office, AutoCAD ve İngilizce biliyor	544 238 08 13
	Azize PURKAYA	Çukurova/2006	MS Office, AutoCAD ve İngilizce biliyor	544 233 85 04
	Mustafa YILDIRIM	Mersin / 2006	MS Office, AutoCAD biliyor.	544 248 37 76
	A. Ercan YILDIRIM	Fırat /	MS Office, AutoCAD ve İngilizce biliyor	532 576 26 04
	Veysel İBİŞ	Erciyes / 1996	MS Office, AutoCAD ve İng. Rusça biliyor	533 655 94 44
	Murat BŞAAK	Gaziantep / 2005	MS Office, AutoCAD ve İngilizce biliyor	533 522 94 46
	Ş. Tan ADKOĞAN	Niğde /	MS Office, AutoCAD biliyor.	535 451 91 71

ENDÜSTRİ MÜHENDİSLERİ

	Adı Soyadı	Okul/Mez. Yılı.	Özellikleri	Telefon
1	Zafer ÖZCAN	Çukurova / 2005	MS Office, Delphi, Pascal ve İng. biliyor	536 617 75 90
2	Melek P. ÇAĞLAR	ODTÜ / 2001	MS Office, Pascal, Lingo ind. ve İng. biliyor	532 245 88 06
3	M. Şenol KAYHAN	Çukurova / 2005	MS Office, Statistica, AutoCAD. ve İng. bil	505 804 83 21

ÜYELERİMİZDEN HABERLER

ARAMIZA YENİ KATILANLAR

Eylül/2006 döneminde Odamıza kayıt yaptıran üyelerimizin listesi aşağıdadır. Genç meslektaşlarımıza, aramıza hoş geldiniz diyor, meslektaş dayanışması bağlamında her konuda kendileriyle dayanışma içerisinde olacağımızı bilmelerini istiyoruz.

SICILNO	ADI	SOYADI	BRANSI
66847	MUAMMER EMRAH	AL	MA
66848	ERTUĞRUL	TEKİN	MA
66849	AHMET	UĞUR	MA

66850	EMRE	SEVEN	MA
67058	CIHAN	POLATO L	MA
67059	NAİME BANU	ÇEKMEN	MA

9521 sicil nolu üyemiz Mehmet GÜL vefat etmiştir. Kaybımız büyük, üzüntümüz derindir. Üyemizin eş, dost ve yakınlarına ayrıca camiamıza başsağlığı diliyoruz.	12977 sicil nolu üyemiz Mahmut AKKIŞ vefat etmiştir. Kaybımız büyük, üzüntümüz derindir. Üyemizin eş, dost ve yakınlarına ayrıca camiamıza başsağlığı diliyoruz.	36548 sicil nolu üyemiz Resul ÇELİK vefat etmiştir. Kaybımız büyük, üzüntümüz derindir. Üyemizin eş, dost ve yakınlarına ayrıca camiamıza başsağlığı diliyoruz.
---	--	---

- Osman SARAÇOĞLU evlendi.
- Salim AKKUŞ'un kızı evlendi.

Üyelerimizi ve eşlerini tebrik ediyor, mutluluklarının daim olmasını diliyoruz.

- Aşkın PEHLİVAN'ın kızı oldu.

Üyemizi tebrik ediyor, gözünüz aydın diyoruz.

- Şube Sekreteri Serol AYSAN'ın kızı,
- İskenderun Temsilcilik Yürütme Kurulu Üyesi Murat DURUKAN'ın annesi,
- Abdulkadir YAŞAR,
- Nihat TEMİZTÜRK,
- Ali KUBİLAY,
- Ramazan Ali ARGİÇ,
- Ferhat GEZİRGİN,
- Mehmet GÜVEN rahatsızlık geçirdi.

Üyelerimize geçmiş olsun dilekelerimizi sunuyoruz.

- Şube Başkan Vekili Ali ÖZDEMİR'in babaannesi,
- ŞYK Üyesi İmdat ÇETİNER'in eniştesi,
- ŞYK Yedek Üyesi Levent AYDIN'ın babası,
- İsmail ÇETİNER'in eniştesi,
- Vedat ÇETİNER'in eniştesi,
- Şimşek AKDOĞAN'ın annesi,
- Talip CANGÜL'ün babası,
- Hüseyin DİNLER'in annesi vefat etti.

Üyelerimize ve yakınlarına başsağlığı dilekelerimizi sunuyoruz.

Reklam

(BARIŞ MAKİNA)

REKLAM

(ÖZAK SINAI)